

OB ZAKONU O SPLOŠNEM LJUDSKEM ODPORU V SLOVENIJI

Vse za obrambo in odpor!

Kot tajnost moramo vsi občani, delovne in druge organizacije ter državni organi varovati vse tiste podatke, listine, dokumente in objekte, ki so določeni v zakonih in drugih predpisih

Prejšnji teden smo se podrobneje seznanili z uvodnimi načeli novega zakona o splošnem ljudskem odporu, ki je bil razglašen v Uradnem listu SRS 28. julija letos. Naj danes v uodu nadaljevanja poudarimo, kaj je bilo rečeno v resoluciji o vlogi in nalogah Socialistične zveze pri izpolnjevanju sistema vseljidskega odpora in družbene samozasčite, ki so jo sprejeli na julijski seji zvezne konference SZDL Jugoslavije.

Največji pomen za Jugoslavijo ima zavarovanje nedotakljivosti, neodvisnosti, neoviranega samoupravnega socialističnega razvoja ter izpolnitvev in krepitev našega obrambnega sistema. To je temeljna in glavna ugotovitev resolucije, s katero je zvezna konferenca SZDL Jugoslavije poudarila, da je vseljidski odpor naš edini obrambni model.

S tem, ko uresničujemo zgornje osnovne naloge, hkrati oviramo vsakega možnega napadalca v kakršnikoli namerah proti Jugoslaviji, hkrati pa kre-

pimo tudi svojo neodvisnost in celovitost. Izpolnjevanje jugoslovanskega vseljidskega odpora in družbene samozasčite pomeni tudi izboljšanje položaja in večanje vpliva vseh miroлюбnih in naprednih sil na svetu.

Slehernega občana mora zato zanimati bistvo novega „Zakona o splošnem ljudskem odporu“, o katerem smo pisali že prejšnji teden. Ze prvi člen temeljnih določb novega zakona nam pove:

„SR Slovenija v skladu s svojim ustavnim položajem, v okviru enotnega jugoslovanskega sistema obrambe države na podlagi zveznih

predpisov in na podlagi tega zakona organizira in pripravlja splošni ljudski odpor na svojem ozemlju, pripravlja organizacijo in (Nadaljevanje na 4. strani)

DOLENJSKI LIST PRVAK

Na teniških igriščih na Loki v Novem mestu je bilo v torek dopoldne ekipno prvenstvo novinarjev. Presenetljivo je zmagal Dolenjski list, ki je v finalu premagal tudi lanske prvake, novinarje ljubljanskega DELA. Najprej je Dolenjski list premagal RTV (Splichal-Novak 2:0, Dokl-Završnik 1:2, Splichal-Dokl, Novak-Završnik 2:0). Proti DELU je Splichal premagal Rožanca 2:1, Dokl pa izgubil z Bočnjem 0:2, v parih pa sta zmagala novinarja Dolenjskega lista 2:0. Dolenjski list je bil prvi, DELO drugo, RTV tretja in DNEVNIK četrta.

Prav zdaj je teden požarne varnosti, čas, ko se spominjamo vseh tistih številnih občanov, ki so v prostovoljnih gasilskih društvih vložili nešteto prostih ur dela za nove gasilske domove, za nove motorne brizgalne, za čuvanje našega skupnega premoženja. Prav tako se spominimo vseh tistih številnih gasilcev, ki nikoli ne vprašajo, ampak vedno priskočijo na pomoč. Saj vemo, njihovo geslo je: „Na pomoč!“ Točnost in požrtvovalnost sta njihovi vrline. Dolžnost vseh nas pa je poskrbeti, da bi imeli gasilci čim manj dela, da bi družba imela čim manj skode.

500 let Kočevja

Ta teden bo v Kočevju več prireditvev v počastitev 500-letnice mesta Kočevje in letošnjega občinskega praznika.

V petek, 24. septembra bo v Šeškovem domu nastopila akademska folklorna skupina „France Marolt“ iz Ljubljane.

V soboto, 25. septembra ob 17. uri, bo otvoritev polharske razstave

tudi poklicna gasilska brigada iz Ljubljane.

Ob 10. uri se bo začel v novi osnovni šoli šahovski dvoboj. Učenci osnovne šole Kočevje se bodo na 50. deskah pomerili z učenci ljubljanskih šol.

V sredo, 29. septembra, pa bo v Šeškovem domu koncert pevskega zbora gimnazije Kočevje.

Glavne svečanosti bodo 2. oktobra, ko se bosta pobratili slovenska občina Dolina pri Trstu in kočevska občina.

v Domu telesne kulture. Trajala bo do 3. oktobra.

V nedeljo, 26. septembra, bodo ob 9. uri vaje gasilskih enot in enot civilne zaščite iz Grosupljeja, Ribnice in Kočevja. Na vajah, na katerih bo prikazana sodobna gasilska in reševalna oprema, bo sodelovala

SAMOUPRAVLJANJE NARODOV: V SAMOSTOJNIH NACIONALNIH DRŽAVAH

Z dejanji uresničimo naše pravice!

Odločili smo se za družbenopolitični sistem, v katerem je temeljni družbenoekonomski odnos samoupravljanje, ki izhaja iz človeka in ima za cilj človeka

Smo sredi prvih javnih razprav o temeljnih vprašanjih drugega dela ustavnih sprememb in razvoja Slovenije kot samoupravne skupnosti in države. Bolj kot kdajkoli poprej je treba zdaj organizirati, razvijati in vsespovsod, doma in v svetu, podpirati moralno in materialno vsako gibanje in iskanje, ki gradi izhodišni položaj na delovnem človeku in ki se približuje življenju, vrednemu človeka.

Uporabili smo besede Janeza Vitopnika, predsednika republiške in Titovim ter Kardeljevim besedam na letošnjem kongresu samoupravljalcev. Delovni ljudje za razpravo o SR Sloveniji kot samoupravni skupnosti in državi. S tem v zvezi želimo ponoviti tudi njegovo misel, da sprejete spremembe v zvezni ustavi nedvomno opredeljujejo položaj delovnega človeka v združenem delu. Delovni človek in njegov položaj v proizvodnji in družbi sta izhodišče tudi za novo slovensko ustavo. Prav na tem osnovnem vprašanju bomo preizkušali pravo socialistično vrednost posameznih predlogov in rešitev. Delavski razred jih bo presojal, sprejemal in zavračal predvsem s stališča, kaj konkretno pomenijo za samoupravljanje, v čem in koliko nas približujejo stanju, v katerem bo delovni človek konkretno in v praksi lahko odločal o dosežkih svojega dela.

Znano je, da je ustavno besedilo dobilo široko podporo brezadržkov zlasti med delavci. Pogoji so ustvarjeni, da takoj uresničimo in v praksi uporabimo nova ustavna določila. Se so nam vsem v spominu množična pritrjevanja ustavnim dopolnilom in Titovim ter Kardeljevim

DOM ZELENE BRATOVŠČINE

Lovci LD Padež so v nedeljo v Padežu slovesno odprli svoj lovski dom in razvili družinski prapor, ki ga krasi znak divjega prašiča. Pokrovitelj prapora je Gozdni obrat Novo mesto, zanj pa so prispevala tudi druga podjetja in posamezniki. Dom so si lovci zgradili s prostovoljnimi delom in s prihranki LD. Na slovesnosti so nastopili pevci „Dušana Jereba“, navzoče pa so navdušili tudi zvoki lovškega roga. Najzaslužnejši članom družine je predsednik dolenske lovske zveze izročil diplome.

M. V.

Za zdravje delavcev

Ta teden je v Ljubljani III. jugoslovanski kongres medicine dela, na katerem bodo obdelali 120 prispevkov, pričakujejo pa pribl. 900 udeležencev iz vseh krajev Jugoslavije. Zdravniki internisti, medicinci dela, psihologi, sociologi, varnostni inženirji in tehniki bodo razpravljali predvsem o varstvu zdravja delavcev v črni in barvni metalurgiji, kakor tudi o obolenjih prebavil pri delavcih. Posamezne sekcije kongresa bodo obdelale številne prispevke o

ocenjevanju delazmožnosti, zgodnjih ugotovitvah poklicnih obolenj, pa tudi o varstvu vajencev in poklicnem usmerjanju. Sem sodijo še razprave o varstvu zdravja delavcev v luči nove zakonodaje, udeleženci kongresa pa bodo govorili tudi o vprašanjih, ki jih razen tega najbolj zanimajo.

Vsem, ki skrbje za zdravje in varstvo delavcev, pošiljamo delovne pozdrave in želimo kongresu plodno delo!

VREME

Do konca tedna bo v Sloveniji suho vreme. Po kotlinah bo zjutraj megleno, čez dan pa toplej, tako da bodo temperature primerne za ta letni čas.

250 ljubljanskih srednješolcev, mladincev, iz delovnih organizacij, tabornikov in vojakov je v soboto na svojem pohodu Po poteh Tomšičeve brigade obiskalo Belo krajino. Pri spomeniku na Gričku nad Črnomljem je prvoborec Janez Vitkovič seznanil mladino z vlogo Bele krajine med NOV. (Foto: M. Vesel)

Dotrajani leseni sevniški most čez Savo so te dni spet krpali. Če Sevnica v nekaj letih ne bo dobila novega mostu, tudi cesta Celje-Krško za kraj ne bo imela nobenega pomena. (Foto: M. Vesel)

Solidarnost s sosedi pri obrambi proti toči koristi vsem — Razširitev organizacije na Koroško in Prekmurje — Kdaj v Savinjski dolini, na Dolenjskem in v Spodnjem Posavju?

Najmlajši iz slavite družine Kennedy in hkrati zadnji izmed štirih bratov, ameriški senator Edward Kennedy, je med svojim zadnjim obiskom v Izraelu prejšnji teden doživel letalsko nesrečo, ki pa se je srečno končala. Izraelski vojaški helikopter, v katerem sta se peljala senator in njegova simpatična soproga Joan, se je moral zaradi okvare prisilno spustiti na pusto obalo. Toda že čez petnajst minut je priletel drug helikopter in odpeljal senatorja na varno... Preplah brez hudih posledic...

Tatov, ki so iz neke londonske banke odnesli za skoraj štiri milijarde (!) starih dinarjev gotovine, draguljev in vrednostnih papirjev še vedno niso našli, prav tako pa ne krivca, ki je dovolil, da so jo tatovi popihali. Policija je bila namreč pravočasno obveščena, da tatovi vdrijo v neko banko, pa je prepozno ukrepala... bodo šli v zapor namesto tatov — policaji...?

Na Japonskem pa se je v pesku na morski obali igral petletni otrok. Med drugim je odprl tudi školjko in v njej našel debel biser. Oče, ki je biser odnesel bližnjemu trgovcu z biseri na ogled, bi kmalu omedlel od presenečenja, ko so mu sporočili, da je najdba vredna (preracunano v naš denar) skoraj petnajst milijonov dinarjev... čimveč otrok na obalo, pa bodo rešene težave družinskih proračunov...

Moskovska policija je zasljevala minuli teden dva zahodna novinarja, ker sta se v Moskvi pogovarjala z nekim „odpadnikom“, kakor pravijo v Sovjetski zvezi osebam, ki zaradi političnega prepričanja niso najboljše zapisane pri oblasteh. Toda medtem ko je ameriškega novinarja lahko pri zasliševanjih spremljal njegov konzul, je moral britanskega čakati njegov konzul na ulici pred vrati policije... Nixon očitno višje kotira kot Heath...

Priloge za ureditev obrambe proti toči v severovzhodni Sloveniji so trajale več let. Od prve zasnove do uresničitve se je precej spremenilo in tudi podražilo. Strokovnjaki iz sosednjih republik pa ugotavljajo, da je sistem obrambe v Slovenskih goricah menda najboljše v naši državi, saj ima najnovejši tip radarja in rakete.

Pobudo za organizacijo obrambe proti toči so dale kmetijske organizacije na območju bivših okrajev Maribor in Celje, ki so povezane v poslovnem združenju Styria. V začetku so ugibale, kako bi jo uredilo poslovno združenje s pomočjo občinskih skupščin. Pozneje so glavno breme prevzela občine. Obramba proti toči mora biti namreč urejena tako, da zajame sleherni kotiček, torej tudi vsa zasebna zemljišča.

Med navdušenjem za neko stvar in prispevki zanjo je precejšnja razlika. Zato so razpravljali o ožjem in širšem programu obrambe proti toči. Če ne uspe širši, je za začetek treba uresničiti vsaj ožjega. Nekatere občine se bodo lahko pridružile še pozneje, ko se bodo prepričale,

da se stroški obrestujejo. Tudi v Savinjski dolini so težko pričakovali uresničitev obrambe v Slovenskih goricah, da bi se potem sami lažje odločili.

Oči radarja, ki je postavljen v Žikercih v Slovenskih goricah, sežejo tako daleč, da zajamejo tudi območje štirih koroških občin, Slovenskih Konjic in na vzhodu Murske Sobote in Lendave. Druge občine na zahodu naj bi se vključile v organizacijo obrambe proti toči s središčem v Savinjski dolini.

Občanin, ki s pridružitvijo pozneje, bo veliko lažje kot tistim, ki so postavile temelje za obrambo proti toči. Ne le zaradi prepričevanja, ampak tudi zaradi stroškov. Radarja sta kupljena (eden je za rezervo, vedno pripravljen, če bi se drugi pokvaril med nevihto), pripravljeno je tudi vse drugo, kar je potrebno za uspešno delovanje. Prispevke za to so si občine razdelile po obsegu zemljišč na svojem območju. To je bil precejšen enkratni izdatek. Občine, ki se pridružijo pozneje, bodo morale urediti le strelna mesta za rakete.

Strelci raket so kmetje. Strelna mesta so blizu njihovih domov, da so pripravljeni ob vsakem času. Kadar morajo kam po opravkih, jih nadomeščajo pomočniki, ki so tudi kmetje in enako usposobljeni kot oni. Zato vestno opravljajo svoje delo, saj takrat, ko varujejo pred točo pridelke sosedov, varujejo tudi svoje.

Med občani, ki imajo

V palači ob Vzhodni reki v New Yorku se je začelo letošnje zasedanje Generalne skupščine Združenih narodov. Pred diplomati je izjemno dolg dnevni red, ki ga bodo obdelovali tedne in tedne, toda med neštetiimi točkami je ena še posebej zanimiva: razprava o sprejemu LR Kitajske v svetovno organizacijo. Kot je znano, zastopa sedaj Kitajce v Združenih narodih fomoška delegacija, Peking pa ni med člani svetovnega parlamenta. To razpravo pričakuje svet s posebnim zanimanjem zlasti zato, ker so se odnosi med Washingtonom in Pekingom zadnje čase izboljšali.

tedenski zunanjepolitični pregled

Na povabilo predsednika republike Tita prihaja na prijateljski in ne uradni obisk generalni sekretar KP Sovjetske zveze Leonid Brežnjev. Obisk ocenjujemo kot prispevek k izboljšanju medsebojnih odnosov in priložnost za izmenjavo mnenj o številnih problemih mednarodnega političnega dogajanja in seveda tudi medsebojnih odnosov. Kot je izjavil uradni tiskovni predstavnik jugoslovanske vlade, je razvijanje stabilnih in vsestranskih odnosov s Sovjetsko zvezo trajen interes Jugoslavije. Ker bomo o obisku na tem mestu vsekakor še poročali, naj zaključimo to informacijo samo še s kratkim pojasnilom: obisk — Leonid Brežnjev bo prišel v sredo — bo neuraden in prijateljski, to pa z drugimi besedami pomeni, da po vsej verjetnosti ne smemo pričakovati ob zaključku razgovorov posebnega izčrpega skupnega sporočila, razen tega pa lahko pričakujemo, da bo sovjetsko-jugoslovanski dialog topot poteka za nekoliko bolj zaprtimi vrati kot to morda javnost pričakuje.

Na povabilo predsednika republike Tita prihaja na prijateljski in ne uradni obisk generalni sekretar KP Sovjetske zveze Leonid Brežnjev. Obisk ocenjujemo kot prispevek k izboljšanju medsebojnih odnosov in priložnost za izmenjavo mnenj o številnih problemih mednarodnega političnega dogajanja in seveda tudi medsebojnih odnosov. Kot je izjavil uradni tiskovni predstavnik jugoslovanske vlade, je razvijanje stabilnih in vsestranskih odnosov s Sovjetsko zvezo trajen interes Jugoslavije. Ker bomo o obisku na tem mestu vsekakor še poročali, naj zaključimo to informacijo samo še s kratkim pojasnilom: obisk — Leonid Brežnjev bo prišel v sredo — bo neuraden in prijateljski, to pa z drugimi besedami pomeni, da po vsej verjetnosti ne smemo pričakovati ob zaključku razgovorov posebnega izčrpega skupnega sporočila, razen tega pa lahko pričakujemo, da bo sovjetsko-jugoslovanski dialog topot poteka za nekoliko bolj zaprtimi vrati kot to morda javnost pričakuje.

Na prvem mestu med notranje političnimi dogodki, ki so se zvrstili v dneh minulega tedna, moramo vsekakor omeniti sejo republiške konference SZDL (bila je minuli petek), saj so na tej seji obširno razpravljali o VLOGI SOCIALISTIČNE ZVEZE v skupščinskem sistemu in kandidacijskih postopkih, kar je eno zelo pomembnih vprašanj v pripravah za spremembo oziroma dopolnitve naše republiške ustave. Ob tem je kajpak našla svoje mesto v tej razpravi tudi znana „akcija 25 poslancev“, ki še vedno odpira polemična gledišča v naši politični javnosti, pa čeprav je vsaj po uradni strani že dobila svoj epilog.

Poglavitne misli v zvezi z nadaljnjim razvojem, vlogo in dejavnostjo SZDL je na seji republiške konference izrazil predsednik Janez Vipotnik, ki je nakazal nekatera izhodišča za razmišljanja — kot je sam dejal — kako se bomo morali v Sloveniji organizirati po novem, se pravi po novih ustavnih določilih, ki jih bomo sporazumno izoblikovali. Za našo socialistično družbo je bistveno, je dejal Janez Vipotnik, da razvijamo DEMOKRATičNE ODNOSE in tiste oblike, ki bodo na najširši osnovi omogočale tvoren boj mišljenj, slednjič pa DEMOKRATičNO SPREJEMANJE ODLOČITEV na tej osnovi. V takšni samoupravni demokraciji — in takšno obliko demokracije pojmuje v naši socialistični družbi — pa mora prevladovati ZAVESTNA DISCIPLINA, ki ne sestoji iz golega izvajanja direktiv, marveč predvsem temelji na globokem OBCUTKU ODGOVORNOSTI slehernega člana naše družbe, na občutku za utrjevanje notranje enotnosti našega političnega gibanja, ob tem pa kajpak tudi na visoko razviti stopnji osebne iniciative vsakega posameznika.

Prav gotovo se moramo strinjati z ugotovitvijo — je že uvodoma poudaril Janez Vipotnik — da v organizirani družbi ne moremo prepuščati političnih odločitev stihiji. Organizirane subjektivne sile v naši družbi se zategadelj nikakor ne morejo in ne smejo odreči svoji USMERJEVALNI VLOGI pri takšnih odločitvah, saj poskusov, kot so npr. organiziranje zunaj dogovorjenih demokratičnih konvencij, ni mogoče razumeti dru-

hudo skopo orisan, trenuten položaj na mednarodnem denarnem trgu, za katerega je slej ko prej še vedno značilen zelo negotov položaj dolarja. Med pomembne dogodke minulega obdobja velja kajpak uvrstiti tudi dialog med sefoma Zahodne Nemčije in Sovjetske zveze na Krimu. Willy Brandt se je vrnil v Bonn očitno zadovoljen in po vsem sodeč je tako čustvo po končanih razgovorih prevladovalo tudi v Moskvi. Med tistimi rečmi, ki sta jih

Brežnjev v Beogradu

državnika sprejela kot skupna stališča, sodi nedvomno ugotovitev, da bi lahko v Združenih narodih našli mesto obe Nemčiji. Ni dvoma, da je Brandt s svojim obiskom (Brežnjev mu ga bo vrnil, datum pa še ni določen) porušil še eno pregrajo, ki je ločevala vzhod in zahod na tem delu sveta. Tako se odnosi med obema Nemčijama čedalje bolj popravljajo in čeprav je tudi tu (kot skoraj povsod v današnjem tako neusmiljeno zapletenem svetu) še vedno dovolj kamnov, ob katere se lahko obe strani spotikata, je to, kar so dosegli doslej, vsekakor razveseljivo in vzpodbudno. Tega smo lahko kot evropska država, ki je zainteresirana za zmanjšanje in končno odstranitev napetosti na stari celinah, seveda še posebej veseli.

Ob Sueskem prekopu so po trinajstih mesecih miru zopet zagrmeli topovi in rakete. Kot v igri dečkov sta obe strani hkrati pokazali zobe: najprej so Izraelci sestrelili egiptovski letalo, nekaj dni kasneje pa se je slika ponovila — le da je topot zgrmelo na tla izraelsko letalo. Egiptovske sile so od včeraj v stanju največje pripravljenosti, toda opazovalci menijo, da tega ni treba dramtizirati. Malo je verjetno, da bi se obe strani zaradi dveh incidentov odločili zopet izkapat zakopano (čeprav zgolj začasno) bojno sekuro — in to na pragu zasedanja letošnje Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku.

KARTUM — Predsednik Nimeiri je ostro kritiziral ugandsko vlado in jo ocenil kot „lutko kolonializma in cionizma“.

PHNOM PENH — Veliko skladišče nafte in bencina v kambodskem glavnem mestu se je vnelo po raketnem napadu osvobodilnih sil. Tri osebe so izgubile življenja, mnogo pa jih je bilo ranjenih.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Na prvem mestu med notranje političnimi dogodki, ki so se zvrstili v dneh minulega tedna, moramo vsekakor omeniti sejo republiške konference SZDL (bila je minuli petek), saj so na tej seji obširno razpravljali o VLOGI SOCIALISTIČNE ZVEZE v skupščinskem sistemu in kandidacijskih postopkih, kar je eno zelo pomembnih vprašanj v pripravah za spremembo oziroma dopolnitve naše republiške ustave. Ob tem je kajpak našla svoje mesto v tej razpravi tudi znana „akcija 25 poslancev“, ki še vedno odpira polemična gledišča v naši politični javnosti, pa čeprav je vsaj po uradni strani že dobila svoj epilog.

Poglavitne misli v zvezi z nadaljnjim razvojem, vlogo in dejavnostjo SZDL je na seji republiške konference izrazil predsednik Janez Vipotnik, ki je nakazal nekatera izhodišča za razmišljanja — kot je sam dejal — kako se bomo morali v Sloveniji organizirati po novem, se pravi po novih ustavnih določilih, ki jih bomo sporazumno izoblikovali. Za našo socialistično družbo je bistveno, je dejal Janez Vipotnik, da razvijamo DEMOKRATičNE ODNOSE in tiste oblike, ki bodo na najširši osnovi omogočale tvoren boj mišljenj, slednjič pa DEMOKRATičNO SPREJEMANJE ODLOČITEV na tej osnovi. V takšni samoupravni demokraciji — in takšno obliko demokracije pojmuje v naši socialistični družbi — pa mora prevladovati ZAVESTNA DISCIPLINA, ki ne sestoji iz golega izvajanja direktiv, marveč predvsem temelji na globokem OBCUTKU ODGOVORNOSTI slehernega člana naše družbe, na občutku za utrjevanje notranje enotnosti našega političnega gibanja, ob tem pa kajpak tudi na visoko razviti stopnji osebne iniciative vsakega posameznika.

Prav gotovo se moramo strinjati z ugotovitvijo — je že uvodoma poudaril Janez Vipotnik — da v organizirani družbi ne moremo prepuščati političnih odločitev stihiji. Organizirane subjektivne sile v naši družbi se zategadelj nikakor ne morejo in ne smejo odreči svoji USMERJEVALNI VLOGI pri takšnih odločitvah, saj poskusov, kot so npr. organiziranje zunaj dogovorjenih demokratičnih konvencij, ni mogoče razumeti dru-

gače kot pritisk v smeri večpartijskega sistema, to pa slednjič pomeni isto kot razbijanje naše politične trdnosti in enotnosti.

In če torej sprejemamo Socialistično zvezo kot bistveno obliko naše socialistične demokracije — takšna vloga SZDL je zapisana v njenem temeljnem dokumentu, je pa tudi zgodovinsko utemeljena — če hkrati pa vračamo vsako drugo obliko demokracije, večpartijski sistem in podobno, potem je dolžnost vseh naših demokratičnih sil, da bodo razvijale takšno SZDL, znotraj katere se lahko in se edino morajo izraziti vsi stvarni interesi, različna družbena gibanja, tokovi in razpoloženja, razne iniciative in mnenja, ki izhajajo s pozicij SAMOUPRAVNEGA

Demokracija - ne pa stihija

SOCIALIZMA. Slednjič je Janez Vipotnik poudaril, da bomo morali v sedanjih razpravah v zvezi z novo slovensko ustavo posvetiti tistemu ustavnemu poglavju, ki bo govorilo o SZDL ter o njeni vlogi v našem skupščinskem in volivnem sistemu, o njeni vlogi v sistemu razvite socialistične samoupravne demokracije, še prav posebno pozornost.

Na isti seji republiške konference SZDL so razpravljali tudi o predlogu programa za dolgoročni razvoj naše republike — se pravi za naš razvoj za prihodnjih 15 let. Temeljno izhodišče tega razvojnega programa — je dejal Miro Gošnik, ki je o tem govoril — je takšen položaj delovnega človeka v združenem delu, kakršnega uresničujemo s sedanjimi ustavnimi spremembami, ko postaja naš delovni človek in občan v celoti nosilec PRAVIC IN ODGOVORNOSTI in dela ter se samoupravno povezuje in organizira tudi v nacionalni-državni skupnosti. Razvoj je kaj-

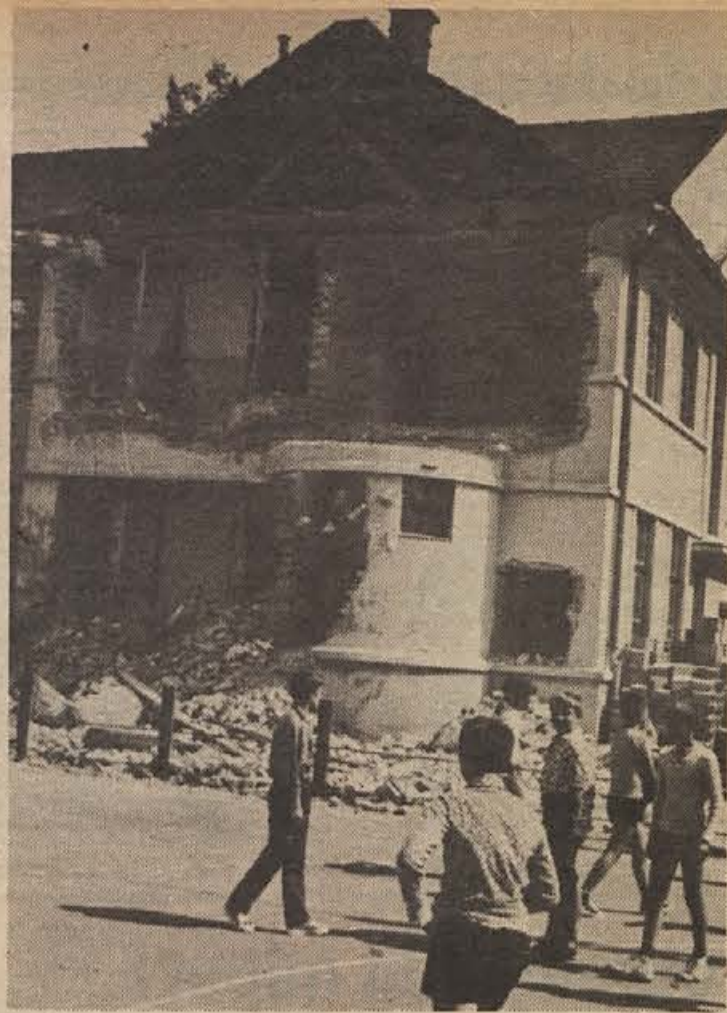
pak pogojen z ljudmi, ki ga bodo uresničevali — nikakršen razvojni program še ne bo sam po sebi reševal naših problemov in težav; od njegovih postavk ne bo odvisna učinkovitost in uspešnost našega bodočega dela, marveč bo to naloga vseh naših delovnih ljudi in občanov kot nosilcev in tvorcev našega prihodnjega razvoja.

Prejšnji petek je bil na obisku v ljubljanskem poslovnem združenju za trgovino zvezni sekretar za finance Janko Smole — ki je predstavnik trgovine posebej seznanil z ukrepi za zmanjšanje naše pereče nelikvidnosti. Po njegovih besedah bo treba za ureditev tega vprašanja najprej spremeniti dosedanje obnašanje države in bo treba primorati vse družbeno-politične skupnosti, da bodo poravnale svoje OBVEZNOSTI DO GOSPODARSTVA, ki so, kot vemo, zares precejšnje. Kot eno pomembnih žarišč nelikvidnosti je Janko Smole označil tudi banke, ki jim bo po njegovem treba določiti znatno TESNEJŠE OKVIRE za angažiranje bančnih finančnih sredstev. Banke in upniki naj bi poslej pri pokritju izgub zaradi neplačanih terjatev prevzemali več rizika kot doslej, to pa bi jih bolj neposredno usmerilo v napore za preprečevanje nadaljnje rasti naše splošne nelikvidnosti.

In za zaključek še nekaj podatkov o naših gospodarskih gibanjih — najprej za obdobje prvega polletja (ki jih je objavila SDK za vso državo), potem pa še podrobneje za minul mesec. Po podatkih SDK smo v prvi polovici leta dosegli več DOBRIH REZULTATOV v celotnem poslovanju našega gospodarstva kljub inflaciji, nelikvidnosti in posamičnim poslovnim izgubam. Skupni dohodek gospodarstva je bil po teh podatkih v prvem polletju za 34 % večji kot lani v istem obdobju (ob tem smo v tem obdobju izkazali najvišjo stopnjo rasti dohodka vse od leta 1966), posebno pomembno pa je povečanje skladov gospodarstva (za 45 %) v odnosu na povečanje osebnih dohodkov (za 28 %) v vsem tem letošnjem obdobju.

V minulem mesecu kaže industrijska proizvodnja v Sloveniji miren, vendar ugoden razvoj (letošnja avgusta je bila za 9,2 % večja kot lani v tem mesecu), kot posebno ugodno znamenje pa lahko označimo stopnjo povečanja CELOTNEGA IZVOZA iz naše republike, ki je v avgustu znašal 433 milijonov din, kar je za 44 % več kot lani v istem mesecu. Nasploh kažejo podatki za avgust dokaj ugodno sliko: industrijska proizvodnja (za vso državo) je v primerjavi z lanskoletno večja približno za 10 % — v Sloveniji pa za 10,2 %.

JOŽE PETEK

V Ribnici so začeli obnavljati dom TVD „Partizan“. Dolgo Ribničanom ni uspelo zbrati denarja, čeprav je bila obnova tega doma zelo nujna. Končno so letos z združenimi sredstvi gospodarskih in drugih organizacij le lahko začeli z deli. (Foto: J. Primc)

V Rosalnicah pri Metliki lepo napreduje gradnja nove proizvodne dvorane za podjetje KOMET. Gradnja montažnega tipa se bliža koncu. Ko bo podjetje doslej razstreseno proizvodnjo na več koncih Metlike preneslo v novi objekt, se bo začelo za kolektivno novo obdobje. (Foto: R. Bačer)

Na cesti Impoljca-Krško so začeli z zemeljskimi deli. Letos bodo modernizirali manj, kot je bilo sprva predvideno, ker bo cesta široka 6,5 m in so se dela zato podražila. (Foto: M. Vesel)

Vredno je zapisati...

Vse kaže, da bomo v Sloveniji že decembra dobili zakon o kmečkih pokojninah. Teze za tako imenovano starostno zavarovanje kmetov so že toliko dodelane in prerešane, da jih je sklenila Socialistična zveza dati ta mesec v javno razpravo. Oktobra naj bi pregledali mnenja in predloge po občinah, predsedstvo SZDL Slovenije jih bo uskladilo, zavzelo dokončno stališče in le-to poslalo republiški skupščini. Želja je, da bi poslanci zakon izglasovali pred koncem leta, tako da bi začel veljati od 1. januarja 1972 dalje.

O kmečkih pokojninah ne pišemo prvič, pa tudi sami kmetje o tem že dosti vedo. Da bi dobili zakon, ki bo ustrezal vsem, bo kajpak treba v javni razpravi prisluhniti tudi njim. Poleg njih bi morali na teh sestankih videti odbornike, poslance, predstavnike vseh družbeno političnih organizacij in ne nazadnje predstavnike obeh skupščin zdravstvenega zavarovanja v dolenjski skupnosti. Ne samo zato, ker več glav več ve, ampak tudi zato, ker kmečke pokojnine ne bodo samo stvar kmetov, temveč zadeva družbe.

Začetne pokojnine ne bodo velike. Kdaj jih bodo začeli izplačevati še ni znano. Vsekakor v letu 1972 še ne. Kolikšne bodo, bo odvisno od možnosti družbe in premoženjskega stanja samih kmetov. Slejkoprej bo to le prvi korak v pereče področje. Boljše sadove pa naj bi dala šele prihodnost.

XXI. USTAVNO DOPOLNILO V PRAKSI

Kako gre decentralizacija DS?

Že v prvih razpravah o ustavnih dopolnilih je bilo poudarjeno, da jih moramo začeti takoj uresničevati — Kje so odpori in zakaj?

Sindikat je začel opozarjati na potrebo po decentralizaciji samoupravnih pristojnosti že pred leti, ko smo začeli v gospodarstvu z integracijskimi procesi. Nevarnost, da bi se v velikih podjetjih združilo preveč pristojnosti za odločanje v ozkem krogu osrednjih samoupravnih organov, je bila očitna že takrat. Kljub takšnemu opozarjanju imamo na našem območju še vedno več enot velikih podjetij, ki imajo svoj sedež izven našega območja, in več enot naših delovnih organizacij, ki so skoraj brez vseh samoupravnih pravic in pristojnosti.

V večjih delovnih organizacijah imajo zoper decentralizacijo samoupravnih pristojnosti kopico izgovorov: najpogostejši je, da bo „podjetje propadlo, ker se bodo sredstva razdrobila“. Tvorci takšnih izgovorov pozabljajo na dvoje: kapital velikega podjetja, ki ga sestavlja več enot, so z združenim delom in naporu ustvarili delavci vseh enot. Že ta resnica opozarja, da so vsi člani velikega kolektiva pripravljene sode-

lovati v ustvarjalnih naporih podjetja. Zakaj bi torej podjetje razpadlo, če bi dali delavcem v enotah, v katerih se dohodek ustvarja, neodtujljivo pravico odločati, kako bo dohodek uporabljen?

Zdaj smo že pri drugi napaki: nasprotniki istovetijo decentralizacijo samoupravljanja z decentralizacijo kapitala, kar je narobe. Proizvajalci, ki ustvarja dohodek, smo dolžni posredovati podatke o tem, koliko je ustvaril in mu omogočiti, da bo samostojno odločal o dohodku. Kapitala s tem ne bomo razdrobili. Strah, da bodo proizvajalci, ki so toliko let zavestno ustvarjali in gradili materialno osnovo podjetja, to osnovo čez noč zapravili, je popolnoma odveč.

Ustavna dopolnila (zvezna XXX.

in republiška XVI.) dajejo delovnim ljudem v enotah, v katerih se lahko uspeh skupnega dela delavcev potrdi kot vrednost na trgu ali v delovni organizaciji in je lahko na tej podlagi samostojno izražen izrecno pravico odločanja o ustvarjenem dohodku. Ustava je temeljni zakon. Dolžni smo upoštevati njena določila brez odlašanja in ne smemo niti najmanj iskati v njej luknje, tako kot smo bili vajeni to delati pri uporabi drugih zakonov. Prav lahko se namreč zgodi, da bodo proizvajalci v kakšni delovni enoti nezadovoljni s centralizacijo pristojnosti, uporabili novo pravico in sprožili ustavni spor. Nato bo decentralizacija stekla s prisilo in noben izgovor ne bo pomagal.

M. JAKOPEC

Dejstva govore za gradnjo

Vihra se je umirila, razmere na osnovni šoli pa so ostale neizpremenjene — Do kdaj?

Črnomaljska osemletka posluje v dveh stavbah: nižji razredi imajo pouk v stari šoli, višji v novi stavbi v Loki, toda povsod manjka učilnic. Nižji razredi imajo pouk v dveh izmenah, na šoli je 21 oddelkov, razredi pa so prepolno zasedeni. V Loki imajo sicer samo eno izmeno, toda v 13 oddelkih kabinetnega pouka ni, čeprav imajo specializirane učilnice, ker jih zasedajo redni oddelki.

Zaradi prešolanja otrok iz oddaljenih šol, kjer je vedno manj učencev in premalo učiteljev, je na osrednji šoli v Črnomlju vedno več otrok. Šola ima telovadnico, vendar je prezasedena. Otrokom v nižjih razredih so morali skriti pouk telesne vzgoje, ker dvorano uporabljajo še gimnazijci in učenci poklicne kovinarske šole.

Na osemletki ni niti enega oddelka za podajšano bivanje otrok v šoli, vprašanje pa je tudi, kako in kolikokrat bodo lahko organizirali dodatni pouk za učence s slabšim znanjem vse le zaradi pomanjkanja prostora in denarja. Ko so se obrnili na TIS in RIS po nasvet ter pomoč, so dobili odgovor: dodatnih sredstev ni, pomagajte si kot veste in znate.

»Dolenjski list« v vsako družino

K naštetemu je pripisati še to, da je veliko mestnih otrok zaposlenih staršev brez varstva, čeprav imajo 7, 8, 9 in 10 let, in da gre marsikateri v šolo lačen. Ni obrača družbene prehrane in ne šolske kuhinje, kjer bi dajali kosilo.

En sam odgovor se ponuja k črnomaljskim razmeram. Čimprej bo treba dograditi šolo v Loki, kar je bilo rečeno že ob otvoritvi, toda čez noč pozabljeno. Najbrž gre verjeti prosvetnim delavcem, ki napovedujejo že v prihodnjem letu še veliko večjo zmedo.

Turistični barometer

Ta teden bi zaman iskali prenočišča v dolenjskih hotelih, saj je zagrebški velesejem zbral toliko ljudi, da so bile daleč naokrog polne vse postelje. To so najboljše čutili v Cateških Toplicah, kjer so imeli vsako noč po 320 prenočitev, okrog 60 odstotkov vseh gostov pa so predstavljali obiskovalci velesejma.

Turistična sezona na Dolenjskem se je torej ugodno raztegnila tudi v jesen. Za soboto je dom Industrije motornih vozil pripravil na Gorjancih polharski večer, podoben večer pa bodo organizirali tudi to soboto. Za razvedrilo bo igral ansambel Tineta Košmrlja. Organizatorji vabijo, da preizkusite srečo v poljšem lovu, le pasti morate sami prinesiti s seboj.

Ob spodbudni akciji bi veljalo grajati le eno: vabila, ki so jih poslali, so sicer kratka in jedrnata, toda v 12 vrstah kar mrgoli pravopisnih napak.

SAMO ŠE SEPTEMBER!

Osem mesecev - devet desetin

Rekordno leto za izvoznike iz novomeške občine — Industrija: v osmih mesecih je bil izvoz vreden več kot 21 milijonov dolarjev

Po letnem načrtu naj bi industrijska podjetja novomeške občine izvozila za 24.146.044 dolarjev izdelkov, od tega za dobrih 21 milijonov dolarjev na konvertibilno tržišče. Optimistično zastavljen plan, ki je presejal lanski rekordni izvoz, se je zdel marsikomu celo neuresničljiv.

Kljub vsem izvoznim težavam in zadnjim sunkom drsečega tečaja dolarja in negotovosti, ki jo prinaša izvoznikom nadaljnja usoda te nekdanje čvrste valute, so novomeški izvozniki v prvih osmih mesecih izpolnili že devet desetin izvoznega načrta!

Avgustovski izvoz, ki je bil v Sloveniji za 3 odstotke pod julijskim in za 44 odstotkov večji od lanskega avgusta, je bil v novomeški občini celo za 110 odstotkov večji kot v lanskem avgustu: industrijska podjetja so izvozila za 2,88 milijona dolarjev različnih izdelkov, pri tem pa nista upoštevani šentjernejska in žužemberška Iskra, ker nista samostojni podjetji. Industrija motornih vozil je avgusta izvozila za 1,69 milijona dolarjev izdelkov, Krka za 765, Novoles za 282 in Novoteks za 118 tisoč dolarjev.

V osmih mesecih pa je bil izvoz vreden 21.650.472 dolarjev, kar je za 51 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. Na konvertibilno področje je industrija izvozila za dobrih 19 milijonov dolarjev izdelkov, izvozniki pa so izpolnili že devet desetin 90-odstotno.

Industrija motornih vozil je v tem času izvozila za 14 milijonov dolarjev, Krka za 4,5, Novoles za 2, Novoteks za 0,7, Labod za 0,3, Kremen za 50 tisočakov, Industrija obutve za 10 tisočakov in bršlinska Iskra za 6 tisoč dolarjev izdelkov.

Ni treba biti posebne vrste prerok, da lahko ugotovimo: v devetih mesecih bo izvoz iz novomeške občine tak, da bo pokrila letošnja pričakovanja. Tako uspešna prodaja

na tujem pa razumljivo pomaga, da so novomeška podjetja v svojih panogah na vrhu izvoznih lestvic v Sloveniji!

Smučarski Gorjanci?

Lani pozimi je direktor otoškega hotela Jože Lampret na srečanju turističnih delavcev, ki ga je pripravil Dolenjski list, predlagal, da bi tudi Gorjance pritegnili v smučarsko in turistično dirko. Svoj predlog je utemeljeval s tem, da je cestna povezava dobra in da tudi sneg ne ostane kaj dosti manj časa kot v Črmošnjicah (nekateri so mnenja, da sploh ne ostane manj). Takrat so povedali, da ima samoborska občina v načrtu celo asfaltno cesto na Gorjance: kaj dlje od načrtov zdaj še niso prišli.

Marko Ivanetič je že takrat sodil, da so investicije izgubljene, če je manj kot 120 dni smuke. Na Gorjancih bi jih bilo po dosedanjih računih okrog 66, to je nekaj manj kot v Črmošnjicah. Za premostitev mrtve sezone bi bilo to sicer dovolj, toda usoda Črmošnjic kaže, da turistična podjetja ne kažejo preveč zanimanja za deficitne objekte. Bodo torej tudi Gorjanci samo predlog?

Kmetijski nasveti

Kdaj res prelomnica?

Danes ima Slovenija polovico manj vinogradov, kot jih je imela tik pred vojno. Borci proti alkoholizmu bi najbrže rekli, da jih je tudi polovica preveč, toda le tisti, ki premalo poznajo druga dejstva. Ta dejstva pa upravičeno vzbujajo skrb: v Jugoslaviji uporabljamo v vinom poprečno na enega prebivalca manj od treh litrov čistega alkohola na leto, z žganimi pijačami, ki so neprimerno bolj škodljive, pa kar 12 litrov.

Zakaj je tako? Spirit, ki ga uporabljajo za izdelovanje žganih pijač, je pri nas nekajkrat cenejši kot drugod. Alkohol je v koncentriranih pijačah zato neprimerno cenejši kot v vinu ali pivu, kjer pa so primešane še mnoge druge, za organizem zelo koristne snovi (kislina, vitamini, rudnine).

Vino je sorazmerno preveč obdavčeno v primerjavi z žganimi pijačami. Preveliki so tudi zaslužki posrednikov, saj znašajo „marže“ v gostilnah tudi do 400 odstotkov. Cene vina ne dohajajo pridelovalnih stroškov, ki nenehno naraščajo in spravljajo v nevarnost donosnost tega dela. Vinogradništvo nazaduje, v mnogih domovih, vsaj pri nas na Dolenjskem, pa gostuje pomanjkanje.

Vse te stvari so znane, pa vendarle se razmere kaj malo spremenijo. Očitno je, da je treba vinogradništvu, ki še vedno daje kruh kakim 25.000 slovenskim vinogradnikom in njihovim družinam, drugače pomagati kot doslej. Konec koncev: Slovenija ima veliko vinogradniških površin, ki bodo brez vinogradov ostale slabo izkoriščene.

Veliko je predlogov, kako izboljšati vinogradništvo. Predvsem je treba začeti z obnovo v večjem obsegu Petnajst do trideset centov grozdja na hektar, kolikor pridelajo kmetje pri nas, je gotovo daleč premalo za donosno pridelovanje.

Treba je izdati zakon o obnovi, ki bo vseboval enotna merila in ukrepe, poudarjajo strokovnjaki. Rajonizirati je treba okoliše, na katerih bi obvezno obnavljali vinograde v celih kompleksih. Treba bi bilo poskrbeti za izdatnejšo družbeno pomoč pri obnovi, o čemer pristojni že razpravljajo, vinogradniki pa o tem še kaj malo vedo.

Inž. M. L.

Valvasor ne ve nič o marvinu!

Odklanjamo tak »krst« domačega cvička, v njem pa vidimo tudi nedopustno žalitev narodnostnega čuta! — Komu so potrebna pačenja?

Po nekaterih hudih očitkih na račun novega imena za cviček, ki naj bi bil odlesjen m a r v i n, je znani kostanjeviški strokovnjak za dolenska vina Jože Likar objavil v obrambo marvina 2. septembra v Dol. listu daljši članek „Zakaj cviček marvin?“. Pravi, da je bil marvin že v Vodnikovih časih znan daleč preko naših meja. V dokaz se sklicuje na Valvasorja, čes da „poročja v 19. poglavju svoje znamenite knjige „Slava vojvodine Kranjske“, da se vino, ki raste na Dolenjskem, imenuje MARVIN“. No, Valvasor ni tega v resnici nikoli in nikjer zapisal. Imena „marvin“ sploh ne pozna, ponovno pa pove, da se dolensko vino (nemško) imenuje „Marchwein“.

V 19. poglavju svoje „Slava vojvodine Kranjske“ opisuje naš topograf in kronist meje Dolenjske in njenih vin ne omenja. Pač pa našteje dolenske vinske gorice in kratko označi njihov pridelalec v 29. poglavju. Tam beremo: „Vsa vina, ki rastejo v tem drugem delu (dezele), namreč na Dolenjskem, se imenujejo Marh-Weine.“ Na koncu poglavja še enkrat ponovi: „... vina, ki se, kakor zgoraj rečeno, imenujejo Marh-Weine.“ Ko se na str. 489 poslavja od Novega mesta, zopet pravi, da raste v njegovi okolici vino „ki ga (Nemci op. I. P.) splošno imenujejo March-Wein“. Mirko Rupel je v svojem prevodu „Valvasorjevo berilo“ slovenil March-Wein z „dolenjsko vino“.

Valvasor je obiskal 42 dolenskih vinskih gor, jih brez opisov (Likar pravi, da jih „lepo opisuje“) po imenih našteje in omeni njihova vina; nikjer pa ni slišal nič o kakem „marvinu“, saj bi, po svoji znani navadi, tako nenavadno ime sicer prav gotovo zapisal. Marvina ne poznajo niti dolenski urbarji niti gospodarski arhivi dolenskih vinogradniških gosposčin niti katastri od terezijanskega dalje, ki sicer pri vsakem grajskem gospodarstvu podrobno naštevajo vse kulture. Bojim se, da nima Likar nobenega dokaza niti za svojo trditev, da je bil konec 18. stoletja „MARVIN znan daleč preko naših meja“.

Nemški Marchwein nima svojega imena po Creina marca, kot piše J. Likar, ampak po Windische Mark, to je Slovenski krajini, ki se v virih omenja kot Slavonska ali Ogrska Marka. Chreine je po neki listini iz leta 989 ljudsko ime gorenske dežele (in regione vulgari voca-

bulo Chreine), v kateri so ležala freisinska posestva, pozneje pa pomeni Creine, oziroma njene inačice, Kranjsko goro.

Ko je Fran Erjavec v svojih goriških letih pešalil po okoliških krajih in zbiral narodno blago, je med drugim zapisal tudi ime neke primorske trte „marvin“. Ime te trte in njene vina je povzel tudi Pleteršnik. Seveda ne more iti za kako vino tipa cviček, za katerega je značilno, da je mešanica mnogih sort. Ta primorska trta se na Dolenjskem nikoli ne omenja, gotovo pa je dala razlaga, da izvira njeno ime iz nemškega Marchwein, Vodniku pobudo za njegov zapis, da raste marvin na Dolenjskem.

Da bi bilo ime „cviček“ povzeto po nemški besedi zwickel, to je ščiplje, črviči, kot piše Likar, je nekdo domneval po (dostikrat varljivi) zunanji podobnosti besed, kar pa jemlje Likar že za dokaz.

Glede kakovosti cvička je zapisal J. Likar vrsto napačnih razlag, ker ne pozna osnovnega dejstva, da se je kvaliteta cvička močno spremenila s stoletnim nihanjem evropskega podnebja. V francoskih časih smo sredi tako imenovane „male ledene dobe“ in ni kriviti toliko, da so na račun kakovosti cvička „sli leta 1812 stara vinogradniška poštenost, šega in navada v zaton“. V 16. stoletju so bile za vinogradništvo zelo ugodne podnebne razmere, katerih učinek pripisuje Likar napak gornjskemu zakonu iz leta 1543, čes da „je uvajal v vinogradništvu red in življenje“, ko je v resnici le kodificiral predfevdalno gornjsko običajno pravdo.

Jože Likar trdi napak, da ocenjuje Valvasor dolenski cviček kar splošno kot „odlične

kvalitete“, saj daje naš kronist tako izpričevalo med pridelki z dvainštiridesetih dolenskih gor, komaj trem, sicer pa jih označuje kot dobra, zdrava, okusna, sveža, pa tudi „precej kislo“, „ostro“, „dobro za žejo“, „dobro poleti“, „se da tudi piti“ ali celo „niti za žejo“, medtem ko o nekaterih cvičkih rajši molči.

Ko je Valvasor to pisal, se je evropsko podnebje že nekaj desetletij tako občutno slabšalo, da je izterjalo postavljanje žitnih kozolcev, ker se zaradi krajšanja poletja in potrebe po zgodnji setvi ajde, repe in korenja ni žito več utegnulo posušiti v ostrveh na strnišču, kot je bila navada prej.

Pritrditi pa je treba Likarju, da cviček močno ponarejajo, včasih celo tam, kjer bi človek najmanj pričakoval. V kostanjeviški vinarski zadrugi so ga poskušali izdelovati s „tujim grozdem in domačo kulturo gliv kvasnic. Tam so nekdo „pridelali“ nekaj butelk odličnega „cvička“ za medaljo na razstavi, ko niso imeli tega vina v svojih kletih niti litra za prodajo. Na moje vprašanje, zakaj (pred mojimi očmi) kupujejo tudi šmarnico, so mi odgovorili, da ne morejo odreči pomoči siromakom. Za odlikovanjem kakovosti cvička so tičali torej grobarji njegove kvalitete, kar je bilo res bridko za človeka, ki mu je bila pri srcu resnična skrb za socialno bedo Podgorja.

Kaj je po vsem tem s krstom cvička za marvin?

Jože Likar pravi v dopolnilu svojemu podlistku teden dni pozneje (9. sept.), da so cvičku sedaj samo dostavili njegovo prvotno ime, ki označuje njegov geografski izvor. Po sedanjem stanju dejstev ni bil marvin nikoli, torej tudi ne prvotno ime za cviček, geografsko pa označuje neko vino s Primorske. Ker pa hoče z „mar(k) vinom“ izrecno povedati, da gre zemljepisno za vino iz Marke, kar je bilo krajše nemško ime (Windische Mark) za Dolenjsko, potem moramo ta krst odkloniti in obsoditi kot nedopustno žalitev narodnostnega čuta.

IVO PIRKOVIČ

Praznik za slovenske polharje

Kar dober teden dni naj bi se polharji srečevali v Kočevju — Mnogo pri- vlačnih prireditev letošnjega polharskega tedna v Kočevju

V soboto, 25. septembra, se bo začel v Kočevju „Polharski teden“, ki bo trajal do 3. oktobra. Polharska razstava, ki bo ena večjih prireditev ob 500-letnici mesta Kočevje, bo odprta to soboto ob 17. uri v Domu telesne kulture.

V „Polharskem tednu“ se bo zvrstilo še več drugih polharskih prireditev. Tako bo 25. septembra zvečer polharski ples s šaljivim programom v Hotelu Pugled. 29. septembra bodo predvajali razne filme o naravi za odrasle in otroke.

30. septembra in 2. oktobra zvečer bo organiziran lov polhov v raznih revirih. Za lov se lahko prijavijo tudi nepolharji. Glavno doživetje takih „polharskih noči“ ni le lov na polhe, ampak tudi poslušanje polharskih in drugih ljudskih (narodnih) šal, zgodb in pesmi. Čar takih noči pa je, da so prave ljudske, polharske. To pomeni, da polharji in turistično društvo ne bo organiziralo za take večere narodnih noš, igralcev, pevcev, recitatorjev. Vse bo naravno, ljudsko in zato še posebno privlačno.

Skozi vs teden je razpisano tudi tekmovanje za ulov najtežjega

polha. Ocenjevanje in tehtanje polhov bo od 27. septembra do 2. oktobra vsak dan od 10. do 12. ure v pisarni Turističnega društva na avtobusni postaji.

V nedeljo, 3. oktobra, bo zaključek razstave in polharskega tedna. Ob 10. uri dopoldne bodo na raz-

stavi podelili priznanja za najtežje uplazene polhe in za udeležbo na razstavi. Nato bo v hotelu prijateljski sestanek polharjev, zvečer pa bodo v planinski koči na Mestnem vrhu proslavili zaključek tedna.

J. PRIMC

Z lanske polharske razstave: nagačeni polh pred pastjo, za katero trdijo polharji, da je stara več kot 100 let. (Foto: J. Primc)

Vse za obrambo in odpor!

(Nadaljevanje s 1. strani)

delo v vojnih razmerah za udeležbo v oboroženem boju in v drugih oblikah odpora, organizira varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin v miru in vojni ter opravlja druge naloge, ki imajo pomen za obrambo dežele.

SR Slovenija vodi med vojno splošni ljudski odpor.

Zakon torej nedvomno in jasno govori o nalogah republike Slovenije, da želi v miru organizira in pripraviti splošni ljudski odpor na svojem ozemlju. Če vemo, da nima nihče pravice podpisati ali priznati kapitulacije ali okupacije Slovenije ali njene poseamezne dela, kakor tudi, da nihče nima pravice prepričati občanom SR Slovenije in Jugoslavije, da se borijo z orožjem ali kako drugače sodelujejo v odporu proti napadalcu, potem je tudi razumljivo, da so take priprave nujno potrebne že v mirnem času.

Zato najdemo v temeljnih določbah napotilo, da pri organizaciji in pripravah vseh nacionalnih in družbenih sil za splošni ljudski odpor medsebojno sodelujejo družbenopolitične skupnosti, krajevne skupnosti, delovne in druge organizacije in pri tem izvajajo splošno politiko ter načrt za obrambo dežele.

POMEMBNA VLOGA OBČINE IN KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Docela v duhu naše ustave, njenih dopolnil ter splošnega razvoja samo-

upravne socialistične družbe je, da novi zakon tako zelo poudarja pomen in vlogo občine in organizaciji splošnega ljudskega odpora v okviru enotnega sistema obrambe Slovenije. Zakon določa, da občina ... pri tem na svojem območju pripravlja in organizira delo v vojnih razmerah za udeležbo v splošnem ljudskem odporu, organizira varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ter opravlja druge naloge, ki imajo pomen za obrambo dežele.

Občina vodi med vojno splošni ljudski odpor na svojem območju.

Temeljna celica naše družbe je krajevna skupnost. V njej, ki je samoupravna skupnost, v kateri prebivalci uresničujejo svoje neposredne in vsakodnevne potrebe družine, gospodinjstev in delovnega človeka, temelji obramba lastnega ognjišča v vojnih razmerah, je

„osnovna življenjska potreba in interes vsakega delovnega človeka. Zato ni dvoma, da so krajevne skupnosti, ki imajo pomen za obrambo dežele, že v miru tudi dejavni narodne obrambe, v njih pa se družbeno, predvsem pa zavestno (ne pa oblastno!) uresničuje načelo oboro-

ženega naroda“ (glej: Albert Jakopič-Kajtimir, Obrambne priprave — sestavni del samoupravne prakse, Dolenjski list, 19. in 26. avgust 1971).

Zakon zato pravi:

„Krajevne skupnosti, njihovo odbori za splošni ljudski odpor ter občani se neposredno in stalno pripravljajo na splošni ljudski odpor, za organizacijo in razvoj tega odpora, za krepitev družbene samozaščite ter za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin.“ K tem nalogam se bomo v kasnejših pregledih še vrnili.

VSAKA DELOVNA ORGANIZACIJA: JEDRO ODORA

Nič ni bolj razumljivega in naravnega, da bomo v primeru slehernega napada razen domačega ognjišča branili tudi vse to, kar je plod naših pridobitev in dosedanjega razvoja. Naša dežela je docela spremenjena; slavne letošnje obletnice nas navdihujejo k novim ustvarjalnim dejanjem, kot je pred kratkim dejal predsednik Tito. Spodbujajo nas, da še bolj učinkovito urejamo vse naše sile, da bi hitreje odpravljali različne ovire in težave, ki jih srečujemo pri našem razvoju. Zato pravi novi slovenski zakon:

„Delovne in druge organizacije ter njihovi odbori za splošni ljudski odpor delujejo v skladu z zakonom, s statutom in z drugimi svojimi splošnimi akti v pripravah splošnega ljudskega odpora ter skrbijo zlasti za to, da se kar najbolj izkoristijo vse njihove sile in sredstva za potrebe splošnega ljudskega odpora ter za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin.“

Zaradi tega so seveda vsi organi delovnih ali drugih organizacij v mehanizmi zakon in dolžnosti, ki jih imajo po zakonu in statutu, odgovorni za učinkovito pripravljane organizacije na splošni ljudski odpor. V enem izmed prihodnjih nadaljevanj bomo prav o teh pravicah in dolžnostih spregovorili malce obširneje.

SLAVNE TRADICIJE: PARTIZANSKE ENOTE

Po dosedanji ustavi je bila JLA „poglavna oborožena sila narodne obrambe Jugoslavije“, kar naj bi pomenilo, da so bili vsi drugi dejavniki v obrambi postranski ali pomožni. Tudi sicer je dosedanja ustava oborožene sile SFRJ enčila z JLA. Zdaj pa nam je znano, da določa devetindesetostavno dopolnilo, da so oborožene sile SFRJ: Jugoslovanska ljudska armada in enote teritorialne obrambe. Obe vrsti oboroženih sil naše domovine sta po ustavnem dopolnilu enakovredni in enakovredni, obe sta hkrati enotna celota — to so naše oborožene sile SFRJ. Pri tem je JLA opredeljena kot skupna oborožena sila vseh narodov in narodnosti, vseh delovnih ljudi in občanov, teritorialna obramba pa kot najširša oblika organiziranega oboroženega ljudskega odpora. S takimi opredelitvami so zdaj podane in pogojene njihove različnosti in podobnosti, strategija in taktika, kot tudi organizacija in poveljevanje, kar velja seveda tudi za opremo in oborožitev. Oboje, JLA in teritorialna obramba, se zajemno dopolnjujeta in tako lahko tudi samostojno uspešno delujeta.

Novi zakon pravi s tem v zvezi: „Partizanske enote, ki jih ustanavljajo republika, občine in delovne organizacije so sestavni del oboroženih sil Jugoslavije in so najširša oblika organiziranega oboroženega splošnega ljudskega odpora, ki varujejo neodvisnost, ustavno ureditev, nedotakljivost in celovitost ozemlja SR Slovenije. Partizanske enote se oblikujejo tako, kot to najbolj ustreza njihovim nalogam, oblikam oboroženega odpora in območjem, na katerih delujejo.“

Družbenopolitične skupnosti, delovne in druge organizacije morajo v skladu z razvojnimi in vojnimi načrti zagotoviti materialna in druga sredstva za delovanje partizanskih enot. — Zakon seveda tudi naroča, da partizanske enote ter druge organizacije sodelujejo z JLA, ki je „skupna oborožena sila vseh narodov in narodnosti, vseh delovnih ljudi in občanov SFRJ“.

TUDI CIVILNA ZAŠČITA: SESTAVNI DEL VSEH PRIPRAV

Novi zakon ne bi bil popoln, če ne bi zajel tudi nalog, ki jih imajo v miru in vojni organizacije civilne zaščite. Zelo zglašeno pravi zakon o tem takole:

„Civilna zaščita je sestavni del obrambnih priprav za usposabljanje delovnih ljudi in občanov, krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih skupnosti, delovnih in drugih organizacij, za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin v vojnih razmerah.“

Civilna zaščita se usposablja in v miru deluje pri varstvu in reševanju prebivalstva in materialnih dobrin pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami.“

S tem v zvezi naj še poudarimo, da nam nalaga novi zakon v svojih temeljnih določbah, da so „občani, delovne in druge organizacije ter državni organi dolžni varovati kot tajnost vse tiste podatke, listine, dokumente in objekte, ki so določeni v zakonih in drugih predpisih.“

MESNO PREHRAMBNO PODJETJE NOVO MESTO

»Srečno hodi!« — minister Gregor pa nič...

Jože Zalokar noče sprejeti pisma 'omisije, niti če ga pošlje pošta priporočeno z modro povratnico! — Koliko časa še neresnost?

O Mesnem prehranbnem podjetju v Novem mestu je bilo zadnje mesece veliko povedanega. Primer gotovo ni edini te vrste, je pa značilen in poučen, še posebej zaradi tega, ker je očitno, da se nemu samemu človeku zdi samo po sebi umevno, da mirno živi naprej — v brk vsem ugotovitvam najrazličnejših komisij in številnim sklepom različnih samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij.

Ta „en sam človek“ je v novo-mesnem primeru direktor podjetja Jože Zalokar, ki s svojim ravnanjem zadnje mesece izgrava vse sklepe in pravzaprav onemogoča hitro in učinkovito rešitev primera. Družbeno-politične organizacije tudi niso ravno z odliko naredile tega izpita socialističnega samoupravljanja, ker skupaj s samoupravnimi organi podjetja očitno nimajo dovolj moči, da bi vozeli presekali.

Jože Zalokar je s svojim neresnim obnašanjem že nekajkrat pokazal, da se poživlja na vse odločitve: zapušča je seje, kadar se mu je zljubilo, in se vračal, kadar se mu je zdelo vredno. Najnovejšo burko si je privoščil zadnje tedne, ko mu komisija za ugotovitev zahtevka za razrešitev direktorja ni mogla vročiti svojih ugotovitev, napisanih na 5 straneh navadnega formata, čeprav so to poskušali narediti pisмено (na pošti bi temu strokovno rekli: priporočeno z modro povratnico) in osebno! Od 12. avgusta naprej torej to pismo, ki nosi številko 316, ne more najti naslovnika — ker ga Jože Zalokar noče sprejeti ...

Komisija pa je ravnala samo po svojih pravicah in dolžnostih in zahteva od direktorja, da odgovori na ugotovitve, kot to zahteva tretji odstavek 138. člena statuta podjetja. Šele takrat bo namreč komisija lahko svoje ugotovitve dala v razpravo

in odločanje delavskemu svetu podjetja. Kakšno je zdaj oziroma v podjetju, direktor točno ve: njegov stolček je tako razmajan, da ga ne bi več prenesel! Zato se tudi spretno izogiba, da bi sprejel pismo komisije, pod katerim je podpisan njen predsednik Vinko Lukšič.

In kaj je napisano na petih straneh ugotovitev komisije? V glavnem znane stvari o tem, da podjetje ni vedno poslovalo po načelu skrbnosti dobrega gospodarjenja in v celoti slabše kot druga podjetja enake dejavnosti, čeprav ni delalo v slabših razmerah kot drugi. Najvažnejši očitki: ni bilo dolgoročno zasnovane politike. Denar so vlagali v dislocirane obrate (Karlovac, Ljubljana, Krmelj, Metlika, Vavta vas). Večina teh ukrepov je bila neuspešna, saj so lokalne po kratkem času morale zapreti.

Zgovoren je karloški primer. Na predlog direktorja je delavski svet sklenil 1. septembra 1969 odprti mesnico. Direktor je utemeljil svoj predlog s tem, da bo mesečni promet 200 tisočakov, stroški za adaptacijo pa ne bodo presegli 70 tisočakov. Končalo se je tako, da so skupna vlaganja dosegla vrednost 380 tisoč dinarjev brez trgovskega blaga in materiala. 23. februarja 1970 pa so sklenili obrat zapreti zaradi nerentabilnosti. Izguba je presegla 91 tisoč dinarjev, podjetje pa

je bilo tudi obsojeno, ker v register ni prijavilo obrata, ker ni seznanilo delavcev s splošnimi akti organizacije in ker ti delavci niso dobili pismenega obračuna osebnih dohodkov.

Takih primerov je bilo dosti. Direktor je večkrat ravnal tudi v nasprotju s stališči delavskega sveta. 25. avgusta lani so v zapisniku napisali, da člani delavskega sveta predlagajo, da zapre klavnice v Krmelju ne bi popravljali, ker bi le zapravljali denar. Pa so jo vseeno šli popravljati!

Nepravičnega in neodgovornega direktorjevega dela je bilo še več: statut in drugi splošni akti, imenovane direktorja, volitve članov poslovnega odbora. Komisija je še ugotovila:

Šentlovenka v brentah

Šentlovenka je dozorela. Grozdi je sladki in obilno. V ponedeljek so ga začeli trgati v vinogradnih kmetijskih zadrugah na Bizeljskem. Tudi ravnino so že brali. Obe rani sorti sta odlične kakovosti. „Vino bo dobro“, pravijo na posestvu. Vinogradniki upajo, da bo še kaj sonca za pozne sorte. Zgodnja ohladitev, dež in mrzle noči so prinesli slabe obete, toda če bo do konca meseca dovolj sončnih dni, bo vino vendarle sladko. Na Bizeljskem ga bo zadruga letos odkupila 125 vagonov, sama pa ga bo pridelala 27 vagonov. Pridelček je za 20 odstotkov slabši, kot so se nadejali, to pa je povzročila toča v nekaterih predelih Pišečkega in Bizeljskega.

J. T.

vila, da direktor ni skrbel, da bi bil kolektiv seznanjen z resničnim stanjem in razvojnimi možnostmi.

Direktor pa, ki je imel dovolj hrabrosti za samovoljno ravnanje, zdaj ni dovolj pogumen, da bi sprejel pismo z obtožbami in odgovoril nanj (če lahko kaj odgovori). Koliko časa še, Jože Zalokar?

J. SPLIČAL

AVTOBUS!

Od 1. oktobra bo ob ponedeljkih, sredi in petkih vozil avtobus na progi Sentjerne — Orehovica — Novo mesto. Iz Sentjerne bo odhajal ob 7.40, iz Orehovice ob 8.00 in prispel v Novo mesto ob 8.30. Vračal se bo ob 11.00, prispel v Orehovico ob 11.30 in v Sentjerne ob 11.50.

AUSTIN NA TRŠKO GORO

V nedeljo je nekaj manj kot 7000 ljudi obiskalo tradicionalno turistično tombolo na stadionu Matije Gubca v Krškem. Tombola je bila napovedana že teden dni prej, pa so jo morali preložiti zaradi slabega vremena. Sreča se je tokrat namelnila Antonu Maverju s Trške gore, ki je zadel glavni dobiček — osebni avto znamke AUSTIN. Enoosni traktor je dobil Ivan Frinc z Malega Kamna, hladilnik je romal na Zdale, motorno kolo JAWA pa v Novo mesto. Vsi drugi večji dobitki so šli v senovski okoliš — v kozjanski del občine, ki sodi med revnejše predele.

S hortikulturci »n mav čez izaro«

Nepozabna srečanja z našimi onkraj Karavank — Janko Ogriz upa na boljše čase za vse koroške Slovence — Spominjajo se jerebovcov

Spomladi je priredilo novomeško hortikulturno društvo izlet na Gorenjsko, v septembru pa dvodnevni obisk slovenski in avstrijski Koroški. Izleti sodijo v dejavnost hortikulturcev: ogledujejo si razstave cvetja, parke in urejenost naselij. Spored obsega kajpak tudi prevoze v avto in skrb za lepšo podobo Novega mesta.

Pot na Koroško je vodila skozi Celje, Velenje, Slovenj Gradec, po Mežiški dolini na Ravne, v Mežico in Zerjav. V zadnje imenovanem kraju smo videli plini iz svinčevega rudnika. Državno mejo smo prestopili pri slovenskem Homcu in čez čas za krajši čas postali v Pliberku. V slovenski trgovini pri Blažuju smo si nakupili nekaj spominkov. Ze je bil tu Velikovec in potem Djekšah, najvišja slovenska vas na Koroškem.

Postanek v Djekšah je bil zelo prijeten. Pogovarjali smo se z ljudmi, oni pa so nam s ponosom pokazali 600 let staro lipo, cerkev, pokopa-

lišče in druge zanimivosti. Marsikoga je streslo ob pogledu na skromne slovenske napise na pokopališču, pa še ti so zvečine ponemčeni. Cloveku pa je kljub temu dobro delo pri srcu, saj se je vseeno še lahko pogovarjal s Slovenci v materinem jeziku, v pojočem koroškem narečju, ki ga zlasti starejši ljudje še zelo dobro znajo.

Pokopališče pri Sentrupertu ima partizanski spomenik. Ker nosi slovenski napis, so ga narodnostno neroprni posamezniki že večkrat oskrnili. Sicer pa je tam dvojezičnih napisov bolj malo in so slovenski le še grobovi.

To je žalostno. Visoke planine so kot mejniki med nami in njimi, brati iste krvi. Avtobus je marljivo nabiral kilometre. Od Celovca smo se obrnili na jugozahod v Rož. V Bilčovsu so nam gostoljubni domačini ponudili počitek v znani slovenski gostilni Janka Ogriza, prvega slovenskega deželnega poslance v koroškem parlamentu.

Srečanje z Ogrizom je nepozabno. Govoril je o boju za pravice in nenehnem upanju v boljše čase. Zagrenjeno je ugotavljal, da mlajši slovenski rod ni to, kar bi moral biti. Boji se za kruh, ki ga slovenskim fantom in dekletom priprave nemški Avstrijci.

Ogriz je prepeval o mnogih obljubah z visokih mest, toda še ni uresničen. Ta člen namreč na papirju zagotavlja Slovence vse pravice, ki jim pripadajo kot narodnosti manjšini v avstrijski državi.

Ponoči, ko so nekateri že legli spat, se je iz sobe oglasila slovenska pesem: koroške narodne je slova 15 kmečkih fantov. To je bil pevski zbor „Bilka“, ki ga vodi domačin Franc Kapus, absolvent slovenske gimnazije v Celovcu. Zapeli so tisto

„Plovi, plovi“, znajo pa tudi partizanske. Spominjajo se novomeških „jerebovcov“, ki so imeli pred dvema letoma pri njih nekaj koncertov...

Novomeški hortikulturci so odšli na Koroško gledat zanimivosti, vrnili pa so se s skupnim dragocnim spominkom: z lepimi in nepozabnimi spomini na srečanja z našimi onkraj Karavank.

MARJAN TRATAR

Cestno podjetje, pomagaj!

Cesta Sodražica—Loški potok kliče na pomoč!

Cesta Sodražica—Loški potok kliče na pomoč: velik napis na prvi strani bi bil potreben namesto dveh vrstic obvestila v „Zobotrebcih“ Dolenjskega lista, da bi podjetje za vzdrževanje cest poslalo svojega človeka vsaj na obhod po zapuščenih cestih.

Cesta, če še zasluži tako ime, ni bila še nikoli v tako obupnem stanju. Avtomobilski promet je vse večji, na cesti pa od pomladi, ko so jo izravnali s strojem, še ni bilo cestarja. Le ob nedeljah lahko cestarji skupaj z drugimi občani obupano gledajo na zapuščenno cesto, ker jih je podjetje razporedilo na bolj donosna delovišča.

Cestna taksa ni dovolj, okvare na vozilu, ki mora voziti po takih jarkih in jamah, predstavljajo drugi, še večji davek. Najhuje pa bo, ko se bodo začele nesreče, saj je voznika od Sodražice do Vagovke postala hudodnevna. Skoraj v vsakem ovinku je na desni strani globok jarek, če se mu ne ogneš, nasedeš z avto-

mobilom. Ogibaš se lahko le v skrajno levo, kar je zelo nevarno! Če hočeš voziti naprej, moraš krčiti prometne predpise, nevarnosti pa izpostavlja sebe in morebitna nasproti vozeča vozila.

Potočani le tarnamo, saj kaže, da je novomeško Cestno podjetje popolnoma pozabilo, da ima na skrajnem zahodu svojega sektorja tudi to cesto. Ljubljansko podjetje pride do meje, naših cest pa se ne usmili. Prebivalci Hriba in Travnika ter pešci so tudi drugače prizadeti, ker morajo živeti v prahu.

Minili so časi, ko je bil na cesti promet le z vprežnimi vozili. Avtomobilski promet naglo narašča, zato bi morali tudi cesto skozi Loški potok asfaltirati. Lani smo na zboru volivcev slišali take obljube, letos so jih umaknili, da bodo bolj skrbeli za vzdrževanje ceste. Dejstvo pa je, da cesta bolj kot kdajkoli kliče na pomoč!

A. R., Loški potok

Resnica o Ivanu Komljanču z Ledine

Oddelek za občno upravo in družbene službe pri občinski skupščini Sevnica nas je opozoril na netočnosti v sestavku, ki smo ga objavili 9. 9. 1971 v našem listu na zadnji strani pod naslovom „SVEŽI OPOMIN“. Na željo tega oddelka pri Obs Sevnica objavljamo pojasnilo, kaj se je v resnici dogajalo ob smrti Ivana Komljanča z Ledine pri Sevnici.

Ivan Komljanč je bil upokojen železničar z 1256,65 din mesečne pokojnine, ki mu jo je izplačeval Zavod za socialno zavarovanje Celje. Razen tega je prejemal pokojnino kot nekdanji rudar iz Belgije (po 420 belgijskih frankov, kar je 122 dinarjev).

Glede Komljančevega santostojnega življenja in preživljanja pa je treba povedati naslednje: njegova nečakinja, ki živi v Sevnici in ima svojo hišo, ga je stalno vabila, da bi se preselil z Ledine v Sevnico, ker bi ga ona oz. njena mati, ki je sestra pokojnega, oskrbovala. Ker tega ni maral, saj je bil znan kot samotarski človek, ga je enkrat na teden obiskovala in mu takrat prinašala hrano, mu oprala in zlikala perilo, ter počistila hišo.

Ko je 31. avgusta spet prišla, ga je našla mrtvega. Kdaj je Komljanč umrl? Martin Močivnik, pismonoša sevnške pošte, mu je še 27. avgusta osebno izročil „Dolenjca“: sosed Kožuh ga je videl še v nedeljo, 29. avgusta, sosed Anton Perc pa še v ponedeljek, 30. avgusta, ko mu je prinesel vedro vode. Dvodnevno ležanje na mrtvaški postelji se je torej v časopisju razširilo kar na 10 dni.

Menimo, da je spričo dejstev, ki so dokazana, vsak dobitnik gladek pisanja takih in podobnih člankov odveč.

Občinska skupščina Sevnica, oddelek za občno upravo in družbene službe,

MISO KERSIČ, l. r.

OPOMBA UREDNIŠTVA: področni novinar našega lista žal tokrat res ni preveril prvih podatkov, ki jih je dobil na postaji milice v Sevnici glede najdenega mrtvega Ivana Komljanča, čeprav bi bilo v tem primeru to potrebno in koristno. Tako so se v poročilo žal vrinile nekatere netočnosti, ki jih z gomijim pojasnilom

popravljamo in se hkrati opravičujemo zaradi neljubega spodrsjlaja. Točna pa je ugotovitev, da je šele posvet krajevnega zdravnika s strokovnjakom sodnomedicinskega inštituta v Ljubljani potrdil, da je v

Založba mladinska knjiga NOVO NA KNJIŽNEM TRGU MOJI SPOMINI revolucionarja in politika MIHE MARINKA

Knjiga ni le popis enega izmed mnogih knapovskih življenj, ki so se začela nekaj pred prvo vojno, marveč so ti tako preprosto, neposredno in človeško napisani spomini predvsem živo pričevanje o vseh repirskih knapih, o njihovem življenju, o njihovih upih in njihovih bojih za drugačen, pravičnejši in boljši svet. To je posebna in prav dragocena vrednota avtorjevega pričevanja o sebi, čustveno najlepše strani v knjigi pa so tiste, ki jih je Miha Marinka posvetil spominu svoje matere.

Knjiga stane 69 dinarjev. Kupite jo lahko v vseh knjigarnah, naročite pa pri akviziterjih, zastopnikih na šolah ali neposredno na naslov:

MLADINSKA KNJIGA, direktna prodaja, Ljubljana, Titova 3/III s priloženo naročilnico

NAROČILNICA

Podpisani(a) _____
Natančen naslov _____
Zaposlen(a) pri _____
nepreklicno naročam knjigo Mihe Marinka, MOJI SPOMINI.
Vsoto 69 din bom poravnal(a) takoj po prejemu računa in položnice na tekoči račun založbe Mladinska knjiga, Ljubljana, 501-1-30/1.
Datum: _____ Podpis: _____

KOČEVJE POSTAJA ASFALTNJA DŽUNGLA

Veliko je bilo govora, kje v Kočevju postaviti trgovsko hišo. NAMI iz Ljubljane so dovolili gradnjo tik spomenika. Tako smo izgubili najlepšo zelenico, in to v središču mesta.

Prav te dni so začeli izza podružnice Ljubljanske banke kopati temelje za gradnjo nove hiše. Na tem mestu je raslo posebno drevo, nizko, s širokimi košatimi vejami. Nekateri trdijo, da je bilo to drevo zelo redko, menda edino tako v zvezi Dolenjski. Podrli so tudi velik kostanj, ki jim je bil v napoto.

Bo Kočevje postalo asfaltna džungla, brez zelenih površin in lepih dreves? Če bo šlo tako naprej, bo žal res tako.

N. N. Kočevje

ELEKTRARNA BRESTANICA s.o.p.o. Elektro gospodarstvo Maribor

razpisuje

LICITACIJO

za prodajo osebnega avtomobila

OPEL-REKORD

v voznem stanju, letnik 1966.

Licitacija bo 1. 10. 1971 ob 7. uri za družbeni sektor, za ostale pa ob 8. uri.

Izključna cena je 20.000 din.

Polog ob licitaciji je 10% izključne cene.

Še enkrat: »Žalostno, toda...«

Dovolite mi, da s svoje strani pojasnim, kaj se je dogajalo ob požaru na posestvu Julija Zgajnarja v Gabricah pri Sentjanžu, pri čemer sem bil v sestavku z naslovom „Žalostno, toda resnično...“ obdolžen, da kot sosed nisem hotel dati vode.

V veliki razburjenosti in živčnosti, ko je v vasi gorelo, se ne morem spominjati, da bi me kdo vprašal za vodo. Tako vprašanje se mi zdi celo žaljivo in izzivalno. Se manj pa si morem predstavljati, da bi vodo in istem času sramotno odklonil. Tega ne morem verjeti moji dobri znanci. Jamo kapnico imam na vogalu nekdanjega hleva. Globoka je približno 120 cm, pokrita pa s ploščo, težko 25 kg, ki ni zaklenjena. Upam, da vsi vaščani, prav tako pa tudi gasilci, zanjo vedo. Prepričan sem, da bi lahko brez moje prisotnosti dvignili pokrov in vzeli v silo vodo.

Moje mnenje je, da so besede „ni hotel dati vode“ samo izgovor, s katerim se sramotijo gasilci sami. Ni čudno, da šentjanska brigadna ni bila sposobna potegniti vode niti iz 120 cm globokega bazena. Morali so jo odstraniti, na pomoč so prišli gasilci iz Krmelja s svojo brigadno, ki je dobro delovala. Njim izrekam tudi zahvalo, ker so mi izpraznili rezervoar, iz katerega sem nameraval tako in tako izčrpati vodo.

Po mojem mnenju je zgražanje brez osnove; zgražanja vredno je za-

lostno propadanje in nepravilno ravnanje z gasilsko opremo. Ob cesti v Murnice je na vogalu hiše Julija Zgajnarja stala šentjanska brigadna s cevmi dlje časa prepuščena dežju in soncu. Naj se niso odpeljali v gasilni dom?

Omenim naj še, da pomnim že četrti Zgajnarjev rod in da se nikdar ni bilo sovrstva med nami. Upam, da nam ga tudi šentjanski gasilci ne bodo vsilili. Če pa že jaz ostanem tista nedolžna žrtev, izrekam prepoved, ki pravi: „Vsako zlo se maršuje samo.“

ALOJZ MUSAR
Gabrice pri Sentjanžu

PRIPIS UREDNIŠTVA: Da bi ugotovili resnico, smo se pozanimali pri gasilcih, ki so gasili ogenj na Murnicah, in pri občinski gasilski zvezi, kamor je gasilsko društvo Sentjanž poslalo uradno poročilo o požaru. Gasilec Stanko Keber je tako lepo pojasnil ravnanje Alojza Musarja: „Ko sem prišel h goreči stavbi, je pritekel k meni gasilec Marjan Zupet in me prosil, naj posredujemo pri Alojzu Musarju, da bo dovolil črpati vodo iz rezervoarja. Z Ivanom Meserkom iz Krmelja sva šla k Musarju in zahtevala, da mora takoj dati vodo, češ da mu v nasprotnem primeru 6 mesecev kazni ne uide. Pater je popustil in dovolil črpanje. Njegov odnos dokazuje tudi to, da kot sosed ni pritekel na pomoč in pomagal gasiti, marveč je varoval vodo in gasilce usmerjal k drugim virom.“

Uradno poročilo, ki ga imajo na občinski gasilski zvezi v Sevnici, se glasi med drugim takole: „Moštvo je položilo cevovod do najbližje vode, toda lastnik se je upri in ni dovolil črpanja. Cevovod so gasilci prestavili drugam, s tem izgubili nekaj časa in zato rešili manj premoženja. Če bi sosed dovolil črpati vodo, bi verjetno ostali stropi na hlevu. Verjetno je kaj pokrenjeno proti njemu.“

Cviček poznajo vsi, marvina skoraj nihče

V zadnjih tednih ste dvakrat pisali o preimenovanju cvička v „marvin“ oziroma o tem, da je bil cviček zaščiten z dodatkom imena, ki je tuje našemu ušesu in našim tradicijam. Ze pred meseci sem reklamo MARVIN opazil na zagrebški televiziji, pa me je počeno motilo, da cvičku, ki ga poznajo tudi povsod na Hrvaškem prav z našim imenom, zdaj nekdo spreminja ime. Moti me tudi, da pisec Jože Likar iz Kostanjevca v našem listu 2. septembra sploh ni povedal, kdo je zaščitelj dolenjski cviček s tem, da mu je dodal naziv MARVIN. To je kar nekak skrivnostno, čudno pa vsekakor! Ne vem, čemu ne bi mogli cvička

zaščititi tudi z imenom, ki ga ima že dolga desetletja in zaradi katerega so ga poznali povsod po Sloveniji tudi že pred zadnjo svetovno vojno. To je njegovo ime, cviček s a m bi se verjetno lahko dostojno zaščitil. Zato v celoti podpiram imenje, ki ga je 11. septembra o imenu in ugledu cvička zapisal v DELU znani domači strokovnjak Tit Dobrsek. Iz razgovorov z znanci in prijatelji pa vem, da je na račun „marvina“ veliko nezadovoljstva in kritik tako med pivci pristne domače kapljice kot med dolenjskimi vinogradniki.

B. M., Krško

zaprtem in sorazmerno toplem prostoru mogoče, da se začne truplo razkrajati že prvi oz. drugi dan po smrti. Prvotna izjava krajevnega zdravnika pa je govorila o tem, da je truplo ležalo v sobi že najmanj teden dni. Z gornjim pojasnilom je ovrženo tudi to mnenje, prizadetim pa se uredništvo Dolenjskega lista iskreno opravičuje zaradi nehotene napačne vtisa, ki ga je zaradi gornjih drugačnih dejstev povzročilo prvo poročilo o smrti Ivana Komljanča.

Hvala za pozornost

Ko je 10. septembra podjetje INKOP v Kočevju slavilo 25-letnico delovanja, so na slavo povabili tudi upokojenca podjetja, kar je bila lepa pozornost, sprejeta z veliko hvaležnostjo. Povabljeni smo bili tudi upokojenki s krajšo delovno dobo.

V imenu vseh
OTO PONGRACIČ

OBIŠČITE »POSTREŽBO«

Trgovsko podjetje na veliko in malo KRKA iz Brežic vas vabi, cenjeni potrošniki, da obiščete poslovalnico POSTREŽBA v Brežicah in si ogledate veliko izbiro industrijskega blaga, tekstila, lahke in težke konfekcije, stekla in porcelana, radijskih in TV sprejemnikov, gospodinjstskih pripomočkov, pohištva, železnine, gradbenega materiala in drugega blaga.

V prodajalni, ki je delno samopostrežnega tipa, se boste prijetno počutili.

Za obisk se priporoča kolektiv trgovskega podjetja KRKA, Brežice.

NI NUJNO

da se ustrelnj Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K pripetkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne priloge pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno. (podpisali ga bomo s kratkimi ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Odgovor iz Sevnice

Odvetnik Josip Zdošek iz Brežic nam je v imenu svoje klijentke Roze Saršon, obrtnice v Sevnici, Glavni trg 18, poslal na sestavek: „PRAVICA, DA NE DOVOLI“, ki smo ga objavili v našem listu 29. 7. 1971 na 16. strani v prvi izdaji, naslednje pojasnilo:

Roza Saršon, obrtnica v Sevnici, ni nasprotovala obnovi pročelja hiš v Sevnici, ki bi kazila podobo mesta. Pač pa je ugovarjala odločbi komunalnega inšpektorja, ki zadeva novo ureditev dvoriščne pomožne zgradbe. To pa s pročelji hiš nima opravka.

Saršonova ne nasprotuje ureditvi sosedovih fasad, pač pa očitnim kršenjem njenih lastninskih in rabnih pravic.

Ni res, da bi Sršonova ugovarjala napravi novih stopnic v sosednji hiši, pač pa razširitvi rabne pravice sosednikov.

Saršonova pa ugovarja, da njene opravičene pritožbe ne dosežejo pritožbenega organa. Če misli dopisnik, da Saršonova nima pravice ugovarjati kakršnikoli odločbi prvostopnega upravnega organa, se moti, ker je to pravica vsakega občana.

**PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!**

Lasko Pivo

Protiletalska obramba na strehi obrata je zasipala s strojničnim ognjem nizko leteča letala

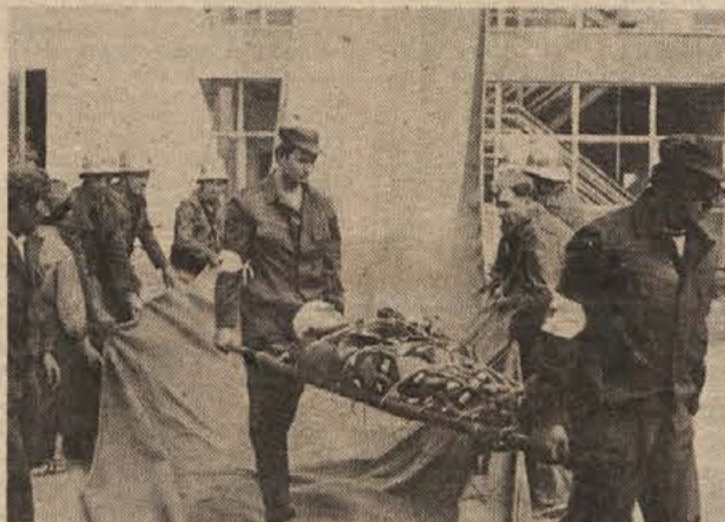
Sovražnik se je spustil izpod neba

Sovražnik je prestopil jugoslovansko mejo. Dežela se je znašla v vojnem vrtincu, ki je potegnil vase vse naše ljudi. Vsiljivec je naletel na odpor, ki ga ni pričakoval. Vsakdo je vedel, kje je njegovo mesto, zato je zaživel vsak grm, živa so postala drevesa, pokalo je z vseh strani, napadalcem ni bilo lahko. Izgube okupatorjev so se kopičile, morala mu je padala. Enote splošnega ljudskega odpora pa so postajale vedno bolj učinkovite, vsak napad je bil nevaren, sovražnik ni imel nikjer več miru.

ke enega izmed Krkinih obratov so ugasnili stroje, izključili paro... Vsakdo je vedel, kje je njegovo mesto. Tisti, ki nimajo posebnih nalog, so se po skriti poti napotili v zaklonišča, kjer

dio-kemijsko-biološka) je pripravila vse potrebno, če bi sovražnik uporabil kemijska ali podobna sredstva. Takšno stanje je bilo na Krkinem bojišču komaj dvajset minut po danem

kemijska sredstva. Ugotovili so, da so bile uporabljene samo navadne letalske bombe, zato niso imeli pravega dela, razen zavarovanja bomb, ki niso eksplozirale.

Težko ranjenega branilca neseta bolničarja v resilni avtomobil

so bili na varnem pred letalskim napadom. Drugi so stekli po svoje vojaške uniforme in se v najkrajšem času pojavili preoblečeni in oboroženi. Brez posebnih povelj so vedeli, kje je njihovo mesto in kaj morajo storiti. Člani civilnih enot so prinesli gasilne pripomočke, sanitetni vod pa nosila in obvezilni material. Enota RKB (ra-

alarmu. Pogledi branilcev so bili obrnjeni v nebo. Sovražnika so pričakovali izpod neba, saj je vojno poročilo napovedovalo, da se Novemu mestu približuje sovražna letala, njihov namen pa ni jasen.

SPREJEM S STROJNICAMI

Na strehah so se namestili člani teritorialne obrambe; strojnične cevi so usmerili v nebo. Čakali so sovražnika. Kmalu so se izza dolenskih gričkov pokazala letala, ki so v nizkem letu letela svojemu cilju nasproti. Preletela so tovarniške objekte. Zaropotalo je na zemlji, oglasile so se lajajoče cevi strojnic, branilce pa je oglušil pok letalskih bomb, ki so jih odvrгла letala. Bombe so zadele izpraznjen tovarniški objekt; mrtvih ni bilo. Letala so naredila drugi krog. Zaradi močnega odpora branilcev so se morala dvigniti, zato pa je točnost njihovih zadetkov že bila slabša. Bombe so padale daleč od objektov, zato so s strojničnim ognjem hoteli utišati neprijetne strelce. Branilci na strehah, ki niso iskali pravega zavetja, so jo skupili; oplazila jih je krogla ali zadel drobec bombe. Na enem objektu je bomba razdejala stopnišče, ranjence pa je bilo treba čimprej spraviti do sanitetcev in v bolnišnico.

ENOTA RKB NI IMELA DELA

Po končanem letalskem napadu, ko se je na vseh straneh kadilo, je nastopila enota RKB, ki je s svojimi instrumenti preizkušala, če je sovražnik uporabil

trdili na streho prizadetega objekta. Po toboganu so spuščali na nosilih ranjence, tisti, ki so imeli manjše poškodbe, pa so se spustili sami po drči na zemljo. Odlična priprava je s pomočjo spretnih in izvežbanih ljudi delala brezhibno.

VSE BOMBE NISO POČILE

Na tovarniškem dvorišču je bila na zelenici zarita v zemljo velika letalska bomba, ki ni počila. Dva člana teritorialne enote sta jo zastražila; bombo so zagradili, da ne bi prišlo do nesreče. Čakala je na strokovnjake, ki so nevarno gmoto odpeljali in jo razstrelili.

ZBOR VSEH UDELEŽENCEV VAJE

Na tovarniškem dvorišču se je kmalu po končani vaji zbralo vseh 120 članov delovnega kolektiva Krke, ki so sodelovali pri vaji. Ko sta vodja civilne zaščite in vodja tovarniške teritorialne obrambe raportirala načelniku štaba za SLO v tovarni in mu poročala o izvršenih nalogah, je bila praktična vaja končana.

KRKA JE PRBILA LED

To je bila prva vojaška vaja v eni naših delovnih organizacij. Zanj je vladalo veliko zanimanje. Opazovalcev je bilo precej. Med njimi sta bila tudi predsednik občinske skupščine Novo mesto Franci Kuhar in generalni direktor Krke Boris Andrijač. Generalni direktor je pozdravil vse sodelujoče in pohvalil njihovo resnost in prizadevanost. Omenil je, da je to le del prizadevanj tega velikega delovnega kolektiva, da bi se čimbolj pripravil, če bi bilo treba. Vaja pa je tudi uvod v večjo vojaško preizkušnjo, ki bo stekla, ko bodo opravili še druge tečaje za urjenje svojih članov.

GASILCI SO IMELI POLNE ROKE DELA

Obrat nove farmacevtike se je po letalskem napadu znašel v ognju. Gašenje so prevzeli tovarniški gasilci; ti so z vodo in gasilnimi aparati napadli ogenj, ki je grozil, da bo uničil obrat. Spretni gasilci so v najkrajšem času imeli vse nared, da se spopadejo z uničujočim ognjem. Delo jim je šlo hitro od rok, ogenj je bil kmalu zaduščen. Posebni vod gasilcev pa se je odpravil na drugo kritično točko, kjer je bilo treba reševati ranjence. Kurirka Cemičeva je obvestila komandirja voda, da sanitetna enota potrebuje pomoč gasilcev pri reševanju ranjencev.

RANJENCI NA STREHI

Z roko v roki so sodelovali gasilci in ljudje iz sanitetnega voda. Gasilci so pripravili posebne lestve in jih naslonili na streho. Po njih so se povzpeli bolničarji, ki so morali obvezati ranjence. Ko so ranjenci dobili osnovno zdravniško pomoč, so jih namestili na posebna nosila, ki so jih po posebnih lestvah spuščali na tla. Krepke roke bolničarjev so nato ranjence odnesle do prevezovališča, kjer so jim nudili prvo zdravniško pomoč. Ranjence so reševali tudi s posebnim platenim toboganom, ki so ga gasilci pri-

Krkin objekt je bil v ognju. Gasilci so s pripravami napadli ogenj in ga kmalu pogasili

Gasilci so posredovali že med napadom, zato jo je pri opravljanju svoje dolžnosti skupil eden izmed reševalcev

Vodja civilne zaščite raportira načelniku tovarniškega štaba o izvršeni nalogi. V ozadju: predsednik občinske skupščine Novo mesto Franci Kuhar in generalni direktor Krke mr. Boris Andrijač

Kurirka Vida Cemič je uspešno opravljala kurirsko zvezo

ANALIZA VAJE

Ne upam si ocenjevati vaje z očesom vojaškega strokovnjaka. Analize in mnenja strokovnjakov bodo dala venec tej veliki predstavi, ki je pokazala, da so se ljudje v Krki v teh nekaj mesecih veliko naučili.

Vaja je, v celoti vzeto, zelo uspela. Verjetno bi se tu in tam dalo narediti še kaj hitreje in boljše, saj v takem stanju tudi minute igrajo veliko vlogo. Vendar ni bilo opaziti nobene nerove, vse je teklo kot v filmu. Poznalo se je, da je režiserjeva roka bila močno prisotna. Vsakdo je vedel, kje ima svoje mesto, kaj je njegova dolžnost. Ni bilo brezglavega tekanja, vpitja in panike. Povezava med štabom in vodji enot je tekla po radijski zvezi; pomagali pa so tudi kurirji, ki so opravili levi delež.

Načelnik tovarniškega štaba je ob koncu vaje povedal, da je z vajo zadovoljen. Kaže, da je steklo vse tako, kot so si zamislili v štabu, in da so režiserjeve zamisli povsem uspeli.

SLAVKO DOKL

DOLENJKA

TRGOVSKO PODJETJE NOVO MESTO
SPOROČA:

MESEC NAGRADNE PRODAJE

samo še do 30. septembra 1971

V vseh naših prodajalnah na Dolenjskem in v Beli krajini boste za vsak nakup z gotovino nad 100,00 din dobili nagradni kupon, s katerim lahko postanete dobitnik dragocenih nagrad.

Žrebanje* kuponov bo v petek, 1. oktobra 1971, ob 20. uri v restavraciji motela Otočec na

MODNI REVILJI

ki jo organizira DOLENJKA v sodelovanju s Centrom za sodobno oblačenje in podjetji NOVOTEKS, LABOD, BETI, RAŠICA, KROJ, IDEAL Nova Gorica, ANGORA, GORENJSKA OBLAČILA, JEDINSTVO Nova Gradiška in še nekaterimi znanimi podjetji.

* Izid žrebanja bo objavljen v Dolenjskem listu 7. oktobra 1971.

TRGOVSKO PODJETJE NOVO MESTO

DOLENJKA

Jarm razstavlja novejša dela

»Ne prikazujem samo žalosti, le življenja ne olepšujem,« pravi kipar

17. septembra zvečer so v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo del domačega akademskega kiparja Staneta Jarma, ki bo odprta vse do 5. oktobra. Z otvoritvijo te razstave se je začel tudi uradni del svečanosti ob 500-letnici mesta Kočevje in letošnjem prazniku občine Kočevje, 3. oktobra.

Tik pred otvoritvijo razstave smo kiparja Staneta Jarma obiskali in mu zastavili nekaj vprašanj.
— Iz katerega obdobja bodo dela, ki jih boš razstavil?
— Večino kipov, ki jih boste videli na razstavi, sem naredil letos. Le nekateri bodo iz prejšnjih let, vendar bom razstavil samo tiste, ki jih doslej v Kočevju še nisem javno pokazal.
— Zakaj delujejo vsi tvoji kipi tako žalostno, kot da so vsi ljudje nesrečni?
— Ne prikazujem le žalosti. Raje bi rekel, da ne lepšam življenja. V svojih delih pa ne prikazujem le na zunaj vidne žalosti, ampak tudi no-

tranjo lepoto, ki jo jaz vidim in občutim pri ljudeh.
— Kje vse si doslej razstavil?
— Samostojne razstave sem imel v Kočevju, Ribnici, Novem mestu, Celju in Kranju, skupinske pa v mnogih večjih krajih Slovenije in Jugoslavije, pa tudi v Stockholmu in Veroni.
— Kje vse stoji oziroma imajo tvoja dela, da so dostopna javnosti?
— V Kočevju, Kostanjevici, Osilnici, Sv. Gregorju, Rudniku, Jasnici in Novem mestu. Seveda jih ni malo tudi v zasebnih zbirkah. Naredil sem veliko kipov, kot pa vidiš, jih imam v ateljeju zelo malo, se pravi, da so nekje drugje.
J. Prime

Zakaj ne tudi leta 1972?

Napovedujejo, da bomo še letos videli dela, ki so jih ustvarili udeleženci prve slikarske kolonije v dolini Krke. Razstava bo v Dolenjski galeriji najbrž že decembra.

Prof. Andrej Pavlovec, ravnatelj škofjeloškega muzeja, ki je bil ves čas s slikarji kot tajnik kolonije, je dejal, da bodo obiskovalci videli dejansko dve razstavi: dela, ki so nastala na terenu, in tista, ki jih bodo slikarji ustvarili v ateljejih, bodo druga poleg drugih. Nedvomno bo to ponudilo tudi zanimivo primerjavo med terenskim in ateljejskim pristopom k obdelavi predpisane teme „Mlini ob Krki“. Vse to v Dolenjski galeriji.

To kolonijo je omogočil Novoteks. Na njegovo pobudo in z njegovo pomočjo (1,5 milijona din) je zrasla nova šola v Brslinu. Posredno je tako tudi neka povezava med kolonijo in to šolo, zato je slišati predlog, ki ga ne velja zanemariti.

V Dolenjski galeriji prav gotovo ne bo možno prikazati vsega, kar so in kar še bodo ustvarili slikarji, udeleženci kolonije navdahnjeni od Krke, mlinov, tolmunov in zaraslih bregov. Ko so odhajali iz Dolenjskih Toplic, so imeli v mapah — vsaj nekateri — po nekaj deset skic, akvarelov, olj. Zato nekateri predlagajo — taka želja pa je prišla tudi že iz Novoteksa, da bi del teh slik razstavili v avli brslinske šole. Nekateri sicer pravijo, da je ta šola malce od rok, da ne bi bilo obiskovalcev. Res je, da jih morda ne bi bilo toliko kot v galeriji, ne gre pa prezreti, da ima ta šola 500 otrok in nemalo učiteljev, to pa je tudi nekaj. So razstave, ki nimajo niti toliko obiskovalcev.

Kolonija bo prav gotovo tudi prihodnje leto, postala naj bi tradicionalna. Udeleženci so že zdaj znani: slikarji, ki so letos delali v Dolenjskih Toplicah, so se kar sami ponudili za drugo leto in tudi že navrgli, kaj bi kazalo obdelati. Krka je neizčrpen vir navdihov. Slikarji so se navdušili: „Slikajmo jo od izvira do izliva.“ Kajpak letos niso „buljili“ samo v Krko. „Vsa Dolenjska je tako lepa, da zasluži pozornost.“

Prva kolonija je za nami, prve izkušnje so na dlani. Mecen za prvo kolonijo se je sam ponudil, kdo bo omogočil naslednjo?

I. ZORAN

Stane Jarm: Zakonca (Foto: J. Prime)

Jubilej ob razstavi

V Kostanjevici razstavlja Zlatko Prica

V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici je od minulega petka odprta razstava osemnajstih olj in osmih gvašev akademskega slikarja Zlatka Prica iz Zagreba. Slikar s tem nastopom pred slovensko javnostjo slavi tiho in nenajavljeno 30. obletnico prve samostojne razstave.

To je slikar, o katerem je pisatelj Vjekoslav Kaleb že leta 1941 pisal o

njegovem „smislu za zamotani ritem linij in barv ter za subtilno moderno kompozicijo“. Kritičnik Vladimir Maleković je ugotovil, da je Prica ta „smisel“ razvil do popolnosti, tako da se odraža tudi v najnovejših slikarjevih delih.

Zlatko Prica je ustvaril obilo ciklov in v vsakem naslednjem izvedel nove prodore v smer se ne odkritega Delno kaže to tudi kostanjevski razstava, ki obsega dela, nastala od leta 1963 do letos. Zlasti z letošnjimi deli je slikar najavil, da še ni izčrpal svojih izraznih možnosti. Razstavo so odprli v okviru prireditve Dolenjskega kulturnega festivala v Kostanjevici v petek, 17. septembra, zanimiva dela pa si bo občinstvo lahko ogledalo do 30. septembra, ko bodo razstavo podrli.

podčrtano

Dolgo, vroče poletje je mimo, lagodnega dopustniškega drēmuckanja tudi, delovna jesen se je začela, znanilke seje se že vrste dopoldne in popoldne.

Bojim se, da to ne velja za kulturne skupnosti. Kdaj se sestajajo izvršni odbori in skupščine, če o tem nihče nič ne ve? Zatišje je pretiho, kaže, da so voditelji pred dopusti pozabili naviti budilke.

Nič takega ni, kar je bilo spomladi poudarjeno kot prerokba novo rojenim kulturnim skupnostim na začetku življenjske poti. Dejali so, kako krasno bo poslej za kulturo, kako se bo hitro obrnilo na bolje. Denarja bo več, kultura se bo razvijala načrtno.

Kaj se je uresničilo do zdaj? Denar so menda že povsod razdelili na sejah izvršnih odborov. Skupščine o tem še niso rekle dokončne besede. Neizpodbitno drži to zlasti za Novo mesto, kjer sem podpisani član.

Poklicnih kulturnih ustanov to ne moti preveč, ker so pač imele načrte in na podlagi teh dobivajo denar za življenje. Vse kaj drugega je v amaterizmu. O dejavnosti ZKPO je zadnje čase malo slišati, sicer pa čas za amaterizem šele prihaja.

Dobro mero malodušja, ki je vseprek zavladalo, gre nedvomno pripisati temu, da kulturne skupnosti niso to, kar bi morale biti. V statutih imajo zapisano, da morajo kulturo spodbujati, ne pa ji samo odmerjati cvenke. Kar zaveda spodbujanje, je moje prepričanje kratko: nič napredka. A doklej?

I. Z.

ČE LE MORETE, SI OGLEDJTE RAZSTAVO V KRŠKI GALERIJ!

Plemenito darilo slikarke narave

Akademska slikarka Nada Lukežič iz Maribora je svoja, zdaj v krški galeriji razstavljenega umetniška dela velikodušno podarila posebni šoli v Krškem — Obisk razstave nas poplača z navdušenjem

Podatek na prospektu: NADA LUKEŽIČ, akademska slikarka, rojena 7. 5. 1931 v Mariboru. — Akademijo likovne umetnosti je končala v Ljubljani pri prof. G. A. Kosu (1954–1959), specialko za grafiko pri prof. R. Debenjakju (1964–1966), pri prof. Pogačniku pa uporabno grafiko (1964–1966). Njeno dokaj obsežno delo obsega pretežno barvne jedkanice. V rastlinskih motivih dosega presenetljivo čustveno intenzivnost in rahločutnost, ki spominja na Daljni vzhod. — Razstavljalna je doma in v tujini.

Slikarka, ki živi sicer v Mariboru, 10. septembra zvečer ljubitelji umetnosti v krški galeriji niso videli: materina bolezen ji je preprečila priti v bližino starodavne Valvasorjeve hiše v Krškem. Vsi, ki si te dni ogledujejo njene barvne jedkanice v galeriji nad Savo, pa so prepričani o dveh: da se srečujejo z izvorno, nadvse subtilno nežno umetnostjo slikarke, ki je pogledala v naravo in njene skrivnosti dlje in mnogo globlje, kot smo to v liti vsakdanjega hitenja pripravljani storiti skoraj vsi — razen redkih izjem. In še o tem, da jih je s svojimi slikami obiskal srčno dober človek. Kajti za skromnim stavkom na 3. strani kataloga: „Vsa razstavljenega dela podarja sli-

karka posebni šoli v Krškem“, se skriva vse kaj več kot le modna gesta ali izraz sočutja do njih, katerih vzgoja terja posebne prijeme in mnogo ljubezni vseh, ki jim pomagajo stopiti v življenje. Predvsem gre za resnično velikodušno darilo umetnice, ki podarja s svojimi barvnimi jedkanicami krški posebni šoli že kar majhno premoženje. Slikarka Nada Lukežič se je v plemenitem dejanjem pravzaprav nekako zapisala med Krčane. Poslej bo njena umetnost dihala z mestom ob Savi in njegovimi starožitnostmi, pa tudi z naglim utripom sodobnega občinskega središča, ki se hitro vzpenja med razvite kraje in ki obeta v prihodnjih letih še uspešnejši razvoj.

Ponujeno roko umetnice sprejema posebna šola v Krškem s posebno hvaležnostjo: mojstrstvo slikarke, ki nenehno snuje in nam odkriva nove strukture v naravi, od „lepega cveta“ do hirošimske groze in obupa zavoljo ubite narave, nam je zdaj tako blizu, tako domače in tako resnično ljubo.

TONE GOŠNIK

Slovenski likovni umetniki vabijo

Do 10. oktobra bo v prostorih Moderne galerije v Ljubljani odprta razstava članov društva slovenskih likovnih umetnikov, ki so jo odprli prejšnji četrtek. Vsakoletni pregled dosežkov naših slikarjev in kiparjev je priložnost, da se obiskovalci seznanijo z njihovimi deli, razvojnimi smermi umetnosti in njenim napredkom.

Mali kulturni barometer

RESTAVRATORSTVO — Goronjski muzej v Kranju je ta mesec pripravil razstavo o svoji restavratorski dejavnosti v letih 1970 in 1971. Zanimivo razstavo so odprli 17. septembra, obiskovalci pa si jo bodo lahko ogledovali do 1. oktobra.

RAZSTAVA KERAMIKE — Galerija v Prečermovi hiši v Kranju je za dvajset dni ponudila svoj razstavni prostor umetnici holandskega porekla Johanni E. Slezak, ki živi in ustvarja v Švici. V Kranju je razstavila keramiko, v kateri izraža predvsem umetniška hotenja. Njeno razstavo si bodo obiskovalci lahko ogledali do 7. oktobra.

V CAST KONGRESA — V počastitev VIII. mednarodnega kongresa prazgodovinarjev je pripravil ljubljanski Narodni muzej dve zanimivi razstavi: Prazgodovina Slovenije in v arkadah Zgodnji srednji vek v Slo-

veniji. S tema razstavama so počastili tudi 150-letnico Narodnega muzeja.

NAS KUSTOS NA KONGRESU — Arheolog Tone Knez, kustos v Dolenjskem muzeju v Novem mestu, ki je v Dolenjski galeriji pripravil obsežno razstavo prazgodovinskih izkopanin na območju Novega mesta, se je udeležil mednarodnega kongresa prazgodovinarjev, ki je bil pred kratkim v Beogradu. Na kongresu je poročal tudi o svojih izsledkih pri izkopavanju na novomeških tleh.

KMALU KNEZOVA KNJIGA — V založbi Obzorja v Mariboru oziroma Dolenjske založbe v Novem mestu bo kmalu izšla knjiga „Novo mesto v davnini“. Napisal jo je Tone Knez, kustos Dolenjskega muzeja. V njej je poljudno opisal davno preteklost na tleh Novega mesta in njegove okolice, kakor se je pokazala ob izkopavanjih.

Ivan Tavčar Gričarjev Blaže

Ko smo se po dveh zapored objavljanih Finžgarjevih delih na nasvet nekaterih naših bralcev odločili, da objavimo v nadaljevanjih še tretje delo istega pisatelja — Strice, smo to storili z majhno bojaznijo. Toda strah je bil čisto odevč, kajti bralci ste tudi to delo sprejeli z velikim veseljem in najlepše priznanje, da Finžgarja našemu človeku zlepa ni preveč, nam je bilo, ko nam je preprosta ženica, ko se je povest bližala h kraju, rekla: „Slišite, pa menda vendar ne bo že konec! Veste, jaz bi brala še kar naprej, saj Finžgar tako lepo piše.“

Pisatelj Ivan Tavčar, nedoseženi opisovalec slovenskega kmeta (1851 do 1923).

No, zdaj so se tudi „Strici“ iztekli in znašli smo se pred nelahkim vprašanjem: kje dobiti kaj podobnega, da bodo naši bralci vsak teden znova z nestrpnostjo pričakovali povest v Dolenjskem listu?

Tehtali smo tega in onega pisatelja, izbirali med tem in onim delom, da bi bilo branje zanimivo, pa vendar ne predolgo, in da bi bilo v

njem to, o čemer naš človek na podeželju rad bere. Nazadnje smo se zatekli k namizni povesti „Gričarjev Blaže“. Prepričani smo, da smo z izbiro tega dela dobro zadeli in da bodo naši bralci zadovoljni.

Končno še nekaj besed o pisatelju:

Tavčar sodi med naše najboljše pripovednike. Rodil se je 1851 v kmečki hiši v Poljanah nad Škofjo Loko. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, dve leti celo v Novem mestu. Tedaj je pridno zahajal k stricu duhovniku na Rako. Še v zrelih letih je sodil, da je ta kraj eden najlepših na Slovenskem. Po dovršenih univerzi je postal odvetnik v Ljubljani in se uveljavljal tudi v političnem življenju. Bil je dolgo let stember liberalne stranke in je bil tudi ljubljanski župan. Umrl je 1923 in je pokopan na Visokem, sredi svojih poljanskih ljudi, ki jih je tako lepo opisoval v svojih delih. Prav tam se godi tudi naša povestica Gričarjev Blaže.

K. B.

Odkar sem ga poznal, je bil revež. Če je še otroče v tanki srajčici boječe — kakor prepelica iz žita — prilezel na vas od očetove kočje, stoječe onkraj vode v bregu, ne da bi se z nami igral, pač pa, da bi izdalec gledal, kako smo se igrali drugi otročaji — je nastal takoj hrup in planili smo za njim, da je bliskoma pobegnili čez vodo ter kazal pri tem svoji nožici, šibki kakor dve iglici, premikajoč jih po melini proti domači koči.

Bila ga je čista in gola ponižnost: kar mu je ukazal oče, mu je bilo nad vse, in nikdar nismo pomnili, da bi bil Gričar kdaj pretepel svojega sina zaradi nepokorščine. Očetna hiša se mu je zdela najlepša na božji zemlji; samo kadar je gmelno in treskalo, ko se je zbal, da bi strela na vžgala slamnatoga domačega slemena, takrat si je včasih mislil, da je hiša na Vidmu skoraj lepša, to pa zlasti zatagadelj, ker so imeli Videmski zeleno barvana okna, pri Gričarju pa ne.

Ce ga je mati zmerjala ali če smo otroci po vasi kričali: „Sivec, Sivec!“ (imel je dolgo časa skoraj čisto bele lase), se je pripetilo, da je od maše gredušč prišel med tolpo jokati prav kakor otrok, dasi je bil že osemnajst let star. Ko je prišel z materjo prvič v Loko, je sedel od samega velikega veselja k neznanemu vodnjaku sredi neznanega loškega trga, si ogledal umazana in neznanatna poslopja, ki so bila vsa sezidana še za vlade brižinskih škofov, tlesknil z rokami ter končno vzkljnil: „Mati, to so reči, to! V nebesih ne more biti lepše!“ Bil je tokrat prvič v mestu in še dolgo časa pozneje pripovedoval o loški krasoti. Pri tej priliki se je tudi prvič do

sitega najedel belega kruha, kar se je pozneje zgodilo še enkrat, ko je žena legla v otroško posteljo in so mu sosedje prinesli pogačo v hišo.

Ne boste skoraj verjeli, da se je takšen mož, kakor je bil Gričarjev Blaže, tudi oženil. In vendar se je oženil in vzel je Četrtnikovo Luco. Sam, seve, da se nikdar ne bil upal vprašati (in še celo ženske, ki je bila toliko starejša od njega!), če ga hoče kaj rada imeti. Njemu se je sploh vedno zdelo, da sme človek na svetu rad imeti samo eno žensko, to je mater svojo, ki mu je skuhalo kosilo in večerjo. Navzlic temu se je oženil z Luco, edino hčerjo starega Četrtnika. To pa se je zgodilo takole: Gričarica in Četrtnik sta šla v nedeljo zjutraj od maše. In da se ni tisto leto po žitih prikazalo prav obilo grašice, morda bi o Blažetu in Luci niti govorila ne bila.

„Dežja je premalo,“ je zatarnal Četrtnik, „in če ga ne bo, pojde vse po zlu. Da bi nam le pomagala Mati božja z Gore!“

„Ali imaš lepo pšenico letos?“ je vprašala na to Gričarica. „Kaj pa, je li kaj plevla vmes?“

„Grašice je vmes, kakor bi jo bil sam vrag ponoči sejnal, in snetiva je tudi! O moj Bog, na svetu je od dne do dne slabše! Hej, kaka žita smo imeli, ko je bil pri meni še moj oče gospodar! Hej, to ti pravim, Neža!“

„Ste pa morebiti premalo pleli?“ ga zavrne Neža Gričarica.

„Premalo!“ odgovori stari skoraj jezno. „Luca naša je plela, da sem mislil: saj bo pustila vse prste na njivi! Tako je plela! Toda če vrag svoj rep

vmes vtakne, pa ti zraste grašica tudi na beli mizi sredi hiše!“

„Tvoja Luca je res pridna! Kar se tajiti ne da, se ne taji in lahko si je vesel!“

S tem mu je Neža v hipu potolažila jezo.

„Malo je takih! Vse ji bom dal, kar imam, da bo zlahka živela, zlahka in brez skrbi.“

Nato je mati Gričarica nekoliko pomolčala, potem pa posegla brez zamude vsej stvari do jedra ter dejala: „Veš kaj, daj jo Blažku mojemu! Dela rad, moli rad, sluša rad.“

„Čakaj no! Čakaj no!“ — se je zamislil stari. „Koliko mu boste pa dali?“

„Kakih pet sto bo že imel.“

„Imel jih bo?“

„Prav gotovo jih bo imel!“

Čakaj no! Čakaj no! Tu bi se pa dalo kaj napraviti. Hej rečem ti!“

In napravilo se je. V tistih časih pa je imela Četrtnikova Luca (kdo je ni poznal, te hudobne ženske!) že štirideset let. Bila je tudi slepa na levem očesu, ker ga ji je bil s kamnom izbil na paši sosedov pastir. A hodila je, kakor hodi belokrilasta gos, sprehajajoča se po peščenem produ. Zala ni bila. Blaže pa jo je snubil brez premisleka, menceč, da mora to tako biti, ker je ukazala mati. Če se je oče oženil, je moralo že prav biti, da so tudi njega silili k ženitvi, ker pri hiši doma ni mogel vedno ostati, ko se je vendar vedelo, da dobi kočjo starejši brat. Skovala se je torej ženitev: Četrtnik je izročil in prepisal hčeri Luci svoje posestvo.

OCLE DALO MLA DINI

METLIKA – Mladinski aktiv v metliškem Kometu, ki šteje nekaj več kot 50 mladink, bo vodila Milka Vukobratič, ki je prevzela mesto predsednice mladinskega kluba.

SMIHEL PRI NOVEM MESTU – V dijaškem domu Majde Šilc so ob začetku letošnjega leta odklonili 58 deklet zaradi znane stiske s prostorom. Nihče ne ve, kako so se dekleta znašla. Verjetno so dobila streho pri zasebnikih ozir. so se morala odpovedati šolanju.

NOVO MESTO – Novomeška srednješolska mladina bo po kongresu španskih borcev, ki bo od 26. do 27. septembra v Ljubljani, imela več srečanj z udeleženci španske državljanske vojne. Udeleženci iz Španije bodo obiskali mladino in ji pripovedovali o svojih doživljajih.

GRADAC – Mladina v tem prikupnem belokranjskem kraju si želi več zabave, ki bi jo lahko imela, če bi bilo delo mladinskega kluba bolj živahno. Zlasti so težave s kadri, pa tudi drugi pogoji za delo so precej skromni.

NOVO MESTO – Med letošnjimi počitnicami se je več mladincev iz novomeške občine udeležilo mladinske delovne akcije SAVA 71 v Zagrebu. Občinsko mladinsko vodstvo je tudi razmišljalo o svoji brigadi, ki bi delala v novomeški občini, vendar niso našli ponudnika.

METLIKA – Metliški mladinci močno pogrešajo svoj klub, kjer bi bilo shajališče mladine. Po zelo optimističnih razpletih, ko je vse že kazalo, da bodo dobili svoj klub, se je spet zapletlo. Prostore imajo že določene v gradu, vendar ne morejo do njih. Vmes je veliko ovir, ki jih bo treba čimprej odstraniti. Mladinci bodo napravili še zadnji poskus; če jim se ta ne uspe, bodo vso mladinsko dejavnost obesili na klin. Skrajni čas je, da se mnenje in potrebe mladine tudi upoštevajo.

NOVO MESTO – Občinsko vodstvo mladine bo te dni že pričelo s pripravami na seminarje za mladinska vodstva v mladinskih aktivih.

KOČEVJE – Mladina iz Kolo-dvorske ulice je zelo navdušena za šport. Pred kratkim je s sekanjem drv pri podjetju Oprema zaslužila 1.200 dinarjev. S tem denarjem namerava kupiti športno opremo za nogomet. Mladina iz te ulice si je uredila za združnim naseljem divje nogometno igrišče, na katerem je vedno živahno. Vendar so ga morali opustiti. Združeno KGP Kočevje je za šport navdušene mladince razumelo, zato jim je v bližini naselja dodelilo novo zemljišče.

Skupna igra in delo jih združuje. Cigančki so na osnovni šoli Milke Šobar – Nataše v Šmihelu pri Novem mestu našli pri otrocih kot pri vzgojiteljih vse razumevanje. Na sliki: Ciganka Vesna bo narisala avtomobil; sošolci spremljajo njene gibe. (Foto: S. Dokl)

ALI BO NOV POSKUS S CIGANI USPEŠNEJŠI? Zbogom, ti moj gozd zeleni!

Mali Cigančki v Šmihelu pri Novem mestu so stopili na pot civilizacije — Ali bodo za vedno zapustili neurejeno cigansko življenje?

S šolanjem ciganskih otrok v novomeški občini do zdaj res niso imeli posebne sreče. Posamezni poskusi, večkrat slabo pripravljene, so se največkrat razpršili v nič kot milni mehurčki. Kot kaže, so bili prijemi neprimerni, zato lahko na prste ene roke preštejemo Cigane, ki so zdržali v šoli vsaj nekaj let in se navezali navad civilizacije. Nov poskus, ki nas vsaj na začetku navdaja z upanjem, je pripravil v osnovni šoli Milke Šobar-Nataše v Šmihelu pri Novem mestu. Srčna želja vseh, ki se zavzemajo za ublažitev ciganske tragedije je, da bi vsaj delno uspeli.

V šolskem okolišju šmihelske osnovne šole je tudi cigansko naselje v Šmihelu. Zato se je letos s pomočjo občinskih služb in povečanega prizadevanja pristojnih vpisalo v šolo devet Cigančkov. Šolski kolektiv se je z vsa resnostjo lotil težke in odgovorne naloge. Male neboljne Cigančke, ki so bili do zdaj v glavnem prepuščeni cesti in kvarnemu okolju, so sprejeli po matersko. Za vse so pripravili nova oblačila, perilo, šolske potrebščine, preskrbeli so jim okusno hrano, šol-

ske varstvo in še marsikaj drugega. V razredih se Cigančki ne razlikujejo od drugih otrok. Vsi so oblečeni v trenirke, so čisti in urejeni, ko gredo zvečer domov, pa se preoblečejo.

Ravnateljica prof. Nada Mihelčičeva je povedala, da jim je v teh nekaj dneh že marsikaj uspelo. Ne želijo prehitro delati sklepov, vendar vse kaže, da bo prijem učinkovit. Glavna naloga, ki so si jo postavili prosvetni delavci in organizacija Rdečega križa na šoli že pripravljajo zbiralno akcijo za nove učence.

Dobre volje pri vzgojiteljih torej ne manjka, treba je samo še več družbenih sredstev, da bi uspeh bil čimprej na dlani.

Ivica Šerfezi osvaja Zah. Nemčijo

Znani jugoslovanski pevec zabavnih melodij Ivica Šerfezi se bo z Ljupko Dimitrovsko kmalu odpravil na daljšo turnejo po Zahodni Nemčiji. Znana revija STERN, ki ima večmilijonsko naklado, je popularnima pevčema pripravila dobro reklamo. Če je ta pevski par osvojil že srca naših ljubiteljev zabavne glasbe, lahko pričakujemo, da bo ogrel tudi nekoliko bolj hladne Nemce.

NOVO MESTO : BRESTANICA 3:1

Dolenjski odbojarski derbi v ženski republiški ligi ni povsem zadovoljil gledalcev. Oslabljena ekipa Novega mesta je bila tokrat boljše kot borbene Brestanice. Pri gostjih je bila najboljša Marina Fila, vendar sama ni mogla narediti veliko. Novomeščanke so kljub neizkušnosti pokazale dokaj dobro igranje in naključje, da so trenutno na odličnem drugem mestu v republiški ligi.

Bogata športna nedelja

Minula jesenska nedelja je športnikom na Dolenjskem prinesla precej zadovoljstva. Ocenimo jo lahko za eno najbolj uspešnih, saj so naše ekipe v kakovostnih tekmovalnih prinesle domov kar lepo bero točk. Rokometaši Brežice so v srečanju z novincem v ligi — Radgono odnesli z vročega terena dragoceno točko. Sevnici so doma slavili težko, vendar zaslužno zmago nad Izolo. Ribničani so doma ugnali mariborski Branki, ki mu, kot kaže, dolenjske ekipe ne ležijo. Odbojkarji Trebnjega so slavili prvo zmago v jesenskem delu republiške lige: premagali so nevarno ekipo Bova s 3:2 in tako knjižili dve točki. Dolenjski ženski odbojarski derbi med Novim mestom in Brestanico je pokazal, da naša dekleta igrajo dobro odbojko. Novomeščanke so tokrat bile boljše in so zmagale. Košarkarji Novega mesta so neustavljivi, tokrat so doma Konusu naložili težko breme košev, dve novi točki jih je bolj približujeta mamljivemu cilju — republiški ligi. Rokometašice Brežice, ki so gostovale v Ljubljani, so v srečanju z Olimpijo tesno izgubile, z malo sreče bi lahko celo zmagale.

RADGONA : BREŽICE 9:9

Med tednom so Brežičani odigrali srečanje v Radgoni in remizirali. Dež je pokvaril sicer zanimivo tekmo, ki je bila ostra, vendar v mejah dovoljenega.

Brežice: Berglez, Rovani 3, Antolovič 3, Šetinc 1, Jurišič, Bosina 1, Pavlič 1, Zore, Avsec, Blatnik, Mars.

SEVNICA : IZOLA 13:11

Igra je bila v prvem polčasu nezanimiva, v drugem pa se je precej razživela, posebno tedaj, ko so domačini prevzeli pobudo. Najboljši mož na igrišču je bil vratar Sevnčanov Sirk, ki je ubranil vse sedmerce. Gledalcev je bilo 600.

Sevnica: Sirk, Možič, Simončič 1, Sulc 2, Perc, Bizjak, Svažič 5, Koprivnik, Štojs, Šilc 4, Trbove 1.

E. RAUTER

RIBNICA : BRANIK 22:17

Ribničani so se komaj razigrali v zadnjih minutah, ko so vodili z devetimi zadetki prednosti. Nato so sicer nekoliko popustili, vendar so kljub temu zabeležili lepo in pomembno zmago nad Mariborčani.

Ribnica: I. Kersnič, Erčulj, Tanko, Zuk 7, S. Kersnič 3, Matelič, Mikulin 7, Andolšek 3, Pucer, Radič 2, Puželj.

F. LEVSTEK

SPET SO V LIGI

Tudi povratni namiznoteniški dvoboj z ravenskim Fužinarjem za vstop v I. republiško namiznoteniško ligo so novomeški igralci Somrak, Kapš in Uhl odločili v svojo korist s 5:3. Zanimivost dvoboja je bila, da so Dolenjci po vodstvu s 3:0, ko je bil dvoboj že odločen, zaigrali izredno ležerno in so vsi trije igralci izgubili po en dvoboj.

Košarka zaradi svoje dinamike in privlačnosti privablja na igrišča vedno več gledalcev. Vsi tisti, ki pridejo na novomeško Loko, lahko uživajo v domiselnih akcijah košarkarjev. Na sliki: takih baletnih scen je vedno dovolj, pa naj igrajo člani ali mladinci. (Foto: S. Dokl)

OLIMPIJA : BREŽICE 17:16

Z malo več sreče bi Brežičanke v Ljubljani lahko presenetile Olimpijo. Ljubljankanke so tekmo izenačile komaj v zadnjih minutah, nato pa še dosegle zmagoviti zadetek. Najboljši pri gostjih sta bili Stanka Molan in Vlasta Mišč.

Brežice: Hribernik, Zorko, Bužančič 5, Molan 3, Štauber 2, Bah, A. Mišč, Kolar 1, V. Mišč 5, Engel, Hervol.

NOVO MESTO : KONUS 99:62

Samo prvih pet minut so gostje iz Slovenskih Konjic še lahko držali ravnotežje z Novomeščani in prvenstveni tekmi slovenske košarkarske lige B. Potem pa so domači košarkarji pred 400 gledalci iz minute v minuto povečevali prednost in goste je na koncu čas rešil, da niso dobili 100 košev.

Za Novo mesto so igrali: Šepetavec 4, Špilčič 9, Z. Kovačević 31, Počrvina, S. Kovačević 13, Pirč 17, Šobar 20, Bencik 2, Špiler 3 in Piletič.

TREBNJE : BOVEC 3:2

V ogorčeni igri, v kateri sta se pomerili izenačeni ekipi z dna lestvice I. slovenske odbojarske lige, je predvsem po zaslugi boljše igre na mreži zmagalo Trebnje z rezultatom 3:2 (5, —10, 10, —9, 7). Med gosti, ki so se odlikovali po dobri igri v polju, je bil najboljši Gasperšič, v ekipi Trebnjega pa ni bilo izrazito dobrega posameznika. Pred več kot 100 gledalci je srečanje zelo dobro vodil sodnik Paul iz Kroepe. V soboto bo Trebnje igralo v Mariboru z Brankom, v nedeljo pa še z Elektrovino.

TENIS ZA TURKA

Na letošnjem tretjem klubskem turnirju novomeškega teniškega društva je zmagal Jože Turk, ki je v odločilnem dvoboju premagal Špilčiča 2:1. Tretji je bil Sekoranja; Uhl, ki je dobil prva dva turnirja, pa je bil, presenetljivo, šele četrti.

MLATKOVIČ NA TRETJEM MESTU

V organizaciji AMD Štefan Kovač iz Murske Sobotice je bila v Mačkovcih dirka za državno prvenstvo B skupine v motokrosu. Med 25 tekmovalci se je dobro odrezal Brežičan Mlatkovič, ki je v drugi dirki zasedel drugo mesto.

STRELSKA TEKMOVANJA V TREBNJEM

12. septembra je bilo v Prepečah pri Trebnjem tekmovanje z malokalibrsko puško za pokal predsednika občinske skupščine Trebnje. Med člani je prvo mesto in pokal osvojila ekipa SD „Matija Gubec“ z Doba, druga je bila ekipa SD „Franc Kreše Čoban“ iz Trebnjega, na tretjem mestu pa zastopstvo SD Mokronog. Rezultati mladincev: 1. SD „Franc Kreše Čoban“ (Trebnje), 2. SD Mokronog, 3. SD „Matija Gubec“ (Dob). Med posamezniki je bil pri članih najboljši Mirko Hrovat iz Mokronoga, pri mladincih pa Franc Maras iz Trebnjega. Tekmovalo je osem ekip. Za občinski praznik je na tekmovanju z MKP nastopilo 13 ekip. Strelska družina iz Trebnjega je priredila tudi tekmovanje z zračno puško med občinskimi ekipami iz Trebnjega in Novega mesta. Prvo mesto je osvojila ekipa Trebnjega, med posamezniki pa je bil najboljši Stane Alojz iz SD „Matija Gubec“. Na tem tekmovanju je sodelovalo 8 moštvo.

J. PAVLIN

Šport

NOVO MESTO – Sredi prejšnjega tedna so bile v Novem mestu atletske tekme v okviru sindikalnih športnih iger. Največ uspeha so imeli v moški konkurenci atleti Novoteksa, v ženski pa Novolesa in Novoteksa. Od najboljših rezultatov je vredno omeniti čas 11,7, ki ga je dosegel Istenič v teku na 100 m. Odlični rezultat 2:46,4 je dosegel novoteksovec Lužar v teku na 1000 m. Ostali rezultati v moški in ženski konkurenci so bili poprečni. (M. H.)

KRSKO – Nogometno srečanje med Celulozajem in Osankarico iz Slovenske Bistrice se je končalo neodločeno 2:2. Zadetka za Krčane sta dosegla Budna in Geršak. Remi Krčanov v Slovenski Bistrici ni uspeh. (L. H.)

NOVO MESTO – Končano je strelsko prvenstvo v okviru občinskih sindikalnih iger. V moški in ženski konkurenci sta, kot je bilo pričakovati, zmagali ekipi novomeškega Pionirja. Moški so nastreljali 609 krogov, ženske pa 435. Vrtni red: moški: 1. Pionir, 2. Krka, 3. IMV itd. Ženske: 1. Pionir, 2. Krka, 3. Novoteksa itd. (M. H.)

LESKOVEC – V izredno pomembni prvenstveni tekmi so leskovski rokometarji porazili ekipo Usnarja iz Smartnega 19:16. Najboljša pri gostih sta bila M. Mlakar in Kovač, ki sta dosegla skupaj 15 zadetkov. (L. Š.)

KRSKO – Prvenstveno rokometno srečanje med Partizanom iz Krškega in Artičami se je končalo z zmago domačinov s 24:19. Pri Krškem sta največ zadetkov dosegla Mikulič (8) in Levičar (7), pri gostih pa Cerjak (7) ter Levičar in Čurič po (3). (L. H.)

KRSKO – V prvi disciplini jesenskega dela letnih delavskih športnih iger so se srečali plavalci. Zmagovalci: 50 m kravl: Babič (Agrokombinat) 30,0; 50 m prsno: 1. Turk (Celuloza) 38,4; štafeta 3 x 50 m kravl: 1. Celuloza (Iskra, Turk, Cesar) 1:46,0. Ekipna uvrstitev: 1. Celuloza, 2. Agrokombinat, 3. Obrtniki. Ženske so plavale 50 m prsno; zmagala je Drugovičeva (Obrtniki) 48,0. V končni razvrstitvi je zmagala Celuloza, sledijo Obrtniki in Lisca. (L. H.)

LESKOVEC – Leskovski rokometarji so odigrali prvo mednarodno tekmo z ekipo TSV iz Celovca. Gostje se niso mogli rešneje upirati razpoloženim domačinom, ki so zmagali s 40:22. Pri Leskovcu so največ zadetkov dosegli N. Mlakar (18), L. Šribar (9) in R. Šribar (6). (L. Š.)

KRSKO – Na pionirskem republiškem prvenstvu za mlajše pionirje in pionirje je Celulozarjevo zastopstvo doseglo peto mesto in zbralo 17 točk. Najuspešnejši tekmovalci so bili pionir Andrej Škafar, ki je v treh nastopih osvojil tri srebrne kolajne. (L. H.)

NOVO MESTO – Občinska konferenca ZMS in ObZTK organizirata občinsko ligo v malem nogometu. Prijavilo se je 10 vaških mladinskih aktivov in tri sindikalne ekipe. (J. P.)

DOLENJSKE TOPLICE – Na letošnjem občinskem sindikalnem plavalnem prvenstvu je nastopilo nekaj več kot 40 tekmovalcev. Najboljše plavalce je imel novomeški PIONIR. Moški — 50 m prsno: 1. Strupeh (Pionir) 30,8; 50 m prsno: 1. Strupeh (Pionir) 38,0; ženske — 50 m prsno: 1. Vaš (Pionir) 59,0; 50 m prsno: 1. Vaš (Pionir) 60,6. V štafeti je zmagala ekipa IMV, ki je presenetila favorite — ekipo Pionirja. (M. H.)

Plečaš dober prerok

Po velikem neuspehu, ko so naš košarkarji, ki branijo naslov svetovnega prvaka, na Gagari-novem sponzorskem turnirju v Moskvi zasedli skromno tretje mesto, so nekateri že pokopali „zlate fante“. Nikola Plečaš, znani reprezentant, pa je napovedal, da bodo v Essenu na XVII. evropskem prvenstvu zasedli najmanj drugo mesto. Priponil je, da bi vsaj z majhno merito sreče celo lahko presenetili reprezentante Sovjetske zveze. Dogodki v nedeljo so pokazali, da je imel Plečaš prav.

mladi in svet

Pohod nepozabnih spominov

Novomeščanka Tilka Bogovič je bila udeleženka slovenske mladinske brigade, ki je julija šla po poteh slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJ v Jajcu

Na Lokvah pri Crnomlju se je ob letošnji osrednji proslavi slovenskega naroda 22. julija zbrala tudi slovenska mladinska brigada, ki je šla po poteh slovenskih delegatov na II. zasedanje AVNOJ 1943 v Jajcu. Več kot 80 mladincev iz vse Slovenije je v 14 dneh zanimive poti prispelo v zgodovinsko bosansko mesto Jajce. Med temi udeleženci je bilo tudi 6 mladincev iz Dolenjske; zgodovinski svetovalec v brigadi je bil podpolkovnik Novomeščan Janko Gregorič, ki je med revolucijo z zaščitno četo spremljal našo delegacijo. Kako je doživljala pohod, pa nam bo povedala mladinka Tilka Bogovič iz Novega mesta.

Polagali smo vence na grobove padlih, izdajali smo svoje glasilo „AVNOJ 1971“, obiskali smo vse pomembne spomenike ob naši poti...

— Kaj je na vas napravilo najmočnejši vtis?

„Nikoli ne bom pozabila iskrenega tovarštva, ki je bilo v naši brigadi. Ljudje, kjerkoli smo se ustavljali, so bilo tako dobrosrčni in prijazni, da je to težko opisati. Sprejemi so bili izredni, organizacija pa na posebni višini. Vesela sem bila posebne časti, ki sem jo doživela v Lokvah, ko sem od Alberta Jakopiča-Kajtimira prejela brigadno zastavo, ki smo jo potem z velikim spoštovanjem nosili na čelu brigade.“

— Kaj pa drugo leto?

„Drugó leto bodo verjetno izbrali drugo pot. Vsi udeleženci smo zprosili, da nas spet povabijo v brigado, ker je bila letošnja za nas nepozabno doživetje.“

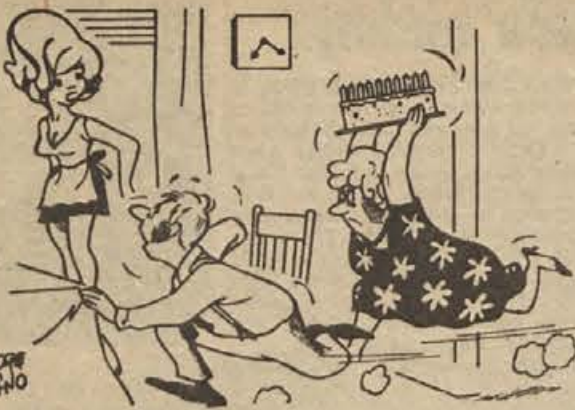
— Kako ocenjujete koristnost takšnih akcij za mladino?

„Se večkrat bi morali mladim ljudem omogočiti takšna prijetna srečanja. Doživljaji so debela in bogata knjiga spominov, ki ne bo šla nikoli v pozabo. Vsem sem hvaležna, da so me povabili v to lepo sredino prijetnih ljudi.“ SLAVKO DOKL

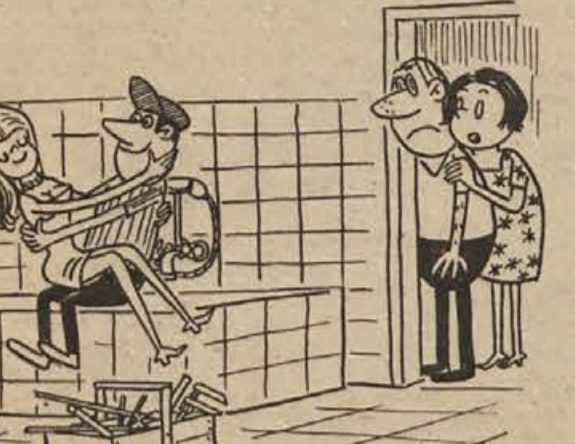

— Prosim, če nam opišete pot.

„V 14 dneh smo prehodili nekaj več kot 200 km, ustavljali smo se v taborih, ki smo si jih postavljali sami. Pot nas je peljala od Lokve do Jajca; obiskali pa smo Bihač, Srb, Drvar, Livno, Sarajevo in nekaj manjših krajev. Na poti smo doživeli nepozabna srečanja z mladino in ljudmi, ki se še živo spominjajo delegatov.“

— Bojim se, Lizika, da sva na mamino torto postavila eno svečko preveč!

„Raje ga pusti pri miru, Sandi, vesela sem, da je sploh prisel!“

— Najprej si je sposojala pri meni samo sol in poper!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
12						13					
14				15					16		
17				18				19			
20			21					22			
			23					24			
25	26	27				28					
29						30			31	32	33
34					35					36	
37					38					39	
40			41						42		
43										44	

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Cesar v Celji

(Ravno danes) nahaja se naš presv. cesar v Celji, kjer bode navzoč pri velikih vojskih vajah. Od več strani gredo posebni vlaki z mnogimi tuji v Celje, da pozdravijo presv. cesarja.

(Francosko — ruska zveza) jako v oči bode Nemčijo, ki ima veliko bojazen zaradi te zveze; kajti vse stranke na Francoskem odobravajo to zvezo in jo imenujejo dober vspeh francoske politike.

(Na Bolgarskem) še vedno vre. Nekateri listi poročajo, da je policija v Sofiji našla veliko množino dinamita, streliva in orožja zapopanega.

(Na otoku Kreti) je zopet položaj napet. Tamošnji guverner je uže poročil turški vladi, da se čutijo znamenja bližajočega se zopetnega vstanka.

(V južnej Ameriki) v Čile, še vedno traja boj med republikansko vlado in vstaji. Ta boj se bje uže 10 mesecev in Bog zna kdaj bode končan, ker enkrat je vladna vojska tepena, drugokrat vstaji.

(Rojstni dan) cesarjev obhajali smo tudi pri nas v Novem mestu, na kolikor mogoče dostojen način. Pontifikalne sv. maše v kapitelju udeležili so se vsi uradi, mestni zastop in obilo pobožnega ljudstva.

(Gasilno društvo) v Novem mestu obhajalo je, kakor znano, dne 15. avgusta svojo 15-letnico. Velika vaja na glavnem trgu je bila — prepovedana. Ljudska veselica, pri kateri je sodeloval naš „Sokol“ in pevsko društvo, bila je zelo dobra obiskana in se je povsem prav lepo vsrila.

(Pasji kontumac) V občini Šmihel-Stopiče in sv. Peter se je dne 24. in 25. t. m. tuj 7 let star pes srednje velikosti, rujave, na krizu in pod životom bele barve okoli klatil in bil 25. t. m. pokončan in v steklega spoznan. Popadel je dva dečka in ogrizel kravo in junca. Vsled tega se trimesečni pasji kontumac upelje.

(Povodnji) na Gorenjskem nastale so vsled vednega deževja in nevihte, dne 23. avgusta, ker se je oblak utrgal. Posebno prizadeta je savska dolina okoli Kranjske Gore, Radeč in Korena.

(Sneg) meseca avgusta je zapal po planinah v okolici Beljaka do meje drevov in so morali vsled tega živino raz planin odgnati.

(Zalogo) nagrobnih vencev z napisi ima Tone Virant v Novem mestu. Naročila po pošti se točno izvršujejo.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC) 1. septembra 1891)

Z naših vtov

Pet minut stojimo

Ko je sprevoznik na avtobusu, ki vozi na progi Ljubljana — Kočevje, v Turjaku napovedal: „Pet minut stojimo“, so jo seveda potniki mahinirali v gostilno, posedi za mize in naročili to in ono.

Po petih minutah se je sprevoznik spet oglašal:

— Zdaj pa gremo!

Todaj pa se oglaš neki Ribničan: — Reku ste, „Pet minut stojimo!“ mi pa nisimo nič stali. Sedeli smo, prej v avtobusu in zdaj v gostilni!

JELEN V AVTOMOBIL

14. septembra okoli 1.30 je na cesti med Ortnekom in Zlebičevim povzročil prometno nezgodo jelen, ki je skočil pred osebnim avtomobilom Andreja Trnca iz Ribnice, stanujočega v Ljubljani. Voznik nestrane ni mogel preprečiti. Na vozilu je za 3000 din škode, jelen pa je neprevadno prečkane ceste plačal z življenjem.

Za kratek čas in dobro voljo

VODORAVNO: 1. plat, 6. morská plitvina, 12. dunajsko zabavišče, 13. gospodar, 14. lenoba, 16. vrba, 17. otok na srednjem Jadranu, 18. mitološko rimsko podzemlje, 19. avtor Miklova Zala, 20. tekstilna delavka, 22. del uzde, brzica, 23. angleško moško ime, 24. orač, 25. narod neznanega porekla v zahodnih Pirenejih, 28. tuniški oblastnik, 29. ime pesnika Akerca, 30. madžarsko moško ime, 34. cerkveni dostojanstvenik, 35. kitajska utezna enota, 36. moško ime, 37. zamašek, 38. grški slikar, 40. kozarški poglavar, 42. Mussolinijev zunanji minister, 43. priroda, 44. simfonija Rimskog-Korska

NAVPIČNO: 1. dalmatinsko mesto, 2. strela; udarec, 3. dolg prečen drog, 4. ljubkovalno moško ime, 5. v medicini nadomestek za kokain, 6. svetilkanje, lesketanje, 7. sodni spis, 8. miselná igra, 9. edini izvod kakoga dela, 10. literarno delo, 11. kdor se s čim nepokleno ukvarja, 15. alžirsko pristanišče, 19. prepir, 21. pijača ob sklepu pogodbe ali koncu dela, 22. del žrela, 25. prebivalec mesteca na Kirku, znanega po glasolskem spomeniku (bučanska plošč), 26. raziskava javnega menja, 27. delavec na stopah, 28. božanstvo v Tiru, 31. zdravilni vrelac v Rogški Slatini, 32. besede brez poudarka (v slovnici), 33. vrteči se del elektromotorja, 35. utezna enota, 38. pica z lepim okrasnim repom, 39. alkoholna pijača, 41. avtomobilska oznaka Marškarke

REŠITEV KRIZANKE OD 16. SEPTEMBRA

VODORAVNO: 1. stvar, 6. kramp, 11. Kresje, 12. radius, 14. oprta, 15. agende, 16. dno, 17. gnu, 18. kej, 19. linolej, 22. tara, 23. Akadem, 24. MA, 25. rt, 26. sistem, 30. Otta, 33. stativa, 34. mir, 35. Oto, 36. seh, 37. skleda, 39. belon, 41. Kveder, 42. okapi, 43. apert, 44. garač

Tak je pogled v newyorskó hipijevsko gnezdo: mamila so postala gospodar, telesa in misli pa suženj. Med belci in črnici na tem področju ni razlik, duh mladih je pod vplivom LSD zaplaval iz realnosti...

Le sanje: obujena je Rožnata Marija...

»Vse zgodbe o uživanju mamil v Novem mestu so izmišljene,« pravi komandir postaje milice Jože Ficko — Resničen problem je alkoholizem: gostilničarji mladim točijo alkohol in zamizijo na obe očesi!

Ko se je pred nekaj leti poslavljalo poljeje, je Novo mesto pretresla zgodba o Rožnati Mariji, simpatični tujki na novomeškem Partizanovem taboru. O njej so se razširile grozljive govorice, da je novomeško pokvarjeno mladino učila uživanja mamila. Nezaslišano: po tem skandalu so se razpisali časopisi, odgovarjali so užaljeni starši, zanikalo je vodstvo tabora — in na koncu je obveljala le ugotovitev, da je bila Rožnata Marija simpatična in malce ekscentrična tujka, dekleta z za naše pojme precej nenavadnim obnašanjem. Mamila so bila pač samo okrasek, da je bila zgodba lepa.

Zadnje čase pretresajo Jugoslavijo mamilske zgodbe. Skopje je postalo središče mladih uživalcev marihuane, opija in drugih mamil. „Mladina“, ljubljanska revija, v nadaljevanjih popisuje dogodivščine mlade mornarja, ki je bil zaprt tudi v ameriških zaporih, kjer naj bi se pozneje seznanil s tem modernim zlom človeštva. Ne mine nadaljevanje, kjer ne bi „šibali mamil“ kot se izraža junak zgodbe. Zagrebški VUS je podrobno pisal o uživalcih mamil, zagrebška televizija je v sliki in besedi pokazala njihova pričevanja.

Mamilska pot vodi z juga. Mimo Skopja, Zagreba, proti Ljubljani, od koder je tudi slišati glasove o uživalcih mamil. Nič čudnega ni torej, da je zadnje čase vse več skrivnostnega susljanja tudi o „zlati novomeški mladini“, češ da so jo podjarmila mamila.

V Ameriki so zares postala zlo, ameriška vojska v Vietnamu jih postavlja med peterico najhujših bolečin vojakov, ki vse bolj apatično spremljajo poraze te nepremagljive armade.

Mar je Novo mesto tudi že okuzeno s tem zlojem?

Komandir postaje milice v Novem mestu Jože Ficko je energičen: „Ni govora, slišal sem že za take zgodbe, a to je le plod bujne domišljije in prevlekega junačenja mladih. Niti enega primera doslej še nisimo imeli — ne v mestu in ne v občini. Kar takoj naj povem, da so mamila izredno draga in da tudi zato ni praktično skoraj nobenih možnosti, da bi se pri nas razširila. Mladi zanje enostavno niti ne bi imeli dovolj denarja! Nasploh lahko rečem, da z mladino nimamo posebnih težav. Vsekakor pa bo potrebno urediti mladinski klub: nisem ne starokopiten in nimam niti zadnjaskih nazorov, a za zdaj klub še ni urejen!“

Veliko večje težave kot za zdaj izmišljene mamilske zgodbe pa nam povzročata alkoholizem, ki pa v resnici napada tudi mlade. To je tipična bolezen mladih v mestu in v naši občini.

MALCE PREVEČ BAHAVOSTI:

„Za cvček „marvin“ je nastal vihar v kozarcu vode: naj se imenuje kakorkoli, pravega cvčka le ne bomo pili!“

„Direktor Novotelne Jože Unetič zbira predplačila za zastavo 101: vse druge avtomobile ponuja kar v izložbah in jih prodaja s posojili...“

„Na edinem kosu makadama med Hamburgom in Ateni, med Impolj co in Krskim, bodo začeli polagati asfalt: ker je to zgodovinski trenutek, bodo delali bolj počasi!“

„Janez Trdina se je prejšnji teden obrnil v grobu: na vabilih za pošlji lov na Gorjancih so priredili v 12 vrstah zagrešili 6 izmalčjenj slovensčine...“

„Toni Gašperič, metliški humorist, se bo spet povzvil temu sportu: za zdaj se mu privaja kot gledalec in pobiralec vstopnine...“

„Miha Gošnik, nekdanji kosarkar, se bo spet povzvil temu sportu: za zdaj se mu privaja kot gledalec in pobiralec vstopnine...“

„Prilagajamo se — tečajne liste za devize se pri nas spreminjajo približno tako kot cene na trgu! Vse je dražje...“

J. SPLICHAL

Ljubljanska televizija je končala snemanje nadaljevanke „Dekameron“, ki ima 14 epizod. Režiral je Čeh Václav Hudeček, snemal Vlado Tuma, scenarij pa napisal Saša Vuga. Na sliki je Metoda Zorčič, ki igra glavno vlogo v epizodi „O ženski zvestobi“. Upajmo, da bomo „Dekameron“ kmalu videli na malih zaslonih.

Gasilci po srcu ne odnehajo

Ali bo novomeško prostovoljno gasilsko društvo rehabilitirano vsaj do svoje 100-letnice, ki bo čez pet let — Trenutno ga ne upoštevajo

„Če o nas zadnje čase ljudje ne vedo, to se ne pomeni, da ne delamo. Ne vemo, kdo je kriv za to, mi najbrž nismo. Če bi nas hoteli opaziti, bi nas že zdavnaj. Vabimo predstavnike na seje, vabimo jih, naj si ogledajo našo dejavnost — pa kot bi govorili stenam. Ali prostovoljno gasilstvo ni več potrebno? Ne, ne, najbrž ne bo res, le premaló posluha je za naše delo.“

Se bi lahko poslušali člani novomeškega prostovoljnega gasilskega društva, si zapisovali njihove izjave in ugotovitve, na las podobne druga drugi, in tega najbrž ne bi bilo konca. To sta dala vedeti tudi predsednik Vinko Zabkar in vodja gasilske kulturno-prosvetne sekcije Polde Cigler. Pogovarjali smo se zlasti o pripravah na 100-letnico novomeškega gasilskega društva in kako naj bi ta dogodek proslavili v Novem mestu kot pokrajinskem središču.

Ta visoki jubilej bodo novomeški gasilci resda proslavili šele leta 1976, pripravljajo pa se že zdaj. 100-letnico vsekakor ne nameravajo praznovati samo s paradom v novih unifor-

Zabkar in Cigler sta povedala, da bo društvo ustanovilo sklad, kamor naj bi se zbiral darovi za 100-letnico. „Denarja ne potrebujejo malo, saj morajo marsikaj nabaviti in marsikaj spraviti v red. Tudi zato, da bodo člani še obdržali. Nekaj nas je še, ki bomo gasilci do zadnjega, ki ne bomo nikoli dovolili, da bi društvo propadlo.“ je v imenu zvestih in za društvo zavzetih članov dejal predsednik Vinko Zabkar.

I. ZORAN

Pomlad v jeseni

20. septembra je Jože Repše iz Podgorja našel na svojem vrta cvetoče vijolice. Imele so lepe cvetove, pa tudi vrv prav tak, kakršnega imajo v začetku pomladi. Sopek je prinesel v naše uredništvo.

IZ SPOMINOV STANETA SEMIČA — DAKIJA

Najboljši so padli

Na željo številnih bralcev našega lista iz mirenske doline, ki bi radi iz napovedane knjige narodnega heroja Staneta Semiča-Dakija „NAJBOLJŠI SO PADLI“, izvedeli tudi kaj o borbah in pohodih Tomsičeve in Gubčeve brigade iz raznih krajev v sedanji trebanjski občini, to tovariš Daki z veseljem privoli, da lahko še pred izidom knjige objavimo nekaj odlomkov iz poglavja, ki opisuje likvidacijo fašistične posadke v gradu Dob pri Mirni decembra 1942 in druge boje v mirenski dolini ter tamkajšnji okolici.

GUBČEVCI NAPADEJO DOB PRI MIRNI

Po razvrtitvi partizanske vojske, ki jo je določil glavni štab slovenske partizanske vojske na operativne cone, je Dolenjska operativna cona prva pričela z akcijami. Na sestanku štabov in operativcev za napad Gubčeve brigade na Dob v Mirenski dolini je bilo odločeno, da je napad na fašistično postojanko na Dobu nujna potreba in tako smo na tem sestanku točno določili vsaki brigadi njene naloge. Gubčeva je bila določena za napad, Tomsičeva pa za njeno zavaranje.

Pričakovali smo, da bo prišlo do večjih intervencij sovražnikov, a Nemci so se z manjšimi patrolami prešli mejo, naši pa so jih obdajali že na meji. Nemci so sicer lahko z daljnogledj opazovali naše prenike v Mirenski dolini, a se v večje borbe z nami niso spuščali.

28. decembra zjutraj so se tudi Italijani odpravili, da bodo z blindiranim vlakom prišli do nas, a ker smo jim pogor porušili, niso mogli priti v dolino, pa tudi po cesti iz Trebnjeja jim ni uspelo približati se Dobu zaradi naših močnih zasled. Italijanski vojaki so začeli lesti po gozdovih in travnikih, a se preden so se razvrtili v strelco, so že v bližini Trebnjeja naleteli na naš odpor. Tudi vojaka, ki so jo prepeljali z vlakom, je obstala ob razbitih progah in s topovi iz vlaka začela streljati proti našim položajem. Ker jim nismo odgovarjali, so začeli popravljati pot. Nekaj fašistov in belogardistov je zlezlo iz vlaka in začelo prodirati proti nam, a naši mitraljezi so jim pokazali pot nazaj. Italijani so bili prepričani, da smo uspeli razrediti le kakih sto metrov železniške proge v ovinku proti Mirni, a ker niso dobili pomoči in ker niso mogli mimo naših zasled, so se vrnili na vlak in se vrnili v Trebnje. Tudi z letali so preletavali nad nami, a nas niso odkrili. Zmetali so nekaj bomb v gozdove. Gubčeve brigade pa si niso upali napasti, ker so bili že preblizu gradu na Dobu in njihovi posadki.

Italijani so hoteli na pomoč svojim tudi čez brize v Mirno mimo drugih prometnih žil, toda naši so jih odbili že bliže Trebnjeja, ko so se hoteli spustiti v gozd.

Gubčeva brigada je pričela napad na dobsko postojanko že 27. decembra okoli desetih in z njim nadaljevala vsu noč. Rahlo je snežilo, a to jih ni oviralo, da ne bi obkolili gradu. Ljudje v Mirenski dolini so nas spravevali, kaj nameravamo in kaj bo po končanji bojih, a mi smo vedeli, da ne bomo odnehali, dokler ne bomo osvobodili vse Mirenske doline. Fašisti v gradu so imeli vse vrste orožja in bombno je in ropotalo, da tudi jaz nisem ne prej ne pozneje slišal kaj takega. Fašisti so bili trdno prepričani, da jim ne bomo mogli do živega, čeprav jih je bilo v gradu le trideset. Med njimi pa je bil tudi dobski grof, ki je fašiste poklical k sebi, da so si v njegovem gradu naredili postojanko in je bil med prebivalci Mirne in okolice osvobožen, ker je hotel s pomočjo fašistov v gradu strahovati vse okolico gradu. Da so ljudje v Mirenski dolini na naši strani, smo se prepričali že ob prihodu v dolino, saj so nam govtillani.

„Je dejaj jih, tudi oni nas dajajo!“

Zvedeli smo tudi, da so Italijani navlekli v grad ogromne zaloge vsega: hrane, oblek, streliva in da bodo za nas res tré oreh, ki ga je treba razbiti.

KOMANDIR POTOČAR-LAZAR VDRE V GRAD

Vso noč so Gubčevci neumiljeno napadali, a v grad se niso uspeli prebiti. Peši so mitraljezi, pokale so bombe in proti večer 28. decembra smo ugibali, da Gubčevcem ne bo uspelo zavzeti gradu. A Gubčevci so bili vztrajni, Niso odnehali. Na vsak način so hoteli prodrati v grad in uničiti to fašistično gnezdo v Mirenski dolini.

Drugo noč neprestanih napadov Gubčevcev na grad, sem šel v štab napadajoče brigade, da bi videl, kaj vodijo borbe. Okoli ponoči sem srečal komandanta brigade tovariša Ambrožiča-Novljana, ki je bil utrujen in neprespan, a vendar niti za trenutek ni pustil svojih borcev, ki so napadali grad. Šla sva proti gradu preko čistine in povedal mi je, da so njegovi borci že prodrli v grad in da zavzemajo sobo za sobo v neprestanih jurših. Povedal mi je, da je uspelo prodrati v grad njegovemu najboljšemu in najbolj pogumnemu komandirju Lazarju Potočarju iz Mirne, ki je vrl v grad skozi grajsko okno v drugem nadstropju. Tu je bil tudi ranjen. Za njim pa je vdrila v grad po isti poti še njegova četa, ki je ranjenega komandirja rešila in ga z bojišča odnesla po lestvi, po kateri so se povzpeli v grad.

„Vidiš, Daki, in sedaj je že skoraj vse bataljon v gradu in upam, da ne bo več dolgo, ko bo grad v naših rokah! Fašistov je padlo že več kot polovica, precej jih je ranjenih in grad že na več mestih gori. Ne bodo vzdržali!“

Zadovoljen s položajem sem vrnil k svojim in okoli tretje ure zjutraj 29. decembra 1942 smo opazili grad v plamenih. Okoli osme ure pa smo zvedeli, da je fašistična postojanka padla.

V istem času, ko je Gubčeva brigada osvajala grad Dob pri Mirni in Tomsičeva Mirensko dolino, je Cankarjeva brigada napadala Krmelj in Tržišče.

Gubčeva je imela v tem napadu mrtve in ranjene, vsi fašisti pa so padli do zadnjega. Niso se hoteli predati, ker so ves čas trdno verjeli, da jim bodo prišli na pomoč njihovi iz bližnjih postojank. A borci Tomsičeve so odbili vse napade, močno streljanje v Mirenski dolini pa je bilo spodbuda fašistom v gradu, da jim prihaja pomoč in da se bodo rešili iz klešč, v katere jih je ujele Gubčeva brigada.

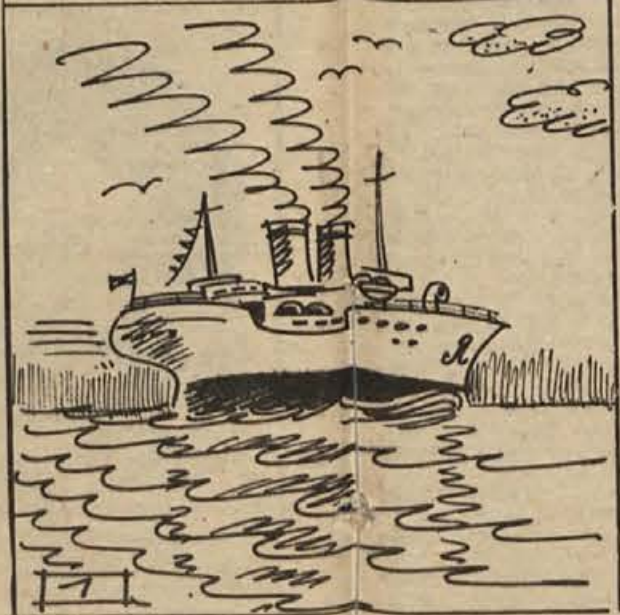
Po uničenju fašistične postojanke na Dobu smo ostali v Mirenski dolini v okolici zgorelega gradu še tri dni.

Pričakovali smo, da bodo prihrumeli Italijani od vseh strani, da bi se nam maščevali za ta njegov poraz. Gubčevci so odpravili vse material, ki so ga zaplenili na Dobu, mi pa smo v novolu novega leta pripravljali kulturni program domačih in partizanskih pesmi, pa tudi na razne vesele dogodivščine iz gozdov nismo pozabili. Domačini iz okolice Doba in Mirne so nas pogostili z vsem, kar so imeli, in med njimi smo na silvestrov večer 1942 in v noveletni noči pozabili na vse prestante tegobe in na težko pričakovanje, da bo pomladansko sonce stopilo sneg in ogrelo gozdove, v katerih smo imeli že leto in pol svoj dom in zatočišče, pa tudi izlohišče za nenehne napade na italijanske in belogardistične ozidaje. V teh kratkih dneh smo med tamkajšnjimi prebivalci dokazali, da smo vojska, da smo borci za svobodo vsega naroda, ne pa banditi in razbojnik, kakor so govorili Italijani in domači izdajalci.

med nebotičniki

Stenska risba propagina svobodno ljubezen in mamilo LSD: tudi v jugoslovanskih krajih se že pojavljajo mamila. Komandir postaje milice v Novem mestu Jože Ficko pa pravi: „Pri nas kaj takega se ni!“

1. Urno je rezala bela ladja valove oceana. Sto pol-dnevnikov in prav toliko vzporednikov je presekala; desetine prelepih pristanišč je obiskala.

Na palubi sta se začela Paradižnik in njegova soproga. Na Kosato lipo sta mislila — pa na levjo kozo, ki je po pošti potovala v donovino, da jo Koteks ustroji. Kozo, ki jo bosta zakona položila pred kavč,

ko se vrmeta... V rokah sta naša potnika držala angleške učbenike in marljivo ponavljala „hau du ju du, hau du ju du“. Vemo namreč, dragi bralci, kam pelje bela ladja tokrat naša junaka! V Ameriko, nikamor drugam! Prav tja, kamor je odšla rajnika teta s trebuhom za kruhom in kjer je prigarala taisti kupeček dolarjev, ki jih naša vrla

Paradižnika tako s pridom trošita! Poslednjič sta ponovila zakonca „hau du ju du“, poslednjič se pretegnila na svojih lezalnikih. Na obzorju je zrasla v nebo znana Svoboda in za njenim hrbtom milijon nebotičnikov. Potniki so odložili svoje revije in šahovnice, pritekli so na palubo in se zazrtli v novi svet. Kaj neki jim bo prinesel...?

POTA IN STRA

Dežurni poročajo

AVTOMOBILSKA „AKCIJA“ – V noči na 17. september so zlikovci v Črnomlju vdrl v štiri osobne avtomobile in ukradli iz njih za 1650 din raznih predmetov. V tri vozila so prišli tako, da so odprli trikotna okna, na enem pa so razbili šipe in odstranili kljuke. Kdo so bili hudo delci, bodo ugotovili s poizvedovanjem.

DVA NA „ODDIHU“ – Novomeški miličniki so 18. septembra pridržali do izteznitve Bogdana Markoviča in Iva Miliča, delavca SGP Pionir. V restavraciji na Otočcu sta se opila, razgrajala, razbijala steklenino in delala nered. Na zagovor ju bo poklical tudi sodnik za prekrške.

VINJEN ZA KRMILOM – 19. septembra so pridržali do izteznitve Janeza Šobarja iz Laz. Vinjen je vozil osebn avtomobil, kričal po Novem mestu in se upiral miličnikom.

PRETEP NA VESELICI – 19. septembra so odsedeli do izteznitve na postaji milice v Dolenjskih Toplicah Stražani: Slavko Ferlin, Milan Zdravac in Zdenko Kavčiček. Na veselici so pregledoboko pogledali v kozarce in se stekli. Lekcijo jim bo dal še sodnik za prekrške.

KDO JE KRADEL? – 15-letnemu Antonu Erjavcu je pred kratkim neznanec na Hrību ukradel 550 din. Tatvine so osumili S.B. iz Jedinščice.

OVCA MANJ – Neda Jurišič iz Igljenika je miličnikom prijavila, da ji je tat na paši ukradel ovco.

TATVINA V SAMSKEM DOMU – V samskem domu SGP Pionir v Brslinu je neznanec 15. septembra ukradel stanovalcu Stjepanu Spudiju 20 din. Spudij je imel denar v omari.

USTRAHOVAL DRUŽINO – Jože Pavlin iz Soteske se je minute dni opil in trdo prijel svojo družino, zato so ga za eno noč odvedli na izteznitev na postajo milice v Dolenjske Toplice.

TAT V ZAGRADU – 14. septembra je tat ukradel Jožetu Prešeren v Zagradu pri Otočcu 950 din.

JE BILA CIGANKA? – Novomeščanu Ignacu Zupančiču, ki stanuje Nad mlini, je 15. septembra izginila denarnica s 420 din in dokumenti. Zupančič je imel denarnico v sukničju. Ta dan so v naselju videli prosičarici neko Ciganko. Domnevo, da je ta kradla pri Zupančiču.

Kulturniki

Onega dne je bilo v Špehazovi gostilni sila živahno. Zborovali so namreč kulturniki. Modrovali so in ugi-bali, kaj storiti, da bi kultura, ta pastorek naše sicer razgibane stvarnosti, v teh krajih lepše in boljše zaživela.

„Ljudem je treba zbuditi zanimanje!“ je rekel prvi. „Mednje pojdemo in odkrito jim povejmo, kaj je z narodom, ki ne goji kulture...“

„Dati jim je treba dober zgled.“

„Ustanovimo pevski zbor in nastopimo v vsakem najmanjšem kraju.“

Za gorami se je že svitalo, ko so naposled stopili čez prag in zadihali sveži zrak. Ustavili so se sredi trga, da bi zaključili ta zbor.

„Tovariši, dragi, ki vam je kultura mila! Vesel sem, da smo v naši odločitvi tako edini...“

Druščina je glasno pritrjevala in zadoneli so siloviti „živjo“ kliči.

„Odloditev je torej tu. Zdaj moramo izdelati program...“

„Živel program!“ je spet zadonelo v mogočnem zmoglavju.

„Predlagam, da se zaradi izdelave in sprejemanja programa spet zberemo danes zvečer. In spet pri Špehazovi...“

Drešar: »Nagovoril me je Vokalič«

Fanta sta letos 18. junija vrgla z vlaka med Brežicami in Krškim novega fička de lux, več drugim vozilom pa pobrala dele – Sodišče je njuno početje označilo za predrzno – Vokalič je ostal v priporu

25-letni Anton Vokalič, brezposelni šofer iz Trebeža, je dobil dve leti in štiri mesece strogega zapora, štiri leta mlajši Alojz Drešar, brezposelni delavec iz Žakota, pa leto in osem mesecev strogega zapora. Dejanje, ki sta ga storila na drvečem vlaku med brežiško in krško železniško postajo letos 18. junija, je sodišče označilo kot veliko tatvino, storjeno na nesramen in predrzen način. Vokalič je ostal v priporu. Drešar pa bo pravnomočnost sodbe počakal na prostosti.

Obtožena sta tistega dne skrivaj stopila na vlak, ki je pred mrakom odpeljal iz Dobove proti Ljubljani pošiljko novih vozil kragujevske „Crvene zastave“. Med vožnjo od Brežic proti Krškemu sta iz starih fičkov na odprtem vagonu pobrala za 817 din raznih delov in jih vrgla poleg proge, nato pa s spodnjega poda vagona porinila na tla še fička tipa de lux, vrednega 22.300 din. V Brestanici sta izstopila in se vrnila, da bi pobrala z vlaka odvržene avtomobilske dele ter „obdelala“ porinjena fička. Vzeti pa nista mogla nič, ker so bili tam že ljudje. Prijeli so ju v dveh dneh.

Na novomeškem okrožnem sodišču, kjer sta se zagovarjala v septemskih dneh, sta Vokalič in Drešar drug drugega obtoževala za pobudo k dejanju, ki ju je privedno na zatožno klop. Vokalič je razen tega trdil, da sta vozila vrgla z vlaka

zato, da bi opozorila strojevodjo, naj ustavi, da bi lahko izstopila, ker da v Brežicah nista mogla. Drešar je bil v zagovoru bolj odkrit. Dejal je, da ga je k dejanju nagovoril Vokalič, ki je potreboval avtomobilske dele, zato tudi sta napravila, kar ju dolžijo.

Pri odmeri kazni so sodniki upoštevali, da sta bila že oba kaznovana. Isto sodišče je Vokaliču zaradi tatvin avtomobilov že pred meseci izreklo kazen tri leta strogega zapora. Ta sodba še ni pravnomočna, ker se je Vokalič pritožil na vrhovno sodišče SRS. Poleg kazni za dejanje, storjeno 18. junija, je sodišče za Vokaliča odredilo pripor do pravnomočnosti sodbe, ker bi po njegovem mnenju obtoženez s takimi dejanji na prostosti nadaljeval.

KOLESAR ZLOMLJENO NOGO, AVTO PA PREVRNEN

Huda prometna nesreča se je zgodila 10. septembra ob 14.40 v Stari cerkvi pri gostilni Kravs. Osebn avto, ki ga je vozil Franc Kosirnik iz Kamnika, je trčil v kolesarja Vinka Vesela iz Kobljarjev pri Kočevju. Voznik avta je povedal, da je kolesar zavil v levo pred avto. On je zaviral, vendar kljub temu trčil v kolesarja, avto pa se je prevrnil. Kolesar ima zapleten zlom desne noge, na avtu pa je za okoli 5.000 din škode.

S PONIJEM V SMRT

V petek ob 14. uri sta na Kolo-dvorski cesti v Črnomlju trčila osebni avto zastava 750, ki ga je vozil Anton Bahor, 23, iz Dragovanje vasi, in pony, na katerem se je peljal 28-letni zobozdravnik Igor Jeršin iz Črnomlja. Bahor je prehitel drugo vozilo, ko mu je po desni pripeljal Jeršin. Trčenje je bilo tako silovito, da je Igor Jeršin kljub zdravniški pomoči v soboto, 18. septembra ob devetih dopoldne v novomeški bolnišnici podlegel poškodbam.

Tako gredo milijoni!

Zadnji skok Malnarjevega avta

Danes okoli pol dveh zjutraj smo zaslišali na njivi pri hiši neko lomastenje, mi je začel pripovedovati 11. septembra dopoldne Alojz Glavan iz Dolge vasi pri Kočevju.

„Peso kradejo!“ je rekla hči, žena pa je trdila, da so prišli na njivo jeleni, ki se pritepejo včasih prav do hiše.

Seveda sem verjel ženi in šel podit jelene. Takrat pa sem videl, da nekdo prižiga vžgalice. Ko sem prišel bliže, sem videl, da niso tatovi, ampak da stoji na njivi med fižolom, krompirjem in koruzo popolnoma razbit avto, okoli njega pa hodijo štirje fantje. Eden je tarnal in se držal za rebra, drugim pa ni bilo nič.

Ce bi se zaleteli v telegrafski drog, bi bil močnik; če bi se pa v vogal hiše, bi vama lahko priletel kakšen še na posteljo, je razpredala svoje misli Glavanova sosedna in vzdihnila:

Tako gredo milijoni! Miličniki so nato pripeljali fanta, ki je povedal, da se piše Tone Mal-

nar, da je star 21 let, doma pa je iz Slovenske vasi pri Kočevju. Avto je njegov. Izpita nima. Cesta je bila mokra in oni štirje zelo verjetno tudi. Ne ve, kdaj se je točno zgodila nesreča.

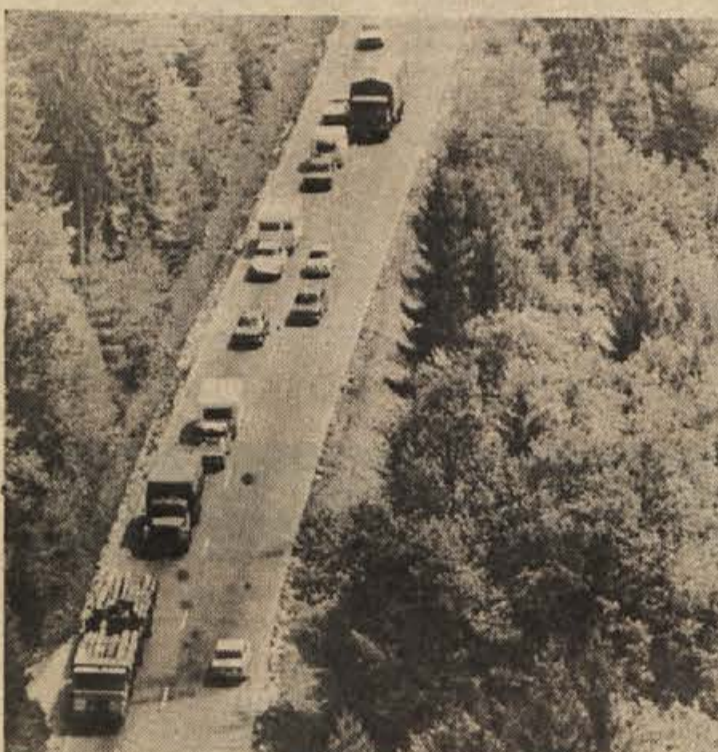
Si ti tisti, zaradi katerega se vaščani pritožujejo, da nori z avtom po vasi in celo skače z njim po več metrov daleč? me je zanimalo.

Ne vem, je rekel fant, miličnik pa je povedal, da so se vaščani res pritoževali zaradi njega.

Zdaj bo torej nekaj časa v vasi mir, saj avto verjetno sploh ne bo več uporaben.

Za vedno bo mir, je dejal Malnar in začel miličnikom pomagati pri merjenju na kraju zadnjega skoka avta, kjer je bila zemlja tako razrita, kot da je šel mimo trop lačnih divjih svinj.

Jože Primc

PROMET IZ PTIČJE PERSPEKTIVE – V redni nadzor prometa na cesti Ljubljana-Zagreb se je preteklo tedne vključil tudi helikopter prometne milice, ki lahko po radiu sporoči patrolam ob cesti krsteltje. Na sliki: tovornjak, ki je na odseku, kjer je s prometnim znakom prepovedano prehitovanje za tovorna vozila, povzročil neposredno nevarnost, bo na prvem parkimem prostoru ustavila patrila in ga kaznovala. (Foto: M. Moškon)

VOZNIK AUSTINA MRTEV

12. septembra popoldne se je na avtomobilski cesti pri Jezeru ubil 42-letni Ivan Blašković, voznik austina 1300 iz Zagreba. Vozil je proti Ljubljani in na mokri cesti prehitel fička zagrebške registracije. Zatem je austin zanesel v vsek, od koder se je odbil in se večkrat prevrnil. Med prevačanjem so trije potniki padli iz avtomobila. Blašković je poškodbam podlegel na kraju nesreče. Škoda so ocenili na 20.000 din.

ZAKAJ OGENJ?

18. septembra dopoldne je začela goriti drvarnica na kmetijskem posestvu v Krasicu. Ogenj se je razširil še na hlev, a se jim je posrečilo, da so ga zadušili. Škoda so ocenili na 5000 din. Zakaj je izbruhnil ogenj, še ni znano.

STEKLO JE ZVENKETALE – 15. septembra popoldne se je Jože Kralj iz Geršičev opil v Rukarjevi gostilni v Gradcu in razbijal stekleno posodo. Odvedli so ga na postajo milice v Metliko, kjer se je streznil.

Novo mesto izjema

Desettisoči učencev so letos prvič prestopili prage slovenskih osnovnih šol. Na splošno zadovoljstvo – precej srečno. Če smo bili prejšnja leta navajeni, da se toliko in toliko naših otrok že prvi dan pouka ni več vrnilo k staršem, letos tako pretresljivih dogodkov na cestah ni bilo. In vendar...

Po nepopolnih podatkih se je na letošnji prvi šolski dan zgodilo v Sloveniji 25 takih prometnih nesreč, pri katerih so bili ranjeni otroci in mladinci. Krivda je deljena: 13 nesreč so zakrivilo otroci, 12 avtomobilisti, motoristi, mopedisti in vozniki drugih motornih vozil. Največ nesreč je bilo na dobro vidnih prehodih za pešce. Na srečo se je vse izteklo brez smrti.

Po prvem tednu šole so se začele prometne nesreče širom po Sloveniji spet pogosteje vmešavati v prometni režim tistih cest in ulic, po katerih pošiljajo starši otroke k pouku. Največ jih je

bilo na mariborskem območju, medtem ko je bilo koprskemu in novomeškemu območju prizaneseno. Nemara je bilo tokrat prvič, da na območju novomeške UJV v takem času ni bilo treba obravnavati nesreče, v kateri bi bili udeleženi otroci.

Manj „otroških“ prometnih nesreč v Sloveniji in še zlasti na Dolenjskem je prav gotovo uspeh številnih prometno-vzgojnih akcij v minulem času. Očitno je, da je bilo za varnost otrok na cesti narejena več kot kdajkoli prej. Na cesti so bolj disciplinirani otroci in vozniki. Ali lahko že trdimo, da prihaja do takega sožitja med njimi, ki bo izključevalo nesreče?

Otroka pravilno napotiti skozi prometni vrvež pomeni pokazati mu pravo pot v življenje. To je dolžnost staršev in šole. Pa ne samo njihova dolžnost; odgovornost za sožitje na cesti ni zožena na tako majhen krog.

I. ZORAN

SPOMLADANSKI DOGODEK S CESTE PRI PODHOSTI NA SODIŠČU

Miličnikom ušel, kazni pa ne

Pred kratkim se je na novomeškem okrožnem sodišču zagovarjal Vinko Skube iz Dešeče vasi, ki je aprila pri Podhosti vinjen do smrti povozil pešca Jožeta Pečaverja – Na to vožnjo je novomeškimi miličnikom pobegnil – Ga bo kazen 18 mesecev strogega zapora spametovala?

Vinko Skube, avtomobilski sprevodnik iz Dešeče vasi pri Žužemberku, je letos 10. aprila v poznih večernih urah z osebnim avtomobilom pri Podhosti do smrti zadel pešca Jožeta Pečaverja. Dejanje je storil s pozvarjenim vozilom, zaradi česar so mu miličniki že v Novem mestu vzeli vozniške dokumente, vožnjo pa mu prepovedali tudi zaradi vinjenosti.

Pred sodniki okrožnega sodišča v Novem mestu je bil obtožen in se je zagovarjal zaradi hudega dejanja zoper splošno varnost po čl. 273/V KZ. Obsojen je bil na leto in šest mesecev strogega zapora, za krmilo pa ne bo smel še tri leta po prestani kazni – za ta čas so mu tudi vzeli vozniške dovoljenje.

Skube je popoldan in zvečer tistega dne s tremi sopotniki popaval po gostiščih – od doma do Novega mesta. Zvečer so ga na novomeškem Glavnem trgu ustavili miličniki, ker njegov NSU ni imel v redu luči. Odvedli so ga na postajo milice, kjer so se ugotovili da je vinjen. Vzeli so mu vozniško dovoljenje in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo.

Skube miličnikov ni poslušal. Ko so ga spustili iz postaje, jo je mahnil na Glavni trg, kjer je pustil avto, sedel za krmilo in se odpeljal proti Dolenjskim Toplicam oziroma proti

domu. Ker je bil brez dokumentov, je – očitno v strahu, da ga ne bi več dobili – pospešil hitrost. V Dolenjskih Toplicah ga je spet ustavil miličnik, ker luči še vedno ni imel v redu, pa se zanj ni zmenil. Z nezmanjšano hitrostjo je drvel od Dolenjskih Toplic po 5 m široki asfaltni cesti proti Podhosti, dokler ni prišel tisti usodni levi ovinek, ki pelje proti Meniški vasi...

V ovinek je Skube priletel po levi strani, sodnikom je dejal, da je „sekal ovinek“, in že v naslednjem hipu zadel Jožeta Pečaverja. Po zamklovnem puku je moža vrglo na avto, da se je tako peljal 28 m, nato pa padel na cestišče ter za hudimi poškodbami izdihnil.

Obtoženi Skube je sodnikom priznal obe obremenilni dejstvi: da je na ovinku vozil po levi strani in da je za krmilom sedel vinjen (na preiskavi so mu v krvi namerili 1,63 promilov alkohola). Sicer pa mu ni ostalo drugega, kot da dejanje prizna, saj je njegovo očitno krivdo

TRUPLO V RADULJI – 14. septembra so našli v Radulji žensko truplo. Ugotovili so, da gre za žensko, ki naj bi si bila sama vzela življenje.

ugotovil že preiskovalni sodnik neposredno po dogodku.

Tresk v hišo

Na Vinici se bo lastnik hiše št. 11 izselil

V središču Vinice stoji na blagem ovinku hiša številka 11, ki pa je postala po modernizaciji ceste prava past za neprevidne šoferje. Od lani so se tu pripetile že tri prometne nesreče. Vse so se zgodile ponoči, ko je družina spala in kar naenkrat je v hišo treščil avto.

Zaradi zaletov so avtomobilisti porušili nadstrešek nad vhodnimi vrati, poškodovali so stopnice in tudi stene. Lastnik je od strahu začel obupovati. Pred kratkim se je odločil za gradnjo nove hiše in na občini že prošil za dovoljenje.

Lastnik izjavlja, da bo stari dom kar prepustil usodi, naj ga pijani in prehitri šoferji porušijo do tal. Vsega tega ne bi bilo, če bi vozniki avtomobilov upoštevali omejeno hitrost vožnje, ki znaša čez Vinico le 40 kilometrov na uro!

F. P.

KRONIKA NESREČ

KRONOVO: FORD TAUNUS RAZBIT – Stane Levičar iz Ljubljane 19. septembra ponoči s ford-taunusom v Kronovem ni zvozil nadvoza. Ker je prehitro pripeljal do Otočca, ga je vrglo čez nadvoz, na drugi strani pa se je prevrnil na streho. Škoda so ocenili na 20.000 din.

HRAST: USODEN OVINEK – Branko Petkovič iz Metlike je 19. septembra ponoči vozil zastavo 1300 od Hrasta proti Jugorju. Na ovinku ga je zaneslo. Zapeljal je na levo, podrl smernik, zdrknil v jarek, od tam zapeljal na cesto, tam pa se je avtomobil večkrat prevrnil in obstal na kolesih. Sopotnik Vlado Martentič je bil ranjen in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Gmotno škodo so ocenili na 5000 din.

MOKRONOG: TESNO SREČANJE – Med srečanjem pri Mokronogu sta se 18. septembra oplazila osebni avtomobil Josipa Pavliča z Bizelskega in avtomob celjske registracije, ki ga je vozil Ernest Bočk. Škoda so ocenili na 4500 din.

KVASICA: PO NESREČI POBEGNIL – Neznani avtomobilist je 18. septembra zvečer na ovinku pri Kvasici podrl mopedista Antona Grzetiča in pobegnil. Mopedist je obležal nezavesten. Na srečo so ga kmalu našli in odpeljali v novomeško bolnišnico. Za brezvestnim voznikom, ki je po hudi nesreči pobegnil, poizvedujejo.

JEZERO: KARAMBOLI SO SE VRSTILI – 17. septembra popoldne se je Vučeta Vuković peljal z mercedesom v Ljubljano. Na mokri cesti pri Jezeru ga je zanašalo sem in tja. Nasproti je vozil tovornjak Vinko Može iz Novega mesta. Vuković je zadel tovornjak in obstal. Za tovornjakom sta vozila osebna avtomobila Srečko Dikovič iz Titovega Učica in Alojz Štih iz Krškega. Na kraju nesreče sta se ustavila. Radivoj Vukadinovič iz Titovega Učica je vozil za njima s fičkom in oba zadel. Čez nekaj minut je na kraj nesreče pripeljal tovornjak Boško Džurič iz Karlovcu. Vožl je mimo stoječih vozil, ko se je naproti pripeljal z oseb-

nim avtomobilom Grk Panagiotis Demestixes. Voznik tovornjaka je zavril, zadel grški avtomobil in ga potisnil nazaj v osebni avtomobil Slavka Polanščaka iz Varazdina. Skupno gmotno škodo so ocenili na 12.000 din.

ZALOKE: V TOVORNJAK S KONJI – 17. septembra zvečer je Aleksander Husar iz Zagreba peljal po avtomobilski cesti na tovornjaku 10 konj. Pri Zalokah ga je dohitel z oplom nemške registracije Senovčan Silvester Brec, ki je začasnno zaposlen v Nemčiji. Brec se je zaletel v tovornjak; njega so potem odpeljali v brežiško, huje ranjenega sopotnika Bojana Hrastnika iz Krškega pa v zagrebško bolnišnico. Gmotno škodo na vozilih in tovoru so ocenili na 28.000 din.

ZALOKE: FRANCOZ BREZ SREČE – 17. septembra zvečer je pri Zalokah zaradi nesreče obstala kolona avtomobilov, ustavil pa se je tudi francoski voznik Christian F. L. Schluck, ki je vozil citroen DS. Naproti vozeča kolona je odpeljala mimo, ko se je Francoz odločil nadaljevati vožnjo proti Ljubljani. Pa ni imel sreče: od Ljubljane se je s fičkom pripeljal Dušan Vujčić iz Nove Gradisce in trčenje s francoskim vozilom je bilo neizogibno, čeprav sta voznika zavirala. Škoda so ocenili na 8000 din.

NOVO MESTO: S FIATOM ZBIL PEŠCA – Matija Kren iz Novega mesta je 19. septembra na prehodu za pešce pri hiši št. 9 na Partizanski cesti v Novem mestu s fiatom 125 zadel 74-letno Emilijo Bučar iz Dilančeve ulice. Bučarjeva je bila huje ranjena, med drugim si je pri padcu zlomila nogo.

PODZEMELJ: DEKLICA POD AVTOMOBILOM – Janez Popit iz Rogatske Slatine je vozil 18. septembra osebni avtomobil v Podzemlju. Izza vprežnega voza, ki je prihajal naproti, je prišla 6-letna Milena Mušič, ki jo je Popit zadel z avtomobilom. Voznik je ranjeno deklico odpeljal v Metliko k zdravniku, ko pa so ji dali prvo pomoč, so jo z različnim avtomobilom odpeljali v novomeško bolnišnico.

ČETRTKOV INTERVJU

Kegljišče pod vprašajem

Jože Lampret: »Že 1972: štiristezno avtomatsko kegljišče, če se letos preseli Pralnica in kemična čistilnica.«

Zadnjič je načelnik oddelka za gospodarstvo Marjan Simič zaprosil za odgovor na vprašanje, kdaj si lahko obeta Novo mesto zelo potrebno večstezno avtomatsko kegljišče, ki ga namenja zgraditi grad Otočec. Odgovarja njegov direktor Jože Lampret.

Kot je znano, urejamo v Novem mestu med Vrhovčevu in

Dilančevu ulico razen bodoče restavracije s prenočišči „Pri vodnjaku“ (v njej bo 180 sedežev v zaprtim prostoru, 40 na terasi in 13 dvoposteljnih sob s kopalnicami) še pivnico piva (ki bo odprta in zaprta) in jo bomo uredili v prostorih sedanje mehanične delavnice Komunalnega podjetja, v kateri je bil včasih poštni hlev. Ta preureditev pride na vrsto, ko bomo stavbo odkupili. Štiristezno avtomatsko kegljišče imamo v načrtu v spodnjih prostorih Pralnice in kemične čistilnice (širina stavbe odgovarja), ki bi jih samo podaljšali in deloma zgradili na konzolah

do Šolske ulice. S tem bi pridobili dodatne prostore za sanitarije, garderobo in kopalnice, seveda pa tudi potrebni podaljšek za kegljišče.

— Kegljišče boste torej začeli kmalu urejati?

— Tako daleč žal še nismo, ker se je zataknilo pri preselitvi Pralnice in kemične čistilnice. Kolektivni smo ponudili združitve in preselitve v zgornje nadstropje iste stavbe, kjer bi jim uredili najsoodnejše opremljeno pralnico in čistilnico. Temu nasprotuje upravnik tov. Pfaf in za zdaj smo v slepi ulici. Ker je ureditev sodobnega kegljišča v Novem mestu zelo potrebna in nujna pričakujemo, da nas bodo v naših težnjah podprli pristojni organi in javnost in zlasti zainteresirani športniki, ter pomagali, da se stvar premakne z mrtve točke.

— Kaj pa če tudi to ne bo pomagalo?

— Obstaja še druga rešitev: pralnica in čistilnica bi se lahko preselila v dosegljive prostore OMP Instalator, kjer dela vodovodni oddelek, ki je že tako utesnjen, da se bo moral kmalu preseliti.

— Ali lahko torej obljubite kaj pripriljivega?

— V kolikor bo preselitev Pralnice in kemične čistilnice kmalu ali vsaj letos rešena na en ali drugi način, bi hotel grad Otočec v 1972 zgraditi 4-stezno avtomatsko kegljišče, ki bi bilo kegljačem na voljo že v drugi polovici prihodnjega leta.

Moje vprašanje: predsednik občinske konference ZMS Janez Škapič naj odgovori na vprašanje, kako pomagati mladini do primernega razvedrila. Predlagam, naj bi v prostorih bara pod kavarno na Glavnem trgu uredili mladinsko zabavišče z disco klubom in igralnimi avtomati.

M. JAKOPEC

Stroji kar tolčejo denar

V avgustu je bila industrijska proizvodnja vredna 102 milijona dinarjev, v osmih mesecih 900 milijonov — 9.312 zaposlenih!

Prisodoba v naslovu, ki naj podpre uspehe novomeške industrije v prvih osmih mesecih letošnjega leta, je zgolj navidezna, ker podjetja sicer delajo veliko in je proizvodnja znatno večja od lanske, ob vsesplošni nelikvidnosti, ki ji je predsednik Tito zadnje dni nekajkrat napovedal krvoločni boj, pa je za denar bolj klavrn.

Kljub temu velja zapisati, da dela v industrijskih podjetjih novomeške občine zdaj že 9.312 delavcev, lani ob koncu avgusta pa je bilo zaposlenih več kot 1.000 ljudi manj. Delavcev je za 17 odstotkov več od lanskega poprečja, to pa kaže na očiten vzpon industrije, ki s svojo modernizacijo in sodobno organizacijo tudi v slovenskem merilu močno napreduje.

Največ delavcev ima še vedno IMV — 2.471, okrog 1.500 zaposlenih pa štejejo trije kolektivi: Krka, Novoles in Novoteks. Najmanjše industrijsko podjetje v občini je zaloška opekarna z 61 delavci.

Novomeška industrija pričakuje letos proizvodnjo v vrednosti 1,3 milijarde dinarjev, od tega nameravajo samo v IMV narediti za 555 milijonov dinarjev izdelkov. Avgustovska proizvodnja je bila največ vredna v IMV — 40 milijonov, v Krki 29, v Novolesu 12 in v Novoteksu nekaj nad 11 milijonov dinarjev. Skupna vrednost je dosegla nekaj nad 102 milijona dinarjev, kar je za dobro četrtino več kot lani v avgustu. V osmih mesecih pa je bila industrijska proizvodnja v novomeški občini vredna nekaj manj kot 900 milijonov dinarjev, kar je za 36 odstotkov več kot lani v tem času, plan pa so izpolnili z 68,4 odstotka. IMV — s 405 milijoni dinarjev vredno proizvodnjo je uresničil 73

Mijo Černoš — devetdesetletnik

Znani Novomešan, sodni svetnik v pokoju Mijo Černoš je te dni praznoval 90 let življenja. Vesel, razmeroma zdrav in čil, je še vedno korenina, ki zlahka zataja vsaj dva križa. Četudi mu v življenju ni bilo s cvetjem posuto, saj je v partizanih izgubil edinega sina in je bil ob bombardiranju tako rekoč ob vse premoženje, ga življenjske tegobe niso strle. Iskreno želimo, da bi tak, kakršen je, še dolgo spremljal utrip Novega mesta.

odstotkov proizvodnega načrta, Krka je naredila za 225 milijonov dinarjev, Novoteks za 94, Novoles

za 83 in Labod za 46 milijonov dinarjev izdelkov.

Prodaja na domačem trgu se je letos povečala za 39 odstotkov v avgustu, v osmih mesecih pa že skoraj za 857 milijonov din izdelkov, s pogodbo je bilo prodanih za 231 milijonov izdelkov ali za 66 odstotkov več kot lani do začetka septembra.

OD KAMNA DO KAMNA... Prizadevanja, da bi v nekaj letih obnovili in zaščitili grajske stolpe v žužemberskem gradu, so rodila že prve sadove. Na sliki: stolp, ki so ga obnovili letos. (Foto: S. Dokl)

MINI ANKETA

Na pomoč!

Požarna varnost je v današnjem času ena najpomembnejših služb. Vprašali smo, kaj o gasilstvu pri nas menijo nekateri meščani.

Bojana Kranjc, dijakinja: Požarna varnost je vsekakor potrebna. Kadar gori, in drvi po mestu rdeči avtomobil, se vidi, da ljudje cenijo to službo, saj avtomobilom dajejo prednost.

Ivan Blažič, dijak: Požarna varnost igra v našem življenju precejšnjo vlogo. Ob požarih, elementarnih nesrečah in v primeru vojne imajo ti možje veliko in pomembno nalogo varovati človeka.

Teri Rifej, gospodinja: Seveda, gasilci so potrebni. Hitro in strokovno pogasijo ogenj in tako marsikoga obvarujejo pred velikimi škodami.

Irma Antončič, dijakinja: To je ena takih služb, ki so danes nujno potrebne. Težko si zamislimo mesto brez gasilcev. Te može lahko samo občudujemo, saj so pripravljeni v vsakršnem vremenu ljudem pomagati. Tudi v primeru vojne imajo gasilci pomembno vlogo, saj se z njihovo pomočjo prepreči marsikatera nepotrebna človeška ali materialna izguba.

Božo Bregar, natak: Gasilsko delo je humano delo in zato gasilce občudujem. Takoj ko bom imel več časa, se bom tudi jaz priključil prostovoljnemu gasilskemu društvu.

Danica Čuk, dijakinja: Mišlim, da bi morali gasilstvo pri nas še bolj propagirati. Premalo beremo o tej pomembni službi. Tudi življenjski standard se z razvojem te službe dviga, zato bi morali za gasilstvo res bolj skrbeti. Razveseljivo je, da se tudi po vaseh ustanovljajo številna gasilska društva, ki so sicer prostovoljna, a kljub temu prav tako pomembna. Koliko prostega časa vložijo ti ljudje v potrebne, težke vaje, ki pa se seveda na koncu vedno obrestujejo, marsikdo ne ve.

Milan Djaip, dijak: Včasih sem bil sam pri prostovoljnih gasilcih, zato vem, kako je ta služba potrebna. V današnjem času si težko zamislimo življenje brez gasilcev. Pa ne samo zaradi vse številnejših požarov, že zaradi samih ljudi in varstva v najrazličnejših neugodnih situacijah so potrebni.

J. PEZELJ

PRIZADEVANJA KRAJEVNE SKUPNOSTI OTOČEC

Sončna cesta — cesta šolarjev

Cesta od Otočca čez Paho do Hmeljnika bi učencem skrajšala 9 km dolgo pot do šole, omogočila prevoz in prinesla v zdaj odročne kraje napredek

V krajevni skupnosti Otočec so že predani začeli razmišljati o gradnji ceste od Otočca čez Harinjo vas, Paho, Runčec in Novo goro na Hmeljnik. Za sorazmerno revno KS je to zelo obsežen načrt, ki pa bo prinesel mnoge koristi. V hribovitih, zdaj odročnih krajih na območju Trške gore in Grčevja naj bi nova cesta privedla napredek, omogočila obisk zdravnika na domu, tam naj bi se začel turistični razvoj (prureditev opuščanih zidanih in gradnja vikendov) in omogočila prevoz šolarjev

do šole na Otočcu. Zlasti to zadnje — prevoz šolarjev je — je prvi del načrta, ker bo vse drugo uresničeno šele takrat, ko bo dograjena vsa cesta.

V načrtu imajo asfaltirano, 6 m široko cesto; ker pa bi veljal 1 km 400.000 din, bodo najprej zgradili makadamsko (1 km je 200.000 din). KS Otočec ima skupaj s TD Otočec-Smarješke Toplice in prispevek prebivalcev v materialu in prostovoljnem delu zbranih v letih od 1971 do 1973 okoli 385.000 din. To je v primerjavi s celotnim zneskom, potrebnim za prvih 10 km ceste sorazmerno malo, za revne prebivalce tega predela pa je to seveda velik prispevek.

Prebivalci pričakujejo denarno pomoč za svojo zamisel od podjetij, občine in tudi od TIS Novo mesto. Osnovna šola Otočec je namreč ena izmed redkih v občini, ki nima organiziranega prevoza šolarjev. Z dograditvijo prvih 4 km ceste od Otočca do Paha (letos so zgradili 2 km) bo 23 šolarjem od 40 iz grčevskega zaledja, ki so do zdaj prepeščili na poti v šolo vsak dan v eno smer po hribovitih poteh tudi po 9 km daleč, pot skrajšana za polovico. Prevoz 58 šolarjev po progi od Starega gradu in 23 šolarjev z območja Trške gore je mogoč po že obstoječih cestah. Nova „sončna cesta“, kot pravijo cesti od Otočca do

Hmeljnika, je torej najprej namenjena šolarjem. Zato prebivalci upravičeno pričakujejo široko družbeno pomoč pri njeni gradnji in pri organizaciji prevoza svojih otrok do šole.

M. JAKOPEC

DOPRSNI SPOMENIK MARJANA KOZINE

Ob letošnjem občinskem prazniku novomeške občine bodo pri Glasbeni šoli odkrili doprsni spomenik Marjanu Kozini, delo aka demskega kiparja Zdenka Kalina.

KAJ BO REKLO PODJETJE NOVOGRAD?

Še na tleh ni več prostora

Zaradi zakasnitve obnovitvenih del v dijaškem domu Majde Šilc so gojenci skoraj na cesti — Bo podjetje Novograd našlo utemeljen izgovor?

Vodstvo dijaškega doma Majde Šilc v Smehelu je v nezavidljivem položaju. Brez dramatičiranja lahko napišemo, da vlada obsedno stanje. Prvič je prišlo do težav, ko niso mogli pod streho sprejeti vseh prijavljenih kandidatov, drugič pa zaradi tega, ker so se obnovitvena dela (centralna kuhinja, sanitarije in drugo) zavlekla skoraj za mesec dni!

Upravnik doma Tone Šega ni mogel skriti nejevolje, ko je te dni pripovedoval, kako ga je za nos povleklo novomeško gradbeno podjetje Novograd. Gradbinci so obljubili, tako je pisalo tudi v pogodbah,

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Branislava Kužnik iz Krškega — Aleša, Ana Gorše iz Drganjih sel — Niko, Matilda Stukelj iz Pugalca — Sandija, Marija Zidar iz Trstenika — Darjo, Silva Požun iz Reštanja — Sonjo, Emilija Simič iz Krškega — Vladimirja in Suzano, Antonija Skala iz Mladice — deklico, Milena Zvab iz Črnomlja — Roberta, Julka Vidmar iz Gradenca — Mileno, Nada Ostir iz Črnomlja — Uroša, Nada Selakovič iz Marindola — Ranka, Irena Kadunc z Mime — Damjana, Terezija Tesari iz Črnomlja — deklico, Elka Arabadžić iz Smehela — deklico, Zlata Tratnik z Broda — deklico, Marija Uzmah iz Spodnjega Starega grada — dečka, Štefka Župet iz Podboršta — deklico in Marija Poglavec iz Grma — dečka. — Cestitamo!

Novomeška kronika

USPELO TRIDNEVNO razstavo aranžiranega cvetja je prejšnji teden pripravilo Hortikulturno društvo. Z razstavo, ki je bila v Dolenjski galeriji, so bili številni obiskovalci zelo zadovoljni.

ZAVOD ZA KULTURNO dejavnost v Novem mestu razpisuje abonma za sezono 1971/72. Letos si bodo lahko ljubitelji odra ogledali deset predstav poklicnih gledališč. Vpisovanje abonmajev je vsak dan v prostorih zavoda.

TUDI TELEFONSKIM celicam zlikovci v našem mestu ne prizanašajo. Tako je ostala celica pri pošti spet brez telefonskega imenika.

Razstava Lada Pengova

Danes bo ob 18. uri odprta v galeriji Dolenjskega muzeja slikarska razstava akademskega slikarja Lada Pengova. Umetnik izhaja iz družine, ki nam je dala kiparja Ivana (1879—1932) in njegova sinova slikarja Slavka in kiparja Boža. Pred leti umrlemu slikarju Slavku je bil leta 1941 rojen naš slikar Lado. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in bil študent Gabrijele Stupice in Maksima Sedeja (slikarstvo), Marjana Pogačnika (grafika) in očeta Slavka Pengova (risanje). Med leti 1967 in 1971 je sodeloval na štirinajstih skupinskih razstavah v domovini in inozemstvu, samostojno pa do sedaj v Mariboru (1967) in v Ljubljani (1968 slikarstvo in 1970 grafika).

Na novomeški razstavi bo razstavljenih 5 del v olju in 18 grafik, od teh so olja nastala v letih 1969—1971, vse grafike pa v letošnjem letu. Obeta se nam tako zanimiva razstava iz resnično najsoodnejše slovenske umetniške ustvarjalnosti.

ZA VSAKO GAR DOLENJSKI LIST

— Ena gospa je rekla, da novomeški inšpektorji veselo pogledajo na drugo stran, ko gredo na Brodu mimo nastajajočega nebotičnika znanega takista, ki gradi zraven skromne urbanistove hiše...

Suhokrajinski drobž

ČETRTKOVA IN PETKOVA SLANA sta skoraj povsod po Suhi krajini pustila sledove na ajdi. Ponekod je bila pezeba tako huda, da sploh ne bodo imeli ajdove žetve, drugje pa je pridelal zdesetkan.

VODOVODNI CEVOVOD se pomika proti Dvoru in upajo, da bodo za letošnji občinski praznik že imeli potegnjene vodovodne prav v vas Dvor.

NA BREZOVI REBRI SO OBCANI lepo popravili pot skozi vas, sedaj pa bodo pomagali urediti še pot med Ajdovcem in svojo vasjo. Pri popravilu obeli poti pomaga žužemberska krajevna skupnost.

OBCANI IZ PLESIVICE NAD SMIHELOM PRI ŽUŽEMBERKU se zavezajo za razširitev in ureditev gozdne poti, ki pelje iz Gradenca v njihovo vas. Preurejena pot naj bi bila usposobljena tudi za prevoz s tovornjakom in avtobusom. Z ureditvijo te želje bi vas dobila najkrajšo prometno zvezo z Žužemberkom in Novim mestom. Občani so pripravili pomagati s prostovoljnimi delom in vprežnimi vozili. Zamisel zasluži vso podporo, saj je njihov kraj prav zaradi svoje odročnosti prikrajšan.

OBCANI IZ AJDOVCA so usposobili zapuščene vaški vodnjak, ki ima prostornine preko 120 kub. metrov. Vanj so napeljali kapnico s streh obnovljenih stavb. Pobudo za delo so dali člani tamkajšnje podružnice gasilskega društva, ki so ob pomoči občanov opravili glavni delež pri ureditvi vodnjaka. Občanom in gasilcem je pomagala tudi žužemberska krajevna skupnost.

M. S.

Po telefonu

Zadnje čase je vse več telefonskih klicev, zaradi katerih ljudje začudeni odlagajo slušalke. Recimo: „Pihnite v telefon, preizkusimo!“ Dobrodušno misleč človek, ki namerava pomagati monterju, potem presenečen ugotovi, da so ga neznanec ogoljufali, ker so ga neznanec ogoljufali, ker so zasliši: „Hvala lepa, perilo smo že posušili!“ In podobno...

V času, ko so telefonske številke navadno zelo težko dosegljive in neprestano zasedene — to ni le objestnost, ampak tudi kraj dragocenega časa!

S. DOKL

V Dolenji vasi vre, ker ni asfalta

Delegacijo desetih občanov so napotili v Ljubljano na cestni sklad SRS — Vaščani nočejo čakati niti do pomladi, dovolj jim je

Na povabilo odbornika Marjana Špana sta prišla 9. septembra v Dolenjo vas predsednik občinske skupščine Jože Radej in načelnik za gospodarstvo inž. Franc Kovačič. Na razgovor z njima je prišlo v bivšo šolo okoli štirideset ljudi. Vsa pozornost udeležencev je bila usmerjena na zahtevo po asfaltiranju ceste Krško-Spodnja Pohanca.

Jože Radej je pojasnil, da ta republiška cesta ni v petletnem planu modernizacije, zato zanjo tudi ni mogoče dobiti denarja iz cestnega sklada SRS, čeprav si je osebno mnogo prizadeval za to. Predstavniki sklada je povabil na vožnjo po tem odsepu, ponudil je gramoz za asfaltiranje ter denarni delež občine. Zal brez uspeha. Zbranim občanom

je tokrat svetoval, naj potpre do naslednje pomladi. Poskušali bodo poiskati druge vire in zbrati potrebno vsoto za asfaltiranje od Krškega do sredine Dolenje vasi. Makadam bi ostal na nekaj sto metrov dolgem odseku proti Pohanci.

Po teh predsedniških besedah je med občani zavrelo. Odločno so zahtevali asfaltiranje celotnega odseka, ki meri le 3800 metrov, in to še letos. Čakati nočejo več, obljubam pa

tudi ne verjamejo. Menijo, da zaslužijo ta odsek enako pozornost kot tisti od Brežic do Spodnje Pohance, ter ugotavljajo, da to močno diši po zapostavljanju občine.

Po tej cesti je promet vedno gostejši. Dnevno vozi po njej po 70 težkih tovornjakov, 12 avtobusov in nešteto osebnih avtomobilov. Za njimi se dvigajo oblaki prahu, ki segajo 50* metrov na vsako stran ceste. Ljudje morajo imeti skozi vse leto zaprta okna. Tega ne morejo več prenašati, zato so sklenili, da se bodo sami napotili na republiški cestni sklad. Izvolili so desetčlansko delegacijo, ki bo zahtevala takojšnje asfaltiranje ceste.

JOZICA VOGRINC

POREČANI NA OBISKU

Člani sindikata občinske uprave iz Poreča so se 18. septembra na poti v Zagreb ustavili v Krškem. Predstavniki občine so se zadržali z njimi v prisrčnem pogovoru in jim nato razkazali tovarno celuloze in papirja.

SLOVESNOST NA RAKI

Prebivalci Sel, Rimša in Rake so v nedeljo, 19. septembra praznovali otvoritev vodovoda. Glavni vod je dolg sedem kilometrov. Morali so krepko poprijeti za delo, da so si napeljali v svoje domove pitno vodo in se za vselej izognili težavam, ki so spremljale vsakokratno pomanjkanje vode v sušnih mesecih.

POSEBNA ŠOLA ZA VSO OBČINO

Ravnatelj osnovnih šol so na petkovem posvetu menili, da bi kazalo letos vključiti v posebno šolo vse otroke z razvojnimi motnjami.

Ceravno trka na vrata jesen, je povpraševanje po lončnicah na trgu še vedno veliko. Cvetje se seli z oken in balkonov v stanovanja. Hortikulturno društvo je v izredno kratkem času privabilo v svoje vrste veliko meščanov in okoličanov in člani bodo z doma vzgojenim cvetjem in lončnicami sodelovali tudi na razstavi cvetja, ki bo v soboto odprta v Posavskem muzeju. (Foto: J. Teppey)

UREJANJE ŠOL SE BO ZAVLEKLO

Zaradi cen vse obrnjeno na glavo

Samoprispevek za obnovo in graditev šol ne dohiteva podražitev

Za dograditev osnovne šole Cerklje bo občinska skupščina morala najeti posojilo. Cene v gradbeništvu so tako narasle, da samoprispevek občanov ne bo zadoščal za ureditev šol v občini. Cene se nezadržno dvigajo. Tako bi za celjsko šolo pred tremi leti še zadostovalo 1.900.000 dinarjev, letos pa je ta vsota narasla na štiri milijone dinarjev.

Sliši se neverjetno, da je ob sprejetju referenduma veljal kvadratni meter šolskega prostora 900 dinarjev, zdaj pa se je cena zanj kar trikratno zvečala, saj velja 2700 dinarjev. Prof. Marjan Gregorič je kot predsednik odbora za gradnjo in obnovo šol seznanil odbornike z velikim porastom cen v gradbeništvu in z zaskrbljenostjo za izpeljavo programa obnove in dograditve šol, ki ga je sprejela skupščina. Samoprispevek se med tem ni potrojil. Na leto ga zberejo občani 800 tisoč dinarjev in šele letos se bo ta znesek povečal za 50 odstotkov.

Ce bo šlo tako naprej, se bo obnova šol precej zavlekla in je brez posojil ne bo mogoče izpeljati. Za šolo v Cerkljah bo prišla na vrsto osnovna šola na Bizeljskem. Tudi zanjo bodo potrebovali štiri milijone dinarjev. Potem je tu še osnovna šola v Artičah.

Po mnenju odbora se bodo nekoliko spremenili načrti za Pišec in Globoko. V Pišecah število otrok

zadnja leta hitro upada, in če bo šlo tako naprej, je v petih ali šestih letih pričakovati ukinitve višjih oddelkov v tem kraju. Del otrok bi v tem primeru morali prevažati na Bizeljsko,

druge pa prešolati v Globoko. Če se bodo te napovedi uresničile, bi kazalo v Pišecah adaptirati šolo samo za nižje razrede.

J. T.

Končni ukrep - izključitev

Odgovornost članov ZK na zatožni klopi

O politični odgovornosti organizacije in članov ZK v Ljudski potrošnji za ponesrečen izid referenduma o integraciji s

„Krko“ je komite občinske konference ZK izrekel sklepno besedo na zadnji seji.

Tokrat ni šlo več za dokazovanje prednosti ali pomanjklivosti združitve dveh trgovskih podjetij, ampak le za oceno tega, kako so komunisti delovali v prid priporočil občinske konference Zveze komunistov, ki so bila tudi stališča sveta za gospodarstvo in občinske skupščine.

Predlog nekaterih članov komiteja o razpustitvi celotne organizacije ZK v Ljudski potrošnji (štela je 11 članov) ni bil sprejet, pač pa je komite glasoval za iz-

ključitev Karla Caterja in Vinka Cančerja iz Zveze komunistov. Ta predlog je podprlo osem članov, proti njemu pa so se izrekli štirje. Karlu Caterju so očitali, da se kot komunist ni dovolj zavzel za integracijo in da v pripravah na referendum ni zadostil izkoristil svojega vpliva kot direktor. Vinku Cančerju pa so zamerili, da je od vsega začetka nastopal proti združitvi.

Za sekretarja osnovne organizacije ZK v podjetju so soglasno zahtevali od občinske konference izključitev iz komiteja, ne pa tudi iz organizacije. Upoštevali so, da je še mlad, in mu s tem dali možnost, da bi v prihodnje odločneje in dosledneje podpiral sklepe Zveze komunistov.

J. T.

ZASKRBLJENOST OKOLI CENTRALNEGA VODOVODA

Kakšno vodo bomo pili jutri?

Čimprej kanalizacijo, pitno vodo pa nadzirati!

Spomnimo se poročil sanitarnega inšpektorja za nekaj let nazaj, ko v njih ni bilo nikoli pripomb glede kakovosti vode iz brežiškega vodovoda. Stvari so se obrnile. Vse, ki so bili prepričani, da pijejo meščani najboljšo vodo v občini, je močno presenetila vest, da imajo v Brežicah

zadnje čase slabo vodo. Zato so jo pred kratkim dodatno klorirali. Taki ukrepi bodo potrebni še večkrat, če bodo opazili, da je okužena s klicami iz greznice.

Odbornikom občinske skupščine je sanitarni inšpektor Jankovič pojasnil, da bo treba čimprej poskrbeti za kanalizacijo v Brežicah. Odpadne vode se zdaj divje razliva in odteka, kamor ne bi smele. Tako so zašle klice do talnice, ki napaja mesto in okolico s pitno vodo. Če bo ta vir vode ostal, bo treba občini in prebivalcem mesta ter bližnje okolice globoko poseči v žep za ureditev kanalizacije, za katero bodo načrti napravljeni do konca leta. Tudi republika bo morala odšteti svoj delež iz skladov za te namene.

KMETJE O LEPŠI STAROSTI

Včeraj so v Brežicah sklicali zbor kmetov v veliki dvorani prosvetnega doma. Vabili so blizu 400 udeležencev, ker je bila na dnevnem redu razprava o starostnem zavarovanju kmetovalcev. Uvodne misli sta podala člana sekcije za samoupravne odnose v invalidsko-pokojninskem zavarovanju pri republiški konferenci SZDL.

POSEBNOSTI RAZVOJA POSAVJA

V petek, 24. septembra se bo v Krškem sestala komisija za pripravo dolgoročnega razvoja posavske pokrajine. Spregovorila bo o ključnih in specifičnih vprašanjih za prihodnost Posavja, o potrditvi investicijskih programov za razvoj ter o pristopu k sestavljanju regionalnega plana za tri posavske občine. Na povelje so povabili nekaj strokovnjakov iz Ljubljane. Komisiji predseduje podpredsednik občinske skupščine Brežice Ivan Zivič.

ODLOG ZA ZDRAVSTVENO VZGOJO PREBIVALSTVA

Za sejo komisije za zdravstveno vzgojo prebivalstva pri občinskem odboru Rdečega križa v Brežicah so minuli teden pripravili predloge o programu in financiranju zdravstvenih predavanj za občane. Zal načrta niso mogli sprejeti, ker se večina predstavnikov zdravstvenih ustanov in drugih odgovornih organov ni odzvala vabilu. Komisija je sklenila izobraževanje odložiti in ponovno sklicati sestanek v prvi polovici oktobra.

NOVO V BREŽICAH

NEDELJSKI IZLET AVTOMOTO DRUŠTVA V NEZNANO je tokrat izredno navdušil udeležence. Kolona vozil se je najprej ustavila v Brestanici. Tam so si ogledali muzej slovenskih pregnancev. Pot so nadaljevali do brestanjskega ribnika, kjer je potekal športni del programa. Člani društva so tekmovali v vožnji s čolni in pomerili svoje sposobnosti v streljanju z račno puško.

PREDSEDSTVO OBČINSKE SKUPŠČINE je povabilo na ponedeljkovo sejo predstavnike projekcijske biroja Region in nekatere uslužbence občinske uprave. Na dnevnem redu je bila razprava o urbanističnem planiranju v občini. PREDSTAVNIKI SINDIKATOV DRUŽBENIH DEJAVNOSTI so včeraj na volilni konferenci volili delegate za tretji kongres sindikatov družbenih dejavnosti. Volili so tudi novo odbor za to skupino v upanju, da bo pokazal več delovne vneme kot prejšnji. Novi bo štel namesto dosedanjih enajst petnajst članov.

NOVI SODNIKI POROTNIKI. Občinska skupščina je na zadnji seji imenovala 22 sodnikov porotnikov za občinsko sodišče. To so: Frančiška Pohar, Velimir Petrovič, Jože Pirc, Franc Podgoršek, Rozalija Zorčič, Zdenko Verlič, Minka Mišič, Dušan Lebar, Elza Bukovinsky, Blanka Volčanšek, Mato Zorko, Martin Kolar, I van Plazar, Milko Gregl, Vlado Karlin, Milan Dolenc, Jože Podgoršek, Martin Avsec, Jernej Molan, Štefan Bobnar in Edo Božiček.

PRI SOFINANCIRANJU KULTURNIH DEJAVNOSTI občinska skupščina še ni izpolnila svojih dolžnosti. Izvršni odbor temeljne kulturne skupnosti je to ugotovil z obžalovanjem na seji minuli teden. V razpravi so odmerili precej časa delu Zavoda za kulturo in njegovih enot. Znova so se zavzeli za razvoj občinske matične knjižnice, ki bo letos prvič dobila več sredstev za obogatitev knjižniške zaloga.

Dobra oprema pomeni boljše varnost. Krški gasilci so dobili za nedavni jubilej tudi novo motorno brizgalno. Ob tej priložnosti so sprejeli številne čestitke od gasilskih predstavnikov iz vse Slovenije. (Foto: J. Teppey)

VOZAČI IMAJO ČAKALNICO V DOLENJI VASI

V prostorih bivše osnovne šole v Dolenji vasi bo odslej čakalnica za učence vozače ter sestanke družbenih organizacij. Pionirji se bodo tu še vedno lahko udejstvovali v krožkih, ki jih vodijo domačini. Zgradbo naj bi prevzela v upravljanje občinska skupščina, za redno vzdrževanje pa bodo skrbele družbene organizacije.

J. V.

SVOJO KRAJEVNO SKUPNOST ZAHTEVAJO

Stari grad, Pesje, Dolenja vas, Spodnji Stari grad in Libna so vezani na krajevno skupnost Krško. Na prvem zboru volivcev bodo zahtevali odcepitve in ustanovitve svoje krajevne skupnosti, ker menijo, da jim je krška skupnost skromno in ne-odmerljala sredstva le za popravilo cest. Kričičev se jim tudi zdi, da v upravni odbor niso izvolili niti enega člana s tega območja.

J. V.

VSE CEPLJENKE POKUPIJO

Za svoje kooperante ima Agro-kombinat letos na voljo 120 tisoč cepeljenk. Vinogradnikom jih dajejo na kredit, nudijo jim pa tudi posojilo za prvo gnojenje in nakup žic. Lani so vzgojili za tiste, ki obnavljajo svoje vinograde, 160.900 trt in le 300 jih niso mogli prodati. Vse druge so oddali z lahkoto.

TRIBE ZGLEDNI AKTIVI

V tekmovanje vaških mladinskih aktivov so se letos vključili mladinci z Rožnega, Dolenje vasi in Velikega Podloga. Program je obsežen, najboljše pa je ovrednoteno izobraževanje. Uresničiti ga morajo do novembra. Mladina upa, da bo ta čas priredila predavanja iz kmetijske in razgovore o pomembnih dogodkih doma ter zunaj naših meja.

POUK PLOVANJA V SOLO!

Kakor hitro bo v Krškem dograjen bazen pri novi osnovni šoli, nameravamo uvesti za učence reden plavalni pouk. Vpeljali ga bodo v enem izmed nižjih razredov, verjetno za tretješolce. Računajo, da bi se učenci naučili plavanja v enem šolskem letu.

KUPILI SO AVTOBUS

Letos je osnovna šola Leskovec organizirala prevoz za vse učence, ki so oddaljeni več kot štiri kilometre. To so šolarji višjih razredov z Velikega Trna, Senuš in Velikega Podloga. Prej so na šoli imeli kombi, zdaj pa so s pomočjo republiške izobraževalne skupnosti kupili nov avtobus, za zimo pa še „mikrobuz“ s 15 sedeži. Ta bo vozil na Veliki Trn, kamor bi avtobus po snegu težko pripeljal.

KRŠKE NOVICE

DANES DOPOLDNE SO SE ZBRALI na prvo redno sejo po letnih počitanih odborniki obeh zborov občinske skupščine. Na dnevnem redu je bilo deset točk.

DOMAČE AVTOMOTO DRUŠTVO priredi v nedeljo tradicionalno pot v neznanu. Na priljubljeno družabno-sportno prireditve so organizatorji povabili vse avtomobiliste, ki so plačali letošnjo članarino.

V NADALJEVANJU OBČINSKIH delavskih športnih iger se je šest ekip pomerilo v rokometu. Zmagala je ekipa Splošnega obrtnega podjetja, pred Celulozo in senovskim Rudnikom.

KER BO LETOŠNJI „TEDEN OTROKA“ potekal v znamenju gesla: „Ustavirimo boljše pogoje za

delo vseh otrok!“ je občinska zveza društev prijateljev mladine ponovno opozorila na peneče pomanjkanje igrišč za predšolske otroke. Tudi športnih igrišč je v občini odločno premalo.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL je v preteklem tednu pripravila posvet pred začetkom javne razprave o osnutku zakona o starostnem zavarovanju kmetov. Udeležili so se ga tudi predstavniki zasebnih kmetov.

MENTORJI ODREDOV iz vse občine so na skupni seji pregledali lanskega letnega delovnega načrta in sprejeli oziroma potrdili letošnji program. Ta je narejen tako, da bo osnovnošolska mladina aktivna skozi vse šolsko leto.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Stiska je očitna

Ali bodo morali osnovno šolo v Sevnici doizdati? — Prvošolcev je vsako leto več

Nova osnovna šola v Sevnici postaja premajhna. To trditev je bilo slišati že kmalu po otvoritvi, letos pa brez nje sploh ne gre več. Stiska s prostori šolsko vodstvo še bolj skrbi. Za potrebe pouka so morali urediti celo klet. To pa je začasna rešitev. Zatrjujejo, da bo kmalu potrebno iskati učilnice pod novo streho. Potreba po razširitvi (doizdavi) je čedalje bolj očitna.

Letos hodi k pouku 968 učencev. Pouk „vrtijo“ v dveh izmenah, tako da ga imajo nižji in višji razredi izmenoma en teden dopoldne, en teden popoldne. Vpis prvošolcev se je spet znatno povečal. Pravi, da je to zaradi doseljencev, ki so si v Sevnici poiskali kruh in ustvarili družine.

Z vlakom in avtobusom se vozi 423 učencev. Pretežno so iz višjih razredov. Vozijo se zlasti iz krajev, kjer so podružnice, poleg tega pa še iz Lončarjevega doma. Za prevoze ima šola na voljo kombi in tri avtobuse. Letos ima nov avtobus, ki ji ga je kupila izobraževalna skupnost občine.

Na podružnicah imajo v novem šolskem letu vpisanih 312 učencev. Na Bučki, Studencu in v Loku so nižjerazrednice od prvega do četrtega razreda, na Razborju jih je pet, v Zabukovju pa celo šest. Povsod je tako

kot lani. Izjema je Loka, kjer se je število učencev precej povečalo.

V okviru osnovne šole je tudi posebna šola, ki jo obiskuje v novem šolskem letu 52 učencev ali šest razredov. Oddelek glasbene šole, na katerem se učenci učijo kitare, klavirja in harmonike, bo imel okoli 100 vpisanih.

»Moker« obet za Krmelj

Nov vodovod s posojilom in v etapah — Odločitev za zdaj še v rokah Ljubljanske banke

Krmelju, Šentjanžu in nekaterim drugim vasem v njuni okolici, ki že dalj časa nimajo dovolj pitne vode, se bo v naslednjih letih „odvalil kamen od srca“. Tako vsaj kaže po četrtkovi seji sveta za gospodarstvo in finance, ki se je za gradnjo novega vodovoda v teh krajih zavzel.

Na tej seji so priporočili občinski skupščini, naj izrazi priloženost in se poteguje za posojilo, ki ga za grad-

POMOČ V OBNOVI

O požaru, ki je 17. avgusta hudo prizadel Zgajnarjevo domačijo v Gabricah pri Šentjanžu, smo že pisali. Ogenj je uničil skedenj, kaščo, hlev, svinjake, mlatalnico, slamo in vso letino, pobral je tudi prašiča. Skode je za 80.000 din, hiša in gospodarsko poslopje pa sta bila skupaj zavarovana za 15.000 din. Gospodarju vse to ni vzelo volje in se je takoj lotil obnove. V družini s petimi otroki (5 do 14 let) obnova ne bo lahka. Zato se je Julij Zgajnar obrnil za pomoč na občino. Odobrili so mu za zažetek 3000 din iz rezervnega sklada. To kajpak ni mnogo, vendar si bo pogoreli gospodar vsaj malo opomogel. Človeku v tako hudih težavah je kajpak vsaka pomoč dobrodošla. Najhuje je to, da je tu jesen in da se veliko ne bo moglo obnoviti že letos, četudi bi poprijeli vsi Zgajnarjevi sosede in drugi vaščani.

V trebanjskem obratu Modnih oblačil so dobili okrepitev: 17 novih delavk iz Trebnjega, bližnje okolice, Mirne, Šentruperta in celo iz Mokronoga. 15. septembra se je za novinke pričel teoretični del tečaja, ta teden pa so že sedle k šivalnim strojem, da bi opravile še obvezno priučitev v proizvodnji. Na sliki: delo za strojem zahteva vestnost, hitrost in pazljivost, kar ta delavka dobro obvlada. (Foto: I. ZORAN)

RAZPRAVE O STAROSTNEM ZAVAROVANJU KMETOV

Občinska konferenca SZDL Trebnje bo v soboto in nedeljo priredila v šestih krajih javne razprave o težah za starostno zavarovanje kmetov in o možnostih za izenačitev kmečkega in delavskega zdravstvenega zavarovanja. Razprave bodo v Dobriču, Velikem Gabru, Šentlovcu in Šentrupertu v nedeljo ob 7.30. uri, v Trebnjem ob 8. uri, v Mokronogu pa že v soboto ob 19. uri.

Tone Smole

V Trebnjem je 17. septembra umrl Tone Smole, nosilec partijske spomenice iz leta 1941, občinskega priznanja OF in številnih odlikovanj. Smrt ga je zatekla, ko je dočkal le nekaj mesecev čez 52 let. Strla ga je huda in dolgotrajna bolezen. S Smoletom je odšel v grob človek, čigar življenjsko delo bo ostalo na vidnem mestu zapisano kot dragocen del v mozaiku družbenopolitične dejavnosti v trebanjski občini. Smoletovo življenje je bilo razgibano, a ne lahko. Zibelka mu je stekla v Selcah v kmečki družini. Čeprav je kasneje, v zrelih moških letih, zasedal vidne

položaje, svojega kmečkega poklica ni nikoli zatajil. Njegovo življenjsko pravilo je bilo, da si mora človek resno delo dopolnjevati z dovpti. Zdrav dolenski kmečki humor ga je spremljal malone do groba. NOB ga ni našla nepripravljenega. Svojo revolucionarno pot je začel 1941 kot aktivist. Ko je odšel 1942 v partizane, so mu italijanski okupatorji razdejali dom. Partizanji je do decembra 1943 kot borec v Cankarjevi brigadi. Tedaj je dobil nevaren strel v trebuh. Ko je okreval, je nadaljeval delo aktivista na terenu. Ob koncu vojne in po osvoboditvi je sprva opravljal dolžnosti v okrajnem odboru OF v Trebnjem, bil nekaj časa okrajni tajnik, 1946 pa je postal predsednik okrajne komisije za agrarno reformo na Kočevskem. Zatem je dolga leta delal kot šef oddelka za notranje zadeve na trebanjskem okraju. Do upokojitve je bil v Trebnjem sodnik za prekrške. Imel je več časa, da se je lahko posvetil delu v družbenopolitičnih organizacijah. Ostal jim je zvest do zadnje ure.

Tone Smole je veljal za skrbnega moža in očeta. Otroke je vzgojil v naprednem duhu, saj je postal komunist že 1942 in je bil eden najstarejših članov partije v trebanjski občini.

Še en vrtec?

V Trebnjem imajo otroški vrtec in oddelek pri šoli za varstvo šolskih otrok. Kaj menijo o otroškem varstvu nekatere trebanjske žene? Jožefa Tratnik, pomožna vzgojiteljica: V Trebnjem imamo samo en vrtec. Sedaj bodo odprli še oddelek za šolske otroke in na osnovni šoli bi bil ta pretesen. En vrtec je premalo, saj je vse več takih žensk, ki bi rade dale svoje malčke v vrtec, pa jih zaradi zasedenosti ne morejo. Mnoge so zato prisiljene malčke oddati v zasebno varstvo, kar pa je precej dražje.

Milka Solak, gospodinja: V današnjem času hitrega napredka na vseh področjih se tudi ženske vse bolj zaposlujejo. Zato je služba otroškega varstva nujno potrebna. Kaj bi danes številne matere naredile s svojimi otroki, če ne bi bilo teh ustanov? En vrtec je premalo.

Cveta Strajnar, kuharica: V varstvu imam dva šolska otroke, ker sva oba z možem zaposlena. Vrtci so zares potrebni, saj je otrok tam z vsem preskrbljen. Ima pravilno vzgojo, pripravila se za šolo, ima primerno družbo, toplo hrano in še marsikaj drugega. Trebanjske gospodinjice komaj pričakujemo nov vrtec, saj bo potem precej boljše.

Danica Kumar, natakarka: Imam hčerko, ki pa ni v varstvu, ker mi jo pazi sestra. Varstvo je vsekakor nujno potrebno, in tega se zaveda vse več naših gospodinj, zlasti pa žensk, ki so zaposlene. Jasno je, da otrok v času službe ne moremo pustiti samih doma, saj so preveč živahni in kaj rado pride do nesreče.

I. PEZELJ

Brigadir v konfekciji

»Zdaj šivamo za jesen«, pravi Valentin Oštir, vodja izmene v obratu Modnih oblačil

Valentin Oštir je že šest let brigadir v trebanjskem obratu Modnih oblačil. Brigadir pravi vodji izmene in Oštir vodi drugo. V konfekciji, kjer je delo na tekočem traku, ima brigadir odgovorno delo. Paziti mora, da ni zastojev, da dobi pri traku vsakdo tako delo, ki ga najbolj obvlada, in ne nazadnje, da je izdelek dober.

„Kaj dela zdaj vaša izmena?“ sem vprašal brigadirja, ko mi je razkazoval in pojasnjeval posamezne faze tekočega traku v tem trebanjskem obratu. „Šivamo za domači trg, sukniče in hlače. Jesenske obleke. Naročila so po 1000 do 2000 oblek. Pošiljamo jih v Ljubljano, od tam pa grejo po trgovinah. Roki nas ne stiskajo ob zid.“ „Kaj pa ste v obratu delali do zdaj, čez poletje?“ „Za izvoz, dvodelne in trodelne obleke oziroma s telovnikom in brez njega. Obeh vrst smo naredili enako. V izvoz gre veliko, tako da moramo mesečno končati po 7000 oblek in še več. Pretežno delamo za nemške naročnike, manjša naročila pa so bila tudi za Svico. Seveda se za naše izdelke zanimajo tudi kupci iz drugih držav. Cesto prihajajo k nam predstavniki in poizvedujejo, kaj bi jim lahko mi pripravili.“ „Po naročilih lahko sklepate, kakšna moda je zunaj.“ „Nemci na primer naročajo po tri kroje, ki pa se kajpak od časa do časa menjajo. Menjava okusov in

krojov nam ne dela skrbi. Pazimo le, da so izdelki res dobri, sicer pa velja to tudi za domač trg. Trg osvajamo samo s kakovostjo.“

„Vidim, da v neposredni proizvodnji zaposlujete same ženske.“

Moških fazno delo na tekočem traku ne zanima?“

„Moški se res neradi odločajo. Imeli smo dva fanta, ki sta na tekočem traku delala do odhoda k vojakom, potem pa ju ni bilo več nazaj. Moram reči, da sta bila pri traku prav tako spretna kot ženske. Sicer pa je delo pri traku tako, da ga najboljše delavke obvladajo že v treh mesecih, poprečne pa največ v šestih mesecih.“

I. ZORAN

MIRNA: ZADEL DEČKA

Pred avtomobil zastava 850, s katerim se je 17. septembra popoldne pripeljal na Mirno Slavko Gričar iz Podboršta pri Trebnjem, je pritekel 9-letni Stefan Pepelnjak. Avtomobilist je dečka podrl, čeprav je na vso moč zavrl.

DROBNE Z MIRNE

PONOČNJAKI — Na Mirni vse pogosteje kalijo nočni mir. Nedolgo tega so ljudje v poznih nočnih urah lahko slišali celo streljanje s pištolo pred gostiščem DANE, da o pogostih drugih oblikah motenja spečih ljudi sploh ne govorimo. Na Mirni je precej sezonskih delavcev, ki so zaposleni pri gradnji tovarne in pri regulaciji potoka, ti pa precej prispevajo k nočnemu nemiru.

MALO SADJA — V Mirenki dolini je letos sadje slabo obrodilo. Nekaj ga je le v višjih legah, zato je sadje, ki ga pripelje KZ Gabrovka, hitro razprodano.

O TA TELEFONIJA — Vse bolj obremenjeno telefonsko omrežje ne zmore več vseh pogovorov. Na Mirni je težko dobiti telefonsko zvezo, zato bo prej ali slej treba nekaj ukrepanj.

KAKSNA EVIDENCA JE TO? — Te dni so prešli kmetovalci letne davčne odločbe. Med prispevki je obračunana tudi pavšalna skočnina. Plačniki ugotavljajo, da je prav pri skočnini več pomot. Pravijo, da redno odjavljajo odprodane krave, ven-

dar se to zmerom ne upošteva. Zaradi slabe evidence morajo po nepotrebnem v Trenje.

GOSTIŠČE SPET ODPERTO — Spet je odprto gostišče Bojana Kolena na Mirni, ki je bilo z dovoljenjem občinske uprave zaprto od 1. do 20. septembra.

URESNIČEVANJE PROGRAMA — V zadnjem tednu je prišlo na Mirno precej ciganskih družin. Nekaj Ciganov se je zaposlilo v mirenških podjetjih, kar je bilo predvideno tudi s posebnim programom, ki ga je sprejela občinska skupščina. Ljudje se teh obiskov sicer ne veselijo, vendar bo treba potrpeti, saj je s prevozjo Ciganov treba začeti.

FIGE V GORENJI FASI — Pri Kirmu v Gorenji vasi imajo na vrto drevesce fige, ki je letos dobro obrodilo. Domači pravijo, da je tam toliko toplote, da sadeži celo dozori.

IZDELOVALEC PALČKOV — Sandi Leskovec z Mirne je izdelal večje število majhnih kipov, lično oblikovanih in prebarvanih, ki jih uporabljajo za okras vrtov in balkonov. Cena je primerna.

»Miličnik bom ostal«

Dusan Kaplan je eden tistih fantov iz Tacna: iz kadetnice pod Smarno goro, druga generacija šolanih miličnikov.

Letos poleti je končal, 1. septembra pa je okrepil kolektiv postaje milice v Sevnici.

„Rad bi ostal tukaj, Cutim, da je Sevnica primeren kraj za moje delo. Kajpak zdaj se ne delam samostojno, bom pa kmalu, in to komaj

biti doma miličnik. A niti na misel mi ne pride, da bi zašel v kakšen drug poklic. Četudi se mi bo izpolnila želja, da bi doštudiral, tega poklica ne bom opustil. Zapisal sem se mu, ker me veseli in miličnik bom ostal.“

„Vam je kdo zbudil to veselje ali vam je prišlo samo od sebe?“

„V šoli ni bilo kaj dosti propagande za ta poklic; če ne bi imel sam veselja, ne vem, če bi sploh kdaj videl kadetnico. Odločil sem se v sedmem razredu, dokončno pa me je potegnil starejši kolega, ki je končal lani. Na mojo odločitev pa so ugodno vplivali tudi pogovori, ki jih imajo kadeti: vse dobiš, samo da dobro izdeluješ. To je bilo, vseh tudi mojim domačim v Cerkljah in zadnja ovira do mojega poklica je bila odpravljena.“

IVAN ZORAN

Telče: zakaj ni vode?

Odgovor vodovodnega odbora

Na članek „Na Telčah suša v ceveh“, objavljen v Dolenskem listu 9. septembra, odgovarja vodovodni odbor s Telč naslednje:

Res je, da je suša v ceveh, toda za to je kriva suša, ne pa napajanje živine. Povemo naj, da je voda odprta od 11. do 13. ure. Mislimo, da v tem času nihče ne napaja živine. Živino kmetje napajajo jutraj od 7. do 8. ure in zvečer v mraku. To pomeni, da je ni mogoče napajati z vodovodno vodo, ker je vodovod v tem času zaprt. Vsaka hiša ima tudi svoj vodnjak, vendar pa so nekateri že presušili.

Pogosto se dogaja, da moramo po vodo za gospodinjstvo na studenec. Za živino imamo na voljo tudi dvoje vaških korit, zato si upamo trditi, da je članek tov. Franca Kosa neutemeljen. Dodajamo tudi, da sta za to stvar odgovorna vodovodni in krajevni odbor, ne pa prosvetni delavci.

Na pobudo občinske uprave in prosvetnih delavcev z osnovne šole Telče smo vaščani že vgradili vodometere z namenom, da bomo bolj varčevali z vodo. Seveda vodometri sami vode ne morejo dati. Pripominjamo, da osnovna šola in kmetijski kombinat vodomerov še nimata. Ob koncu naj še zapišemo, da si vodovodni odbor in krajevni odbor SZDL prizadevata, da bi našli še kak izvir in s tem zagotovili Telčam več dobre pitne vode.

Vodovodni odbor Telče (pet podpisov)

KDO V VODSTVA?

Te dni bodo začeli v sevniški občini evidentirati kandidate za nova vodstva osnovnih organizacij ZKS, občinsko in republiško vodstvo. O tem so se temeljiteje pogovorili na sestanku s sekretarji osnovnih organizacij ZKS. Podobno bo tudi kadrovanje v Socialistični zvezi. Po seji izvršnega odbora občinske konference bo sestanek predsednikov vseh 32 krajevnih organizacij Socialistične zveze, na katerem se bodo pogovorili o pripravah na občinsko volilno konferenco SZDL, ki bo v oktobru.

SINDIKAT O SEBI

16. septembra so na seji občinskega sindikalnega sveta v Sevnici razpravljali o akcijskem programu sindikatov, zbiranju sredstev za spomenik herojema Majcnu in Mevžlju v Šentjanžu in o dejavnosti kolesarske sekcije pri TVD Partizan, ki se je v zadnjem času prav lepo razvila. Poleg tega so v občinski sindikalni svet vključili nove člane.

čakam. Tovariši mi pomagajo, razumemo se, zato sem se tudi tako hitro vživel.“

Dusan mi zatrjuje, da govorijo iz njega zdaj predvsem prvi vtisi in da bi mi mogel kaj več povedati, ko si bo nabral izkušnje.

„Ali ste radi miličnik?“

„Kakopak, mislite, da bi sicer bil to, kar sem. Prepričan sem se že, da je miličniški poklic med ljudmi splošno in, če hočete, ponosen sem, da nosim uniformo.“

„In boste miličnik tudi ostali?“

„Mika me, da bi šel študirat še na višjo stopnjo. Rad bi se še bolj poglubil v področja, na katerih mora

SEVNIŠKI PABERKI

ZBRAJO DENAR ZA PRAPOR — Lovska družina v Zabukovju je začela zbirati denar za prapor, ki ga namerava letos razviti na posebni slavnosti. Iščejo tudi dobrotnike, ki bi bili pripravljeni kupiti spominke in trakove.

POSOJILO „JUTRANJKI“ — Sevniška „Jutranjka“ je prosila pri Ljubljanski banki za 500.000 din posojila. Ta banka je nedavno izreditev zavarovalnice „Sava“ odobrala podobno posojilo „Stillesu“ za obratna sredstva.

NI MOŽNO — Osnovna šola na Bilanci je letos z denarjem iz občinske proračuna in denarjem iz občinske skupnosti uredila telovadnico. Položili so 142 kv. metrov betona ter napeljali razsvetljavo. Če bi lahko uredili še grelne naprave, obtelovadnici. Svet za gospodarstvo in finance pri občinski skupščini je za zdaj Bilanci ne morejo pomagati.

TURIZEM NA RUSEVINAH — Turizem na Rusevinah, na kateri se vsa kmalu zrasla turistično-gostin-

Teden boja proti TBC

V tednu boja proti tuberkulozi, od 27. septembra do 3. oktobra, bo v kočevski občini več predavanj o tej zahrbtni bolezni. Mladi člani RK bodo prodajali tudi priložnostne znamke - nalepnice in značke. Najuspešnejša akcija - zbiranje denarja za novo fluorografsko aparaturo - pa je bila izvedena ob zadnjem fluorografranju, ko je Inštitut Golnik nabral precej denarja.

ŠE ENKRAT KRVODAJALCI

V Kočevju bodo 7. oktobra letos zadnjič krvodajalci dali kri. Letos je doslej v treh odvzemnih dneh oddalo kri 606 krvodajalcev iz vse občine. Po načrtu pa naj bi skupno z zadnjim letošnjim odvzemnim dnevom oddalo kri 795 krvodajalcev. Značilnost letošnje krvodajalske akcije je, da so aktivisti RK pridobili precej novih, mladih krvodajalcev.

Strelske vaje rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki jih je organizirala organizacija ZROP, so za območje mesta Kočevje končane, začele pa se bodo na podeželju. Streljali so s pištolo, brzostrelko, puško in polavtomatsko puško, prikazali pa so jim streljanje z nekaterim drugim orožjem. (Foto: J. Prime)

Čimprej pokojnino najstarejšim

V kočevski občini so bile doslej razprave o pokojninskem zavarovanju kmetov že v Banji Loki, Fari, Osalnici in Dragi, v prihodnjih dneh pa bodo še v Strugah in Predgradu. Kmetje se z osnutkom zakona strinjajo, vendar so dali nanj tudi ne-

kaj pripomb. Tako so predlagali, naj bi znašalo razmerje prispevka v sklad za pokojninsko zavarovanje pol: (kmet : družbene skupnosti). Starostno mejo za pridobitev pokojnine naj bi postopno nižali in naj bi končno znašala za moške 60, za

ženske pa 50 ali 55 let. Prispevek iz katastrskega dohodka v ta sklad naj bi plačevali vsi lastniki zemlje, in ne le kmečki zavarovanci.

Menili so tudi, da je predlog zakona popolnoma spremenljiv za starejše kmete, za mlajše pa ni dovolj spodbuden. Opozorili so tudi, da je treba izdelati še jasnejša merila za delno in popolno oprostitve plačevanja prispevka.

Kmetje so se zavzemali, naj bi bila sprejeta tista inačica, po kateri bi imeli leta 1973 pravico do pokojnine vsi kmetje, stari nad 75 let, leta 1974 vsi kmetje, stari nad 70 let, leta 1975 vsi kmetje stari nad 65 let.

V razpravah so kočevski kmetje opozorili še na svoj položaj, ki je v primerjavi z drugimi občinami še huji. Občina je velika, a zelo redko naseljena, prometne zveze so slabe, pridelke uničuje divjad, otroci pa imajo zelo daleč do šole.

J. P.

TRGOVINA IN GOSTIŠČE

Območje Dolge vasi pri Kočevju se naglo širi, kmalu pa bo pozidan tudi vmesni pas med Kočevjem in Dolgo vasjo. Kraj ima velike možnosti za urbanistični razvoj, saj je v neposredni bližini mesta, gradbena lokacija pa bo zelo primerna. O tem priča živahna gradbena dejavnost.

Zazidalni načrt za celotno območje Dolge vasi še ni izdelan, pač pa le za del naselja Dolga vas pa sploh nima trgovine, zato se občani upravičeno sprašujejo, če po zazidalnem načrtu tu ni predvidena nobena podobna gradnja. Odbornik Alojz Pretnar je na občinski seji dobil na vprašanje o trgovini v Dolgi vasi odgovor, da bi tako lokacijo naročila neka trgovska organizacija, ki bi želela v tem kraju organizirati trgovino. Za lokacijo gostilne pa ni težav, posebno ne v zasebnem sektorju, če bi želelo graditi gostišče družbeno podjetje, naj si zagotovi potrebno lokacijsko dokumentacijo.

J. P.

Mladina sprejela program

Kaj bodo delali mladinci v naslednjem letu?

Na nedavni seji občinske konference Zveze mladine Kočevje so med drugim sprejeli tudi delovni program za obdobje enega leta, se pravi do septembra prihodnjega leta. Program podrobno določa delo, ki ga bo mladina opravila vsak mesec. Iz programa povzemamo, da bodo

mladinci do konca leta posvetili posebno pozornost ustanavljanju mladinskih aktivov v podjetjih, kjer jih še ni. Mladi bodo ob letošnjem občinskem prazniku pripravili tudi več prireditvev.

Letos bodo razpravljali še o stanovanjskih zadevah in pomagali mladim na podeželju. Največ pozornosti pa bodo posvetili seveda športu in športnim prireditvam, pa tudi na kulturne in zabavne prireditve s plesom ne bodo pozabili.

V prihodnjem letu nameravajo mladi organizirati kviz oddajo na temo „500 let mesta Kočevje“, zavzeto sodelovati pri razpravah o doedeljevanju proračunskih sredstev in sodelovati z ostalimi organizacijami in društvi.

J. P.

ZLATA ZNAČKA ANDOLJSKOVI

V nedeljo, 12. septembra, so v Kočevju odprli filatelistično razstavo. Na njej so razstavili znamke, ki so bile doslej v obtoku na Kočevskem. Iz obdobja Avstrije do danes so razstavljeni tudi kovanci in bankovci. Posebnost razstave so - razen raznih zbirk znamk, kot so „verigrari“ itd. - žigi kočevske pošte v vsem obdobju njenega obstoja. Razstavlja jih Milan Govekar iz Ljubljane.

Na otvoritvi razstave, ki bo odprta do 19. septembra, je predstavnik filatelistične zveze Slovenije podelil zlato filatelistično značko Mariji Andoljšek, dolgoletni blagajničarki filatelističnega društva Kočevje. Značka je priznanje za njeno dolgoletno delo na področju filatelije.

Filatelisti so organizirali to razstavo v počastitev 500-letnice mesta Kočevje in občinskega praznika.

J. P.

S kavarno je bila vedno zguba

Ni nobenega, ki bi hotel ta obrat prevzeti

O ribniški kavarni, ki je že dolgo zaprta, krožijo najrazličnejše govore. Mnogi občani se zavzemajo, da bi jo spet odprli, čeprav je v Ribnici precej gostišč. Nekateri so vedeli povedati, da je podjetje JELKA noče odpreti in da je noče dati za zmerno najemnino v najem kakemu zasebniku ali podjetju. Slišati je bilo trditve, da je interesov za odprtje kavarne veliko, a da je JELKA ne da drugače kot za 4.000 din mesečne najemnine.

Direktor JELKE Drago Turnšek je na naše vprašanje odgovoril tako: - S kavarno nismo imeli dobička. V Ribnici je preveč gostiln. Rade volje jo damo v najem vsakemu, ki bo zanjo plačal na mesec

1.300 din najemnine. Toliko namreč znašajo njene mesečne obveznosti.

Interesent za kavarno je bil le eden, vendar mu občina ni dala dovoljenja, ker nima gostinske kvalifikacije.

Direktor Turnšek je nato poklical še zastopnico gostinskega sektorja podjetja JELKA, ki ji je zgodovina kavarne bolj znana. Povedala je, da je takrat še samostojno ribniško gostinsko podjetje odprlo kavarno pod pritiskom „odgovornega moža“, ki je trdil, da Ribnica mora imeti kavarno. Gostinci so se kavarne otepli in bili pripravljeni pustiti tisti mili-

jon, ki so ga prispevali za njeno obnovo, pa naj jo ima kdorkoli. Vendar ni nič pomagalo.

S kavarno je imelo izgubo gostinsko podjetje, nato ljubljanski DAJ-DAM in končno še JELKA. Odprta je bila namreč le v sezoni in še takrat so jo obiskovali predvsem otroci in vojaki.

Dejstvo pa je tudi, da nekdanja ribniška kavarna pravzaprav niti ne bi mogla biti več kavarna, ker so se predpisi medtem toliko zaostriili, da glede na svojo urejenost ustreza le še zahtevam, ki jim mora zadostiti - bife.

J. P.

Ni predlogov za odlikovanja

Podjetja niso predlagala nikogar za odlikovanje - Tudi ostalih predlogov malo

Ze januarja letos je občinska skupščina Ribnica s posebno okrožnico obvestila vse delovne organizacije, društva, družbeno-politične organizacije, krajevne skupnosti in druge, naj predlagajo svoje zaslužne delavce oziroma člane za odlikovanje.

Odziv na okrožnico je bil slab, je ugotovila občinska komisija za odlikovanja na zasedanju 13. septembra. Zaloteno je, da komisiji ni poslalo predloga nobeno podjetje oziroma obrat. Izmed ostalih pa so poslali svoje predloge le glasbena šola, AMD, občinska zveza za telesno kulturo, uprava občinske skupščine,

občinska gasilska zveza in svet za narodno obrambo, medtem ko je delavska univerza odgovorila, da ne predlaga nikogar.

Skupno je bilo predlaganih za odlikovanje 21 občanov, od tega kar 11 za vojaška odlikovanja (predlog sveta za narodno obrambo), ostali pa za delovna.

Komisija se je z vsemi predlogi za odlikovanja strinjala in jih poslala v nadaljnjo presojo republiški komisiji. Hkrati pa je sklenila, da bo, posebno podjetja, ponovno pozvala, naj vendarle predlagajo v odlikovanje svoje zaslužne člane kolektiva.

RIBNIŠKO SINDIKALNO VODSTVO ZAHTEVA:

Najnižja plača 1.000 din

Za čas boleznij najmanj 80 odstotkov plače, za nadurno delo za polovico zvišati plačo, za nočno delo mladini in ženskam za četrtno več - Posebno pozornost posvetiti ljudem z majhnimi dohodki

Vodstveni organi občinskega sveta Zveze sindikatov v Ribnici razpravljajo v teh dneh o osnutku akcijskega programa sindikata za prihodnje obdobje.

Program govori med drugim o nalogah v zvezi s stabilizacijo gospodarstva, uresničevanju ustavnih

amadmajev zvezne in republiške ustave itd.

Sindikati si bodo prizadevali za uresničitev sklepa o najnižjem osebnem dohodku 1.000 din, kar naj bi dosegli do konca leta. Posebno pozornost bodo posvetili življenjskim in delovnim pogojem delavcev z majhnimi osebnimi dohodki in socialno ogroženim.

Nadalje si bodo prizadevali, da bi znašalo nadomestilo za čas boleznij najmanj 80 odstotkov osebnega dohodka zadnjega tromesečnega povprečja.

Predlagajo tudi, naj bi bilo nočno delo žensk in mladine nagrajeno 25 odstotkov več dnevno, za vsako nadurno delo pa naj bi se osebni dohodek povečal za polovico (50 odstotkov).

Program govori tudi, naj bi do konca leta v vseh delovnih organizacijah sprejeli akte o sistematizaciji delovnih mest. Sindikati zahtevajo, da bi povsod uvedli načelo takšnega razporejanja delavcev na ustrezna delovna mesta, ki ustrezajo njihovim sposobnostim in znanju. Vsaj enkrat na leto pa bodo sindikati organizirali srečanje z delavci, ki delajo v tujini.

Po zgledu vodstva občinskega sindikalnega sveta naj bi tudi sindikalne organizacije izdelale svoje delovne programe, ker bo le tako lahko delo sindikatov rodilo zaželen uspeh.

Vinko Samsa

Pred kratkim so pokopali na pokopališču v Loškem potoku Vinko Samsa iz Malega Loga v Loškem potoku. Umrl je v starosti 44 let.

V narodnoosvobodilnem gibanju je začel sodelovati še zelo mlad. Najprej je bil partizanski kurir, nato pa borec NOV. Posledice vojnih naprov so mu pustile bolezen, ki ga je tudi prezgodaj spravila v grob.

Med ljudmi je bil zelo priljubljen, zato je bil vrsto let družbeni delavec v domačem kraju. Bil je tudi član „zelene bratovščine“, se pravi lovsko družine.

Na zadnji poti ga je spremlilo veliko ljudi. Zalujočim svojem izrekamo sožalje.

-I

Več kmečkih vlog in posojil

Vlog za 16 odst. več, posojil pa za 104 odst.

Hranilna služba je pri kmetijski zadruzi Ribnica samostojna enota z lastnim obračunom, žiro računom in upravnim odborom. Stanje hranilniški vlog pri tej službi se je letos povečalo na 2.123.000 din, ali v primerjavi s istim obdobjem lani, za 16 odstotkov.

Zadruza je lani dala km-tom za 360.000 din posojil, letos pa že za 736.000 ali za 104 odstotke več. Ostale vloge uporabi zadruza za svoja obratna sredstva in plačuje

hranilni službi zanje 8 odstotkov obresti.

Kmetje najemajo posojila predvsem za posodobitve hlevov in za nakup kmetijske mehanizacije, kot so kosilnice, traktorji, razni priključki, molzne naprave itd.

J. P.

Dušan Čihal

Pretekli teden smo ob veliki udeležbi Ribničanov in prebivalcev sosednjih krajev pokopali tragično preminulega Dušana Čihala iz Ribnice. Pokojni Čihal je izhajal iz delavske družine. Vzgojen je bil v naprednem duhu in tak ostal vse do svoje prerane smrti, saj je bil star komaj 39 let.

Kar 18 let je bil v službi v KZ Ribnica. Vrsto let je bil družbeni delavec. Dolgo je bil predsednik sindikalne organizacije v KZ Ribnica. Sodeloval je tudi pri ribniški gasilski godbi.

Zapustil je ženo in dva otroka. Vsi, ki so poznali pokojnika, in teh ni bilo malo, ga bodo ohranili še dolgo v spominu.

BORCI OBISKALI JELENOV ŽLEB

5. septembra je obiskala Kočevsko večja skupina borcev iz organizacije Savsko naselje-Ljubljana. Ogledali so si znamenitosti Kočevja, Grčarice, kjer so partizani septembra 1943 premagali plavogardiste, in Jelenov žleb, kjer so partizani 26. marca 1943 hudo porazili italijansko vojsko. Obiskovalcem je o dogajanju v času NOV na območju Velike in Travnice gore govoril prvoborec in domačin Stane Nosan iz Goriče vasi.

-I

V. P.

DROBNE IZ KOČEVJA

NOVI PROSPEKT - Nov barvni turistični prospekt Kočevske bo v teh dneh dobilo Kočevje. Čeprav imamo v Kočevju tiskarno, ki tiska zelo kakovostne oziroma celo odlične barvne prospekte, ga nismo tiskali doma.

PO POPRAVNIH IZPITIH se je učni uspeh na kočevski osemletki popravil od 88,36 odstotka ob koncu pouka na 93,73. Izmed 120 učencev, ki so imeli popravni izpit, ga je uspešno prestalo 82 učencev. Največ popravniških izpitov je bilo iz nemščine in matematike.

RASTLINJE PO RINZI so letos od julija dalje že večkrat pokosili. Vodne rastline zelo hitro rastejo, zato je s košnjo precej stroškov. Prav bi bilo, da bi krajevna skupnost, ribiška družina in občinska skupščina ponovno zaprosile republiški sekretariat za gospodarstvo, naj dovolji vložiti v Rinzo bele amurje, to je ribe, ki jedo vodno rastlinje. S temi ribami si pomagajo povsod po

KOČEVJSKE NOVICE

Malčki iz otroške varstvene ustanove v Metliki izkoriščajo na soncu zadnje trenutke. Napovedujejo dolgo in ostro zimo, zato bo časa za igranje v učilnicah še več kot preveč. (Foto: R. Bačer)

Enkrat več tujcev

Metliški hotel je imel poleti rekorden obisk, med gosti pa so bili celo Egipčani in Indijci

Do konca avgusta je v hotelu Bela krajina prenočilo že 820 tujih gostov, kar je enkrat več kot v tem času lani, ko je bilo na spisku 408 nočitev. Največ je bilo Italijanov, Nemcev in Francozov, nekaj Angležev, prvič pa se je zgodilo, da so v Metliki prenočevali celo državljani Egipta in Indije.

Prav tako se je promet z domačimi gosti občutno povečal, saj so v osmih mesecih letos zabeležili 1324 nočnin, lani v tem času pa jih je bilo 1023.

Vso sezono, ki je bila letos tudi zaradi vremena zelo ugodna, je bil hotel zaseden. Včasih

vseh gostov niti niso mogli sprejeti in so jih napotili v zasebne turistične sobe po Metliki ter v Črnomelj in Novo mesto.

Precej ugoden finančni učinek se je čez poletje pokazal tudi na obeh kopališčih v sklopu podjetja Gostur, to sta metliško in podzemeljsko kopališče. Večjih spodrseljajev v družbenem gostinstvu letos ni bilo, pač pa z oddajanjem zasebnih sob gostom se ni vse v redu. Z boljšim sodelovanjem med hotelom in turističnim društvom ter zasebniki, ki oddajajo ležišča, bi lahko Metlika v turizmu še veliko več pomenila kot zdaj.

Miting v Bojancih

Ljubljanska mladina, ki je v soboto na svojem pohodu po poteh Tomšičeve brigade obiskala Belo krajino, se je najprej ustavila pri spomeniku v Lokvah, kjer je padel nekdanji komandant F. Rozman-Stane. Po obisku Grička je odšla v Bojance, kjer so skupaj z domačini imeli partizanski miting. V bogatem programu so sodelovali tudi folkloristi iz Preloke. Udeleženci pohoda so se zatem preko Kočevja vrnili v Ljubljano.

ZACETEK RAZPRAV

20. septembra je občinski politični aktiv v Metliki razpravljal o ustavnih dopolnilnih skupno s predsedstvom občinske skupščine in vodstvi vseh družbeno-političnih organizacij. Sprejeli so akcijski program za organizacijo javnih razprav na terenu, ki jih bo vodila občinska konferenca Socialistične zveze.

PRECEJ PROŠENJ ZA ODPIS

Pri metliški davčni upravi je došle že 83 kmetov vložilo prošnje za odpis davkov, ker jih je prizadela toča. Kot ugotavljajo, bo med temi tudi precej zavrnjenih, ker po zakonu lahko upoštevajo le tiste, ki jim je neurje uničilo za nad 20 odst. celotnega katastrskega dohodka. Nove prošnje se sprejemajo, čeravno je uradno določen rok že potekel.

SPREHOD PO METLIKI

V ZACETKU TEGA MESECA je pričelo metliško komunalno podjetje na Pungartu graditi stopnišče, ki se terasasto spušča od nove osnovne šole do Partizanovega igrišča. Ker je malo delavcev, dela počasi napredujejo, vendar je upati, da bo stopnišče prihodnji mesec gotovo.

V MINULEM ŠOLSLEM LETU je bilo na metliški osnovni šoli vpisanih 533 učencev, od katerih je uspešno, za jesenskimi popravnimi izpiti vred, dokončal šolo 501 (94%), medtem ko jih 32 ni izdelalo. V letošnjem šolskem letu obiskuje to šolo 534 učencev, to je le en učenec več kot lani.

UCENCI METLIŠKE OSNOVNE ŠOLE od 5. do 8. razreda so pred kratkim šli na poučnje ekskurzije v Zagreb, v Kostanjevico, Brežice in Kumrovec, v Postojno in Primorje

KAKŠEN BO RAZVOJ?

Ta teden bodo v Metliki razpravljali predstavniki gospodarstva, organizacij in občinske skupščine o dolgoročnem razvojnem načrtu občine in njegovem mestu v širšem razvojnem načrtu Slovenije. Ker gre tu za pomembne odločitve, bo k razpravi pritegnjen širši krog ljudi.

Nesnage ne bo več

Kot je predvideno v občinskem programu javnih del, so v Metliki začeli urejati čistilne naprave na kanalizaciji. Celoten načrt za ureditev kompletnih naprav z zbiralniki, črpalnicami, delom novega kanalizacijskega omrežja in čistilnimi napravami bo po sedanjih cenah veljal 1.600.000 din, uresničevali pa ga bodo postopoma. Gradnja bo končana v treh letih, za mesto pa pomeni veliko pridobitev.

Letos bo v začetna dela vloženi okrog 400.000 dinarjev. Na Obrhu so že začeli delati. Namen te gradnje je vse odpadne in industrijske odpadke izpeljati skozi čistilne naprave, da bi Obrh ostal čist, s tem pa tudi Kolpa, ker se potok vanjo izliva.

S samoprispevkami občanov in delovnih organizacij bodo zbrali potrebno lastno udeležbo, ki znaša okrog 40 odst. celotne investicije, za preostala sredstva pa bo občina našla posojila.

»Minister« je obupan

Anton Nemanicu, kmetu iz Rosalnic, ki je sicer občinski odbornik, že dolgo pravijo »minister«, pa zato ni užaljen.

»Po vaseh, kjer je več ljudi z istim priimkom, je navada, da ima vsak svoj vzdevek. Tako sem tudi jaz dobil svojega še iz časov, ko sem bil tajnik na ljudskem odboru, mi je z nasmehom povedal.

Hitro pa je mož postal resen, da ne rečem žalosten, ko sva govorila o bližajoči jeseni.

»Zaradi toče, ki je letos uničila najboljše vinograde v občini, bo ob trgatvi jok namesto veselja. Tolažba tudi ni v tem, da je krompir dobro obrodil. Po kmetu dostopni ceni krompirja namreč ni mogoče vnov čiti. Če bi plačali za kilogram vsaj 60 do 70 par, bi se prodaja še izplačala, a kar je pod to ceno, ne daje kmetu nobenega zaslужka. Spomladi smo tudi kričali, da živine ni, toda samo pogledite na metliške sejme. Tare se telet in govodi, a spet zato, ker je cena padla. Zaradi suše kmetje nimajo krme in živino spro-

dajajo. Ker je ponudba velika, se cena manjša. Naš kmet, ki že tako velja za siromašnega, je letos dobil še dodaten udarec.

»Po navadi se tarna malo bolj kot je hudo v resnici — je vaš življenjski standard tudi ogrožen?

»Zase ne tarnam niti toliko kot je za nohtom črna, čeprav mi je toča popolnoma uničila pol vinarja. Imam pokojnino, ukvarjam se še z živino, tako da mi hudega res ni v primeri z drugimi, ki morajo živeti samo s kmetijskim zaslужkom. Zanje je žalostno, ker ne bodo videli denarja, plačati pa bo treba davke in pošiljati otroke v šolo.«

R. B.

SEJEM ODPADNE

Prvega sejma v oktobru v Metliki ne bo. Ker pričakujejo večji promet na cestah, bi bil dostop na sejišče otežkočen. Nadaljnji sejmi bodo tekli po ustaljenem redu.

Najboljši brez denarja

»Ukrepi nič ne zaležejo«, izjavljajo v semiški ISKRI, ker se likvidnost čedalje bolj slabša

Čudno, pa vendar resnično, kaj se dogaja v našem gospodarstvu. Semiška tovarna kondenzatorjev, ki velja za najtrdnjši kolektiv črnomaljske občine in ki je letos zaradi uspešne rasti in dobrih poslovnih uspehov dobila občinsko priznanje

KAKŠNI USPEHI?

Za sredo, 29. septembra, je bil v Črnomlju sklican zbor delovnih skupnosti občinske skupščine, da bi razpravljali o gospodarskih uspehih v letošnjem prvem polletju in o dolgoročnem razvojnem načrtu Slovenije.

DOLOČITI KANDIDATE

Jutri, 24. septembra, bo v Črnomlju seja občinske konference SZDL, na kateri bodo razpravljali predvsem o kandidatih za dve izpraznjeni mesti v slovenski delegaciji zbora narodov. Izbirali bodo lahko med naslednjimi možnimi kandidati: Majdo Gaspari, Mihaelo Verbič, Nikom Belopavlovičem, Markom Kržišnikom in Francem Rogljem.

PRVIČ V ČRNOMLJU

Svet občin občinskih skupščin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje bo imel prvo zasedanje v petek, 24. septembra, v Črnomlju. Razpravljali bodo o možnostih izenačitve zdravstvenega varstva kmetov z delavci ter o združitvi obeh skupnosti, prav tako pa o tezah za uvedbo zakona o starostnem zavarovanju kmetov.

RAZVILI SO PRAPOR

5. september je bil praznik Lovske družine na Vinici. Organizirali so večje slavlje, ob tej priložnosti pa razvili lovski prapor in se pomerili v streljanju na glinaste golobe. Kot se spodobi, so slavlje zaključili na dobro obiskani veselici.

R. B.

Z eno besedo: porazno!

Če se pelješ v Adlešče — smrt za avto. Vožnja na Sinji vrh je za vratolomce; čez Tančo goro si le redki upajo; od Semiča do Luže je, kot bi vozil v divjini, od Semiča do Črmošnjic pa cesta prav tako ne zasluži tega imena.

Da ne bo pomote: ne gre za občinske in vaše poti, temveč za ceste II. in III. reda, ki v črnomaljski občini postajajo iz dneva v dan slabše prevozne in zoper katere se gomilijo pritožbe. Na cestah ni ne delavcev ne materiala in ni čutili, da bi zanje sploh kdo skrbel. Zanimivo pa je, da se na cestišču takoj vidi, kje se neha črnomaljsko in začneja novomeško ali kočevsko območje. Kot bi s črto potegnili mejo, je onkraj Bele krajine manj jam in več lepega cestišča, čeprav gre prav tako za makadam.

Zakaj tako in po čigavi krivdi? Na to vprašanje doslej ljudem še nihče ni dal odgovora. Za tako slabo vzdrževanje ceste, kakršne so zdaj, ni mogoče najti izgovora v neurju in deževju, ker večmesečna suša še ni minila. Jamaste ceste ne spravljajo ob živce samo vse večje števila motoriziranih občanov, temveč močno škodijo jenskem turizmu, gospodarstvu in ne nazadnje tudi šolam.

Začenja se šolsko leto, ko je treba otroke iz oddaljenih krajev voziti v osemletke, s prevozi pa so spet težave. Če si po nekaterih cestah niti avtobus ne upa, potem je menda dokazano, da gre za neprevoznost. Kaj pa pravi inšpekcija? Ni znano.

R. B.

»Za tovarno damo vse ...«

Životarjenja v Poljanski dolini bo kmalu konec — Na stotine delovnih ur žrtvujejo prebivalci za gradnjo Kometovega obrata, prispevajo les in denar, samo da bi imeli možnost zaslužiti doma

Starotrska dolina je kot prerajena. Iz otopenosti in skoro brezhibnega upanja za boljše prihodnost so se ljudje čez noč prebudili. Prvič v zgodovini kraja bodo dobili industrijski obrat. S tem pa trdo računajo, da se bo množično odseljevanje za kruhom zaustavilo. Poljanska dolina bo spet živahna!

Na griču med Starim trgov in Predgradom je v nekaj tednih zrastle obzidje tovarniške stavbe, za katero imajo največ zaslug prebivalci sami. Ko so pred meseci udrili dogovor med črnomaljsko občino in podjetjem KOMET iz Metlike, da bodo v kraju odprli industrijski obrat, je prebivalstvo vseh vasi in zaselkov daleč naokrog sklenilo priložnost zagrabiti z obema rokama. Obljubili so pri gradnji prispevati svoj delež in besedo stoodstotno držijo. Se več!

Medtem ko je Črnomaljska občina odkupila parcelo in nabavljala gradbeni material, so ljudje že začeli zbirati denar, les in prijave za prostovoljno delo. Z območja krajevnih skupnosti Stari trg, Pregrad in Vimoj so v akciji zajeti vsi. Nekateri dajo les, drugi denarne prispevke od 100 do 280 din, tretji imajo svoj delež v prostovoljnem delu. Sklenjeno je bilo, naj vsaka hiša prispeva najmanj 25 delovnih ur, toda večina je bila na gradbišču po 50 ur, rekord s prostovoljnim delom pa je Ivan Kapš z 264 opravljenimi urami. Najstarejši in najbolj vesel je bil na »udamiškem« delu 74-letni Jože Baškanez iz Pake. Vse to pa je le dodatek k občinskemu samoprispevku za 5-letni program javnih del, ki ga Starotrska dolina plačuje tako kot drugi občani.

Na gradbišču vlada red, za nadzorstvo nad deli pa je krajevna skupnost pooblastila mojstra domačina Petra Marinčiča. Krajevna skupnost plačuje zidarje za strokovna dela, vsa pomožna dela ljudje opravljajo prostovoljno. Stavbo, ki je velika 25x10 metrov, so v 14 dneh samo 3 zidarji sezidali do ostrešja; potem je lahko sklepati, da je bil prostovoljni delež pri gradnji izredno velik.

Če vprašajo ljudi od kod taka vna in zakaj, sliši enak odgovor: »Prepričani smo, da je zaposlitev doma edina rešitev za naše kraje, da ne bodo povsem izumrli. Za tovarno smo pripravljani dati vse od sebe. Ko bo stavba predvidoma do 29. novembra dograjena, bo KOMET pripeljal stroje, potem se življenje za nas znova začneja.«

R. B.

Gneča ob sobotah

Ob sobotah je v samopostrežbi ob Kolodvorski ulici vedno velika gneča. Kupci čakajo pred vrati, že preden se trgovina odpre. Pri blagajni je potem izredno dolga vrsta, prejšnjo soboto se je vlekla celo od blagajne do hladilnika. Trgovina ima dve blagajni, vendar je delala samo ena. Kupci pravijo, da bi morali vsaj ob sobotah in v času od 9. do 10. ure, ko je malica, delati obe blagajni. Tako ne bi izgubili toliko časa za čakanje v vrsti.

L.

Pod vodstvom Petra Marinčiča delajo vaščani Starega trga, Sodeva in Vrta (na sliki) kot bi šlo za stavo. Nekaj je plačanih, še več prostovoljcev, delo pa zgledno napreduje. (Foto: R. Bačer)

Vsak zadene, če kupi ženski ali moški plašč, fantovske hlače ali drugo tekstilno blago, katerega nudi po izredno znižanih cenah

»VELETEKSTIL«, Črnomelj

ČRNOMALJSKI DROBIR

NA ASFALTIRANI CESTI Mirana Jarca, Na utrdbah in do mesta v Loki so prejšnji teden polagali zaključni sloj. V mestu bodo naredili tudi dva prehoda za pešce: eden bo pri Gradu, drugi pred stopnicami za pot v šolo.

ZAJESENSKO SETEV — Kmetijska zadruga Črnomelj ima letos na zalogi vse vrste umetnih gnojil, potrebnih za jesensko setev. Morda se bo zgodilo obratno: prej gnojil ni bilo in so kmetje negodovali, zdaj so gnojila, pa ljudje nimajo denarja.

SE TEDEN DNI je časa za prijavo otrok k baletni vzgoji in odraslih v srednjo šolo strojne stroke. Prijave sprejemajo v zavodu za kulturno-prosvetno dejavnost, kjer dajejo podrobnejša pojasnila o pogojih šolanja in ceni.

HMEJLJ JE LEP — Kmetijska zadruga Črnomelj ocenjuje letošnjo hmeljevo letino za slabo, kar zaveda količino, medtem ko je bila kako-

vost hmelja zelo dobra. Ker obiralcev tu ni manjkalo, so 8 hektarov hmeljišč pospravili v dveh tednih.

CESTO BODO POPRAVILI — Pred bencinsko črpalno, pred samopostrežbo Prehrane in Dolenjino trgovino bodo jamasto cesto izravnali, prav tako pa popravili vegaste pločnice. Z deli so že začeli.

TE DNI TRGATEV — Ker je letos zaradi dolgotrajne suše in lepega poletja grozdje prej dozorelo, zdaj pa je nastopil mraz, so mnogi vinogradniki sklenili potrgati teden dni prej kot običajno. Računajo, da bo glavna trgatve opravljena pred koncem septembra.

DAVČNA ODMERA za letne prispevke kmetov in obrtnikov je končana. Ker je še precej zaostankov tudi od prejšnjih let, bo davčna služba začela pospešeno izterjovati. Okoli 120 opominov je bilo že poslanih kmetom, v kratkem pa jih dobijo še obrtniki.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 24. septembra – Nada Sobota, 25. septembra – Uroš Nedelja, 26. septembra – Justina Ponedeljek, 27. septembra – Damjan Torek, 28. septembra – Venčeslav Sreda, 29. septembra – Mihael Cetrtek, 30. septembra – Jelka

KINIO

BREŽICE: 24. in 25. 9. francoski barvni film „Zene“, 26. in 27. 9. ameriško-italijanski barvni film „Imenujte me tujec“, 28. in 29. 9. ameriški barvni film „Betford strelja brez milosti“.

CRNOMELJ: Od 24. do 26. 9. francosko-španski barvni film „Agent X-13“, 28. 9. mehiški barvni film „Montezumovo blago“.

KOSTANJEVICA: 25. 9. ljubljenski komedija „Odkritje ljubezni“, 26. 9. francoski barvni film „OSS 117 v Tokiju“, 29. 9. slovenski barvni film „Na klancu“.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ROČNO SPRETNEGA mlajšega upokojenca za izdelavo okvirjev (priročitev) sprejemem. Ostalo po dogovoru. Janez Doljak, Breg 1, Novo mesto.

POHISTVENE ali stavbne kvalificiranega ali polkvalificiranega mizarja sprejemem. Zasluzek možen do 4.000 din. Samsko stanovanje brezplačno. Mizarstvo Iskra J. Iskra, Medvode 161.

V STANOVANJSKEM BLOKU na Ragovski cesti dobi honorarno za poselitev kurjač. Oglasite se pri Koširju, Ragovska 9 a, vsak dan popoldne, dopoldne pa v IMV.

ZA VARSTVO 2 leti stare punčke potrebujem takoj starejšo žensko ali mlajše deklice. Plače po dogovoru, hrana in ogrevana soba. Javite se pri Francu Ulčarju, Črnjuška cesta 16, Črnuče pri Ljubljani.

MIZARSKEGA POMOČNIKA in vajenca sprejemam takoj. Plačam dobro. Za stanovanje in hrano poskrbljeno. Jože Paterneelj, mizarstvo, Škofja Loka.

SPREJMEM V UK vajenca avtokleparke stroke. Stanovanje zagotovljeno. Franc Volč, Milana Majcna 29, Ljubljana.

IŠCEM DVE DEKLETI za pomoč v gostilni. Zaposlitev takoj, plača 1000 din, stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe na naslov: Gostilna na Jami, Senčur pri Kranju.

STANOVANJA

IŠCEM enosobno ali dvosobno stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Plačam dobro. Ponudbe pod „September“.

IŠCEM opremljeno ali neopremljeno sobo s posebnim vzhodom v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (2025/71).

S 1. oktobrom išcem opremljeno sobo v Novem mestu ali okolici. Ponudbe pod „Nujno“.

ODDAM opremljeno sobo ženski samski osebi v Volčičevi 10, Novo mesto.

ODDAM opremljeno sobo ženski samski osebi v Volčičevi 10, Novo mesto.

STUDENT v službi išče opremljeno sobo v Novem mestu, po možnosti ogrevano in s posebnim vzhodom. Naslov v upravi lista (2010/71).

IŠCEM SOBO in kuhinjo za eno leto v Novem mestu ali okolici. Plačam vnaprej. Dam tudi posojilo. Naslov v upravi lista (2003/71).

ODDAM neopremljeno sobo. Pogoj: plačilo za dve leti vnaprej. Naslov v upravi lista (2049/71).

FANT IN DEKLE iščeta neopremljeno sobo in kuhinjo ali samo sobo z možnostjo kuhe v Novem mestu ali okolici. Plačava dobro. Naslov v upravi lista (2055/71).

Motorna vozila

PRODAM TRAKTOR „PASQUALI“, italijanski, 18 KM, nov tip, dva kardana, priključki: dvobrazdni plug in kosilnice. Gerič, Mali vrh 7, Mirna peč.

PRODAM JAWO 90 ccm, dobro ohranjeno, Marjan Čučnik, Regerca vas 95, Novo mesto.

PRODAM FIAT 850 Special. Naslov v upravi lista (2042/71).

PRODAM MOPED – trobrzinec.

KRŠKO: 25. in 26. 9. ameriški barvni film „Detektiv“, 29. 9. ameriški barvni film „Divja banda“.

METLIKA: Od 23. do 26. 9. francosko-italijanski barvni film „Judoka tajni agent“, Od 24. do 26. 9. italijanski barvni film „Mrtvi ali živi“, 29. in 30. 9. ameriški film „Jeznorito dekle“.

MIRNA: 25. in 26. 9. ameriški barvni film „Jesen Cheyena“.

MOKRONOG: 25. in 26. 9. „Skrivnost treh džungel“.

NOVO MESTO: Od 24. do 26. 9. ameriški barvni film „Dobri in slabi fantje“, 27. in 28. 9. ameriški barvni film „Gospodična in potepuh“, 29. in 30. 9. ameriški barvni film „Padalci prihajajo“.

RIBNICA: 25. in 26. 9. nemško-brazilski barvni film „Avanture na Amazoni“.

SEVNICA: 25. in 26. 9. angleški film „Daleč od razuzdane gomile“, 29. 9. ameriški film „Grofica iz Hongkonga“.

SODRAŽICA: 25. in 26. 9. ameriški film „Revolveraš z Rdeče reke“.

ŠENTJERNEJ: 25. in 26. 9. „Salako“.

TREBNJE: 25. in 26. 9. ameriški barvni zgodovinski film „Deset zapovedi“ – I. in II. del skupaj.

Cena ugodna. Andrej Tratar, Kaplja vas 12, Tr. išče.
PRODAM MOPED – trobrzinec. Cena ugodna. Jože Kostrevec, Gorenja vas 3, Mokronog.
PRODAM dobro ohranjen motor EMZ 150 C. Ogled vsak dan. Jože Vene, Bučka 6, Škocjan.
UGODNO PRODAM TAM 2000, letnik 1965, s podaljšanim kasonom, v voznem stanju. Ogled v soboto od 14. ure dalje in v nedeljo od 8. do 12. ure. Srečko Vogrin, Kidričeva 1, Kočevje.
PRODAM FIAT 750, letnik 1969, december. Cvelbar, Cesta herojev 33 a, pri Labodu.

PRODAM

PRODAM več parov rasnih golobov. Ogled vsak dan do 30. 10. 1971. Janez Kebe, Brežice, Prešernova 2.

PRODAM dobro ohranjeno štridelo svetlo omaro v stilu Louisa XV – „MEBLO“ po ugodni ceni. Pavletič, Kristanova 24/III, Novo mesto.

PO UGODNI CENI prodam kompletno spalnico „MEBLO“ (5-delna omara). Anton Pavlin (pri Šmajdek), Šmihel, n. h., Novo mesto.

PRODAM žensko kolo „ROG“. Naslov v upravi lista (2031/71).

PRODAM dve dobro ohranjeni postelji z mrežami. Cankarjeva 33, Novo mesto.

PRODAM plinsko peč Superser, Škofja Loka. Naslov v upravi lista (2034/71).

PRODAM nov gumij voz (14 in 15 col). Babna gorica 2, Škofljica pri Ljubljani.

PRODAM 1000 kg grozdja na trti. Cena po dogovoru. Janez Golobič, Sadinja vas 10, Semič.

PRODAM kromatično harmoniko. Marjan Stupar, Sela 9, Dvor pri Žužemberku.

PRODAM ženski šivalni stroj „Bagat-Jadranka“ in raztegljivo kavč. Piškur, Mestne njive – blok IX., Novo mesto.

UGODNO PRODAM kuhinjsko omaro, mizo z dvema stoloma ter vzdoljni štedilnik. Splichal, Cankarjeva 32, Novo mesto.

UGODNO PRODAM pastirja na akumulatorje. Krašna, Škocjan 22.

PRODAM lepo spalnico, kuhinjo, pisalno mizo, knjižno omaro, raztegljivo mizo in stole. D. Hudopisk, Šentlentenart 72, Brežice.

PRODAM 70 arov koruske na rastlji. Fabjan, Dolenjske Toplice 57.

UGODNO PRODAM malo rabljeno oljno peč EMO-8. Markelj, Heroja Maroka 11, Sevnica.

PRODAM štiristezni magnetofon „Philips“, brezhiben, in klavirsko harmoniko na 40 basov, skoraj novo. Vovk, Valantičeva 17, Novo mesto.

HARMONIKO (Melodija – Tosca), 96-basno, s 7 + 3 registri ugodno prodam. Kašnik, Mestne njive 9, Novo mesto.

KUPIM

KUPIM diferencial za motorno kolo 250 ccm, kolo BMW, letnik 1955. Avgust Molan, Dedinja vas 28, Pišec.

POSEŠT

POCENI PRODAM 60 arov zemlje, primerne za graditev, v bližini No-

vega mesta. Naslov v upravi lista (2023/71).

PRODAM TRAVNIK 32 arov med Prečno in Zalogram. Bradáč, Gor. Mraševo 5, Novo mesto.

UGODNO IN POCENI PRODAM stanovanjsko hišo z manjšim vrtom v okolici Krškega. Pojasnila in ogled od 15. ure dalje. Naslov v upravi lista (2009/71).

PRODAM gradbeno parcelo na Drski. Naslov v upravi lista (2045/71).

PRODAM v Jezeru pri Trebnjem novo hišo. Vrabec, Staretova 25, Ljubljana.

RAZNO

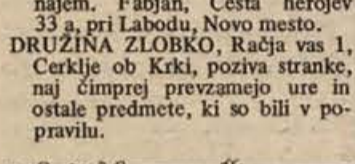
IMATE RESEN NAMEN, da si poiščete ženo, moža? Ste osamljeni, pogrešate družino? Se želite izogniti avanturam; izkriščenju, neresnici, neuglednemu in nevarnemu spoznavanju na cestah in po lokalih? Pišite nam ali pa nas obiščite! Morda bomo pomagali tudi vam. Tajnost vam je zagotovljena. Pri odgovorih na kuverti ni oznake našega podjetja. POSREDOVALNICA ZA ZAKONSKO ZVEZE, Ljubljana, Pietersnikova 24 a, blizu Gospodarskega razstavišča.

ŽELIM SPOZNATI 50 do 60 let staro vdovo ali ločenko. Imam majhno posestvo in precej gotovine. Živim osamljen v predmestju. Ponudbe na upravo lista (2012/71).

POROČNI PRSTANI! – Najlepše darilo za vašo nevesto vam pripravi zlatar v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

GOSTINSKI LOKAL v Novem mestu ali bližnji okolici vzamem v najem. Fabjan, Cesta herojev 33 a, pri Labodu, Novo mesto.

DRUŽINA ZLOBKO, Račja vas 1, Cerklje ob Krki, poziva stranke, naj čimprej prevzamejo ure in ostale predmete, ki so bili v popravilu.

Ljubi ženi in skrbni mami Ani Seničar z Dol. Kamenc želi vse lepo za rojstni dan – mož z otroki.

*Ob 25-letnici ustanovitve podjetja „Krojča“, ki jo praznuje ta gospodarska skupnost 1. oktobra, čestita kolektivu ter vsemu gospodarstvu občine Novo mesto ustanovitelja podjetja „Krojča“, Ljodje Zupančič in Gustelregar.

PREKLIC

Franc Ilnikar iz Malin 2, Mokronog, prepovedujem obračanje in hojo živine po moji zemlji ter vso ostalo škodo, ki bi jo naredili ostali sosedje. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

OKRASNE SMREKCE picea pungens lahko dobite vsak dan pri Rutarju, Zavratac, Studenec, ob cesti Sevnica – Škocjan, ali po 13. uri pri Lojzetu Rutarju, Cesta na grad 15/a, Sevnica.

DOPIŠNA DELAVSKA UNIVERZA V LJUBLJANI

v pišuje v dopisne šole:

- osnovno šolo (5., 6., 7. in 8. razred)
- administrativno šolo (dveletno)
- ekonomsko srednjo šolo (dopisno, kombinirano)
- tehniško šolo (za strojno, elektrotehniško, lesnoindustrijsko in kemijsko stroko)
- delovodsko šolo (za strojno stroko)
- poklicno šolo kovinarske stroke

v pišuje tudi v dopisne tečaje

- nemškega in italijanskega jezika
- tehničnega risanja
- za skladiščnike
- za kontrolorje in predelavce v kovinarski stroki
- za varnost pri delu (skupinski vpis v posameznih delovnih organizacijah).

Vpisujemo vsak dan od 7. ure do 14.30, ob torkih do 18. ure ter drugo soboto v mesecu.

Podrobnosti o sistemu dopisnega izobraževanja, učnem programu in pogojih za vpis boste lahko izvedeli iz prospekta za šolsko leto 1971/72, ki vam ga pošljemo na vašo zahtevo.

S takojšnjim vpisom pridobite čas!

SVOJ NASLOV NAPIŠITE S TISKANIMI CRKAMI.

Za prospekt pošljite znamko v vrednosti 3,00 din na naslov: DOPIŠNA DELAVSKA UNIVERZA, Ljubljana, Parnova 39, telefon 312-133, poštni predal 106.

ŽALUJOČI: žena Lojzka, hčerke Lojzka, Micka, Pepca, Rezka, Tončka, Nežka, Francka z družinami in Štefka, sin Jože z družino, brata in sestra z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dobrega in skrbnega moža, očeta, brata, strica in starega očeta

JOŽETA ŠAŠKA iz Pangrc gma 13

se iz srca iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje na zadnji poti ter njegov grob zasuli z vencem in cvetjem. Pri srčna zahvala gospodu župniku za obred, tov. Francu Luzarju za izrečene poslovilne besede. Vsem še enkrat hvala.

Zalujoči: žena Lojzka, hčerke Lojzka, Micka, Pepca, Rezka, Tončka, Nežka, Francka z družinami in Štefka, sin Jože z družino, brata in sestra z družinami

Ob bridki izgubi našega dragega očeta, moža, brata, strica, ter starega očeta

JANEZA ZUPANČIČA iz Drganjih sel

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom ter strožnemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice Novo mesto, ki so mu lajšali trpljenje v času boleznih. Zahvaljujemo se tudi KOZB Straža, častitemu gospodu župniku ter govornikom Ivanu Virantu in Albinu Povšetju za poslovilne besede in vsem darovalcem vencov, Industriji čevljev Bor-Dol, Toplice ter sodelavcem Pioneerja iz gradbišča Straža, sorodnikom, vaščanom ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Zalujoči: mati Jožefa, bratje Alojz, Karel, Jože, sestre Fančka in Pepca z družinami ter drugo sorodstvo

Ob bridki smrti naše drage žene, mame, stare mame in sestre

TEREZIJE ŠUŠTERŠIČ iz Jurne vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, ji poklonili vence ter cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo zdravniškemu osebju internega oddelka splošne bolnice v Novem mestu za ves trud in lajšanje bolečin, podjetju Elektro iz Novega mesta za spremstvo in vence, gospodu župniku za poslovilni obred ter sosedom, ki so nam v težkih trenutkih na kakršenkoli način pomagali.

Zalujoči: mož, sin Franci z družino, hčerke Zalka, Francka in Mima z družinami, sestra ter drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in starega očeta

MARTINA ŠMALCA iz Gor. Sušic 13

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje, mu poklonili vence in cvetje in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Srčna hvala vsem dobrim vaščanom in sosedom, ki so nam nudili pomoč in nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Vodniku za njegovo skrb in pomoč v času bolezni. Enako hvala gospodu kaplanu iz Dol. Toplic za lep obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Ursula, sin Martin z družino, hčerke Jožica, Milka, Pavla, Urška, Rezka, Matica z družinami, brat Janez, sestra Veronika z družinami in drugo sorodstvo.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in starega očeta

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Hajrija Džafić si je zlomil desno nogo, ko ga je povozil avto; Jožetu Kosaniću je stopil vol na desno nogo; Alojzija Leskovek je padla na poti in si poškodovala levo nogo; Antonija Trebušič si je poškodovala desno nogo pri prometni nesreči; Jožica Bizjak si je zlomila desno nogo pri prometni nesreči; Barica Hrgar je padla na dvorišču in si zlomila levo roko; Martin Omerzel je padel na poti in si poškodoval levo nogo; Izidorju Urhu je nekdo vrgl steklenico v glavo; Franc Kragl je padel s kolesom in dobil notranje poškodbe; Kristina Stanko je padla z voza in si poškodovala levo nogo; Emo Škofljanc je povozil traktor; Kato Knežič je pohodila krava; Franca Štraška je ugriznil pes v levo nogo; Avgustu Volovcu je pri delu padlo železo na nogo; Anton Potokar si je poškodoval desno nogo na cirkularku.

Zalujoči: žena Ursula, sin Martin z družino, hčerke Jožica, Milka, Pavla, Urška, Rezka, Matica z družinami, brat Janez, sestra Veronika z družinami in drugo sorodstvo.

Zalujoči: mož, sin Franci z družino, hčerke Zalka, Francka in Mima z družinami, sestra ter drugo sorodstvo

MARTINA LOGARJA iz Radovič 14 pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti in mu darovali vence in cvetje ter z nami sočustvovali. Posebna zahvala velja zdravniškemu in strožnemu osebju interne bolnišnice Novo mesto, kolektivom BETI, NOVOTEKS in MERCATOR ter častitemu duhovniku za pogrebni obred.

Zalujoči: žena Karolina, hčerke, sinovi in brat z družinami

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ivanka Petan, Ivan Petan, Jožeta Černič, Mirko Černič, Jože Makovec, Franc Menart, Branko Pavček in Stane Čerin, člani Novolesa, Straža; Jože Šurla, član Cestnega podjetja, Novo mesto; Martin Kozjan, Alojz Zoran, Berti Radež, Alojz Blažič, Martin Peterlin, Alojz Žitnik, Stane Tekavec, člani Novoteksa, Novo mesto; Marinka Šmalc in Franc Spendal, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Franc Andrejčič, Jože Brulc, Franc Pavlenič, člani IMV Novo mesto; Anton Kraševac, Rajko Rukše, Janez Črnič, Anton Ivancič, Branko Simonovič, Franc Čečelič, Marija Bučar, Olga Jakelj, Ana Flajnik, Jože Zupančič, člani ISKRE, Novo mesto; Peter Šmajdek, Jože Brulc, Branko Šeruga, Jože Novak, Jože Cekuta, Leopold Udovč, Jože Nemanič, Anton Kobe, Jože Prešeren, Janez Gregorčič, Anton Omerza, Vinko Strajnar, Matija Mandelj, Jože Luštek, Jože Jarc, Stanislav Benčič, Vinko Pečavar, Branko Malič, Milan Gregl, Albert Pate in Stane Židaneč, učenci šolskega centra za kovinsko stroko, Novo mesto; Anton Novak, mehanik, šolski center za kovinsko stroko, Novo mesto; Franja Pavlin in Marija Mišjak, članici Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Ivan Fabjančič, član Novolesa, Straža.

Ob nenadni in prerani smrti našega dragega

ANTONA KOŠMRLJA iz Grčaric

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, in vsem vaščanom, ki so nam na ta ali oni način pomagali. Posebno se zahvaljujemo še Gozdnemu obratu Grčarice, tov. Mirku Oražmu za govor ob odprtem grobu, gospodu župniku iz Dolenje vasi ter vsem, ki so pokojniku darovali vence in cvetje.

Zalujoči: mati Jožefa, bratje Alojz, Karel, Jože, sestre Fančka in Pepca z družinami ter drugo sorodstvo

Ob boleči in nenadni izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

MARTINA LOGARJA iz Radovič 14 pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti in mu darovali vence in cvetje ter z nami sočustvovali. Posebna zahvala velja zdravniškemu in strožnemu osebju interne bolnišnice Novo mesto, kolektivom BETI, NOVOTEKS in MERCATOR ter častitemu duhovniku za pogrebni obred.

Zalujoči: žena Karolina, hčerke, sinovi in brat z družinami

UMRLI SO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Marija Tintor, kmetica iz Arnovih sel, stara 76 let; Alojz Hribšek, socialni podpiranec iz Jerman vrha, star 67 let; Marija Kunej, upokojenka iz Bistrice ob Sotli, stara 67 let; Marija Plauštajner-Cizelj, upokojenka s Seniva, stara 74 let; Jela Popović iz Samobora, stara 64 let; Terezija Medved, gospodinja s Pokleka, stara 80 let; Lajos Papp iz Zupelevca, star 43 let; Helena Dolinšek iz Vrbine, stara 76 let; Franc Zavišek, upokojenec iz Gaberja, star 52 let.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 23. SEPTEMBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila in turistični napotki – 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB – Aktualnost tedna – Športni komentar – Obvestila in reklame – 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 25. SEPTEMBRA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glas-

TZ LITOSTROJ

vam omogoča priročitev zanimivega poklica.

V ta namen organiziramo

tromesečni tečaj za:

VARILCE oz. KONSTRUKCIJSKE KLJUČAVNIČARJE

Kandidati morajo imeti najmanj 6 razredov osnovne šole, odslužen vojaški rok, opraviti pa bodo morali tudi ustrezen psihološki preizkus.

Za čas, ko je delavec na tečaju, prejme nagrado najmanj 600 ND, lahko pa tudi več, kar je odvisno od uspeha in prizadevnosti.

Po treh mesecih se tečajnik premesti v obrat, kjer dela kot pripravnik in po normi. Po enim letu dobi potrdilo o kvalifikaciji ozkega profila.

Po potrebi vam nudimo tudi ležišča v našem samskem domu ter 25 % cenejšo prehrano v naši Delavski restavraciji.

Oglasite se lahko osebno na oddelku za sprejem delavcev ali pa pošljete prošnjo Kadrovskemu sektorju podjetja.

Testiranje za sprejem na tečaj bo predvidoma 4. 10. 1971 dopoldan, pričetek tečaja pa bo 11. 10. 1971.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 24. septembra: 8.10 Operna matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Vsakdo naj vzame svoje. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Matija Kovačič: Kmet je naj bi se bolj zavedal samoupravnih pravic. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Operni koncert. 18.15 Glasbeni vsak dan. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s ansambлом Henčka Burkata. 20.00 Skladbe Johanna Brahmsa poje zbor Madrigalistov iz Kočlna. 20.30 „Top-pops 13“. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

kih. 22.15 Besede in zvoki z logov domačih.

SOBOTA, 25. septembra: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milica Oblak: Zakaj in kako vzgajajo brezvirusne sadike jagod. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Pojo solisti Zagrebske opere. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Gremo v kino. 18.15 Mozartova koncerta z našimi solistoma. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s ansambлом Borisa Franka. 20.00 Večer z napovedovalcem Janezom Kranjcem - vmes ob 20.30 Zabavna radijska igra - Mojstrovine Sama Soma - IV. epizoda. 22.20 Oddaja za naše izseljenke.

NEDELJA, 26. septembra: 4.30-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Marjan Marinč:

„Pika“. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomite, tovariši... Ivan Hariš-Gromovnik: Prve diverzije. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 13.30 Nedeljska reportaža. 14.30 Humoreska tega tedna - O'Henry: Zelena vrata. 15.05 Z velikimi zabavnimi orkestri. 15.30 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra - Michael Ashe: „Si ah ob zori“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 „V nedeljo zvečer“. 22.20 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 27. septembra: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Tone Tanjšek: Nevarne in karantenske vrste plevela med žitom. 12.40 Pi-

lne godbe na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.15 „Signal“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s ansambлом Jožeta Krežeta. 20.00 Giuseppe Verdi: odlomki iz opere „Rigoletto“. 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 28. septembra: 8.10 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franjo Urleb: Izobraževanje gozdarskih kadrov v Gozdarskem šolskem centru Postojna. 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 „Na poti s kitaro“. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Jožeta Burnika. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Radijska igra - Fred von Hoerschelmann: „Solina“. 22.15 Vokalna lirika Marjana Kozine.

SREDA, 29. septembra: 8.10 Operna matineja. 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Veterina. 12.40 „Od vasi do vasi“. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Iz madžarske simfonične variante. 18.15 Iščemo popevko poletja. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu. 22.15 S festivalov jazza Ljubljana-71.

ČETRTEK, 30. septembra: 8.10 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični

napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Vilko Masten: Nove možnosti v varstvu rastlin brez uporabe vode. 12.40 „Ce polja in potoke“. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Lahka glasba za razvedrilo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10

Koncert po željah poslušalcev. 18.30 Z ansambлом Jožeta Privška. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Atija Sossa. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.40 Glasbeni nokturmo. 22.15 Med pionirji naše nove muzike.

Ste v zadregi za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA

8.55 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec)
9.35 PO DOMACE Z ANSAMBLOM DORKA ŠKOBERNETA IN JURIJEM REJO
10.00 KMETIJSKA ODDAJA
10.50 MOZAIK
10.50 OTROŠKA MATINEJA: Prijatelj Ben, Svet, v katerem živimo
11.40 MESTECE PEYTON - serijski film
ŠPORTNO POPOLDNE
17.15 PRIZNANJE SLABEMU ČLOVEKU - ameriški film
18.45 WATERPOLO JUGOSLAVIJA: ITALIJA - prenos s Hvara
19.50 CIKCAK
20.00 TV DNEVNIK
20.30 3-2-1
20.35 HUMORISTIČNA ODDAJA
21.25 VIDEOFON
21.40 ŠPORTNI PREGLED
22.20 POROČILA

PONEDELJEK

9.05 ODPRTA UNIVERZA
9.35 TV V ŠOLI
10.30 NEMŠČINA
10.45 ANGLEŠČINA
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE
14.45 TV V ŠOLI - ponovitev
15.40 NEMŠČINA - ponovitev
15.55 ANGLEŠČINA - ponovitev
16.10 FRANCOŠČINA (do 16.40)
17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.30)
17.45 DREJČEK IN TRJE MARSOVČKI - 10. oddaja
18.05 RISANKA
18.25 OBZORNIK
18.40 MOZAIK
18.45 WATERPOLO JUGOSLAVIJA: SZ - prenos s Hvara
19.50 CIKCAK
20.00 TV DNEVNIK
20.45 3-2-1
20.55 NEKOČ TE MORAM ČAKATI

TOREK

9.35 TV V ŠOLI
10.40 RUŠČINA
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE
14.45 TV V ŠOLI - ponovitev
15.35 RUŠČINA - ponovitev
15.55 TV VRTEC
16.10 ANGLEŠČINA
16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00)
17.50 PRIJATELJ BEN - serijski film
18.15 OBZORNIK
18.30 STARE KRČME - Pri Zabarju
19.00 MOZAIK
19.05 NAŠE IN TUJE MINE- RALNE VODE
19.30 NEGA OBRAZA
19.50 CIKCAK
20.00 TV DNEVNIK
20.45 3-2-1
20.55 TETA ZITA - francoski film
22.30 LIKOVNI NOKTURNO: Svetovna razstava naivcev
22.45 POROČILA

SREDA

8.15 TV V ŠOLI
17.40 ERAZEM IN POTEPUH - 4. nadaljevanje
18.15 OBZORNIK
18.30 PRIJATELJI GLASBE
19.00 MOZAIK
19.05 OD FILMA DO FILMA
19.20 PO SLEDEH NAPREDKA
19.50 CIKCAK
20.00 TV DNEVNIK
20.25 3-2-1
20.35 D. Smole: ANTIGONA - predstava SG Trst
22.35 POROČILA
22.40 NOGOMET HAJDUK : VALENCIA - posnetek

ČETRTEK

9.35 TV V ŠOLI
10.30 NEMŠČINA
10.45 ANGLEŠČINA
11.00 FRANCOŠČINA
14.45 TV V ŠOLI - ponovitev
15.40 NEMŠČINA - ponovitev
15.55 ANGLEŠČINA - ponovitev
16.10 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE - do 16.40
17.10 VČERAJ JE BILO DRU-

GACE - oddaja iz cikla

Potujmo v naš svet
18.30 OBZORNIK
18.45 SVET, V KATEREM ŽIVIMO - film
18.10 MOZAIK
18.15 VSE ŽIVLJENJE V LETU DNI
18.45 WATERPOLO JUGOSLAVIJA: MADŽARSKA - prenos s Hvara
19.50 CIKCAK
20.00 TV DNEVNIK
20.25 3-2-1
20.35 XXI. STOLETJE
21.25 MAUPASSANTOVE NOVELE - 6. del
21.50 POROČILA
21.55 PREDSTAVA Z „BITEF“ PETEREK
14.40 TV V ŠOLI - ponovitev
16.10 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE
16.40 ŠAH FISHER: PETROS-JAN
17.00 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.10)
17.25 POGODIN: PLENKPLENK - otroška igra
18.15 OBZORNIK
18.30 GLASBENI DNEVNIK
19.00 MESTECE PEYTON
19.50 CIKCAK
20.00 TV DNEVNIK
20.25 3-2-1
20.35 CELOVEČERNI FILM
22.30 TRI GENERACIJE - barvni quiz TV Beograd
..... POROČILA

SOBOTA

17.50 PTUJSKI FESTIVAL - I. del
18.20 OBZORNIK
18.35 NICHOLAS NICKLEBY - serijski film
19.25 MOZAIK
19.30 TV KAZIPOT
19.50 CIKCAK
20.00 TV DNEVNIK
20.25 3-2-1
20.35 „GALA MONTREUXA“ - zabavno glasbena oddaja
21.30 DOKUMENTARNI FILM
22.00 NIKOLI GRDE BESEDE - serijski film
22.40 POROČILA

VAŠA BANKA
DBH
NOVO MESTO

Osnovna šola
Dolenjske Toplice

razpisuje
prosto delovno mesto

KUHARICE

šolske mlečne kuhinje na podružnični šoli v SOTESKI.

Delovno mesto je prosto s 1. oktobrom 1971.

nama
25 LET

V počastitev 25. obletnice ustanovitve podjetja prireja

TRGOVSKO PODJETJE

NAMA LJUBLJANA
MODNO REVIVO

NAMA ZA VAS Z MODO IN GLASBO

DNE 24. SEPTEMBRA 1971, OB 19.30

V zabavnem programu sodelujejo v Hali Tivoli v Ljubljani

NELA ERŽIŠNIK in ANSAMBEL MIHE DOVŽANA Z GORENJC
ter IVANKO KRAŠEVEC

PRODAJA VSTOPNIC

— v menjalnici Veleblagovnice NAMA pri pošti v Ljubljani

— v BLAGOVNICI NAMA Kočevje

— v BLAGOVNICI NAMA Škofja Loka

NOVOTEHNA, Novo mesto

RAZPISUJE

prosta delovna mesta za:

1. vodjo kadrovske-spolšnega sektorja podjetja

2. poslovodjo servisa Zastava-Fiat in Tomos-Citroen v Novem mestu

Delovno mesto pod točko 1. je vodilno delovno mesto.

Pogoji:

pod 1. a) višja pravna šola z nekaj let prakse v delovnih ali drugih organizacijah;

b) višja ekonomska izobrazba in pet let prakse, od tega dve leti na vodilnem delovnem mestu;

c) srednja ekonomska izobrazba in 15 let prakse, od tega pet let na vodilnem delovnem mestu;

pod 2. a) dokončana srednja tehnična ali delovodska šola in tri leta prakse na vodilnem delovnem mestu v avtomobilsko-servisni stroki;

b) visoko kvalificiran avtomobilnik in pet let prakse na vodilnem delovnem mestu v avtomobilsko-servisni stroki.

Poleg pogojev pod točko 1. in 2. morajo imeti kandidati vsestranske organizacijske in strokovne sposobnosti za opravljanje dela na teh delovnih mestih.

— Stanovanja pod točko 1. in 2. niso zagotovljena.

— Osebnih dohodki po pravilniku podjetja.

Prijave pod točko 1. sprejema upravni odbor podjetja, pod točko 2. pa komisija za razpis prostih delovnih mest pri podjetju.

Prijave pošljite do 10. oktobra 1971.

KOTLI EMOTERM

od 20.000
do 60.000

KCAL / H

7 tipov z
vgrajenim
bojlerjem
ali brez

EMO
CELJE

ZA VSAKO HIŠO

Pri fantu, ki slika

Jesen je in študentje se bodo kot ptice selivke spet vrnili na svoje šole

„Vsebinsko čustev je treba priznati, ne prikrivati...“ Na vrhu kupa knjig, zvezkov in beležnic na delovni mizi v svoji prijetno hladni sobi je imel tisto nedeljo popoldne 21-letni VOJE POGAČAR, študent 2. letnika ljubljanske akademije za likovno umetnost, odkrit zvezek z gornjim podčrtanim stavkom iz „Didaktike“ Gustava Šilaha. Poletje je slo počasi h kraju in z Vidma je bilo treba te dni v Ljubljano; še dva izpita, pa bo Voje v tretjem letniku akademije.

Prijaznega študenta slikarstva sem srečal prvič sredi avgusta v Materadi ob Poreču. Na večer pred vrnitvijo v Krško je po sobi staršev razstavil kakih šest ali sedem slik: v svetlih, izredno prikupno živih barvah je ujel Cevcar, prostrano istrsko hišo v Velem Maju, pa motiv z oljkami in podobne iz po-

motivov in prijemi: skoraj pogumni za študenta slikarstva, sem dejal Vojetu.

„Veljamo kot ‚svoje-glav‘ letnik na akademiji, toda profesorji nas k temu celo spodbujajo...“ mi je s smehom odvrnil.

„Ko delam, ne iščem estetskega ugodja. Morda prav narobe: izhajam iz nasprotja. V teje zeleni skici je, med drugim, moj občutek stiske, groze, ki me muči v hudih sanjah. Iz depresije pa pride slika kar samodejno. Vedno bi rad razčistil vsebinsko, pri tem mi nikoli ni za lepoto stran zadeve...“ mi je razlagal Voje.

„To je moje iskanje resnice,“ je preprosto in iskreno nadaljeval. Tudi pri drugih delih je tak: igra kitaro, pa ne zaradi nastopov; piše, a le zase; šest trakov lastne glasbe ima posnete, s prijateljem Rikom snujeta in ustvarjata. Voje je bil tudi med plavalci krškega „Celozarja“. Marsikaj ga je že zanimalo, zdaj pa počasi odbira in oži to, kar naj bi ga najbolj zaposlovalo.

„Ko se nabere, ko imam kaj povedati, se mi ni treba siliti, potem pride vse samo od sebe. Glejte, zame mora biti slika odraz človeka, taka skratka, kakršni si sam. Priznati moraš svoje napake, biti moraš pošten do samega sebe. Le to, kar res doživiš, lahko zapišeš, naslikaš...“

Pogovor je tekel prijetno in neprisliljeno. Vedno znova sem se oziral na steno, obloženo s študentovimi deli.

„Nobena moja slika še ni gotova, sproti popraviljam, iščem, se učim.“ Tak je Voje Pogáčar. Kot študent slikarstva „vsebine čustev ne prikriva“. Prelija jih v sončne in sočne tone svojih slik.

TONE GOŠNIK

K domačiji Milana Kuralta na Ratežu pri Novem mestu se je poleti priklatila vrana. Ko je ptič spoznal, da ga domači kličejo in ga puste prenočiti v gospodarskem poslopju, se je povsem udomačil. Kamor gre gospodar, gre vrana za njim. Seda mu na roko, pusti se božati in sploh bi bila rada ves dan v središču pozornosti. Če je pri delu le preveč nadležna, tudi razume, da mora stran, le da se takrat hudo namrščni. (Foto: R. Bačar)

Poln koš strupa - za Novomeščane!

Komu so bile namenjene rdeče mušnice, o katerih trde poznavalci in gobarske knjige, da so to nevarne in strupene gobe?

Prosta sobota! Kako zvoneče, kako prijetno po celotredenskem naprezanju, konferencah in pogovorih, obiskih ljudi v raznih krajih, papirju in telefonu! Z Marjanom sva stala sredi gorjanske košenice (novomeški gobarji vedo, na kateri: na „Turškem placu“) in se, vsak s svojo košaro ali vrečko v rokah, ozirala skozi poseko v dolino: Novo mesto kot na dlani, objekti IMV pa tako ogromni, da celo od tu predstavljajo mesto zase. Bera ni bila kaj prida: jurčkov skoraj nič, veliko pa je bilo starih turkov (kmetje jim pravijo tudi resniki, ker tiče skriti med reso) in brezovih gobanov.

Sobota, prva v letošnjem letu, namenjena gobam. Na listju drevja prvi nadih jeseni, čeprav je po koledarju še poletje. Niže dol sva srečala nekaj dežnikaric (pečene so boljše od vsake feletine ali piške!), med raznimi gobami pa sva ugibala, ali imava v rokah prave sivke ali kaj drugega. Končno je obveljalo: v najini malhi - le mlade turke in brezovčke!

Sredi košenice sva se spet ustavila in za hip zazrla v prostrano dolino. Pa naju zmoti glas izza grma v hribu nad nama:

„Bogdaj, bogdaj!“ Za njim s koci-nami zaraščen obraz možaka z velikim košem na hrbtu. Sonce žari v rdeči barvi: stric je nabral poln koš pravih mušnic, tako lepo rdečih in belo pikčastih, da nama jemlje vid! Starejši med njimi, ki imajo že ravne klobuke, so rahlo oranžne, mlade pa napete in tako sočno rdeče, da bi jih samo gledal.

„Kaj pa boste s tem strupom, stric?“ vprašava z Marjanom kar oba hkrati. Stari pa užaljen:

„Kakšen strup! To so najboljše gobe!“

Z roko sežem v koš in izpod odrganega kosa papirnate vreče ruskega cementa potegnem na dan veliko mušnico.

„Bo tole za prašiče, ko ste jih nabili kar poln koš?“ popyrašam moža, ki je malo prej povedal, da je Dolžan.

„Kakšne prašiče neki, tole gre na novomeški trg, to so ta boljše gobe!“

Pokaževa mu najine turke in brezovčke, stari pa se skozi škrobine kar nekam škodoželjno zasmeji in zasukka:

„Preč vrzi hudiča, to ni za nič! Moje so ta prave!“

Torej naju že tika. Pa udariva še midva nazaj:

„Tole, kar imaš v košu, je sam strup! Še za prašiče ni!“

Stari pa spet užaljen:

„Le pejta v ponedeljek na trg: po pet tavnent je kila! To so ta boljše gobe!“

Gledava ga, ali naju vleče za nos ali je kaj drugega narobe. Ne sanjava: pred nama stoji v zakrpanih zametastih hlačah in škornjih Borovo, pokrit z zamaščenim klobukom - in na ramenih mu visi resnično poln koš mušnic! Zdad povzame besedo stari:

„Jurjev letos ni! Tole nabirajta, to so ta prave!“

Na ta način ne bomo prišli do kraja. Stari vzame pot spet pod noge in jo s krevljačko ubere v dolino. Da je moral zgodaj vstati, ugibava za njim: ni še pol desete, pa ima že poln koš mušnic. Res, tudi trije gobani so bili vmes, kot je videl Marjan, pa vendar še tuhtava: če so ga od doma poslali v Gorjance, da naj nabira vse, kar je gobi podobnega, bo v olem košu morda za kilogram res „ta pravih“ gob - s tem pa je njegova dnevnicca že odslužena.

V ponedeljek zjutraj nisem utegnil na novomeški trg. V torek popoldne smo iz uredništva vprašali dr. Huebscherja na internem oddelku

Razbijal je mladoletnik

Dejanja ne prizna in trdi, da je le mislil okno ven zbiti, a se je premislil

Postaja milice v Kočevju bo v teh dneh predlagala občinskemu sodišču v Kočevju v kaznovanje starejšega mladoletnika B. J. iz Stare cerkve „zaradi poškodovanja družbene imovine“.

Po izjavi priče naj bi bil namreč ta mladoletnik tisti, ki je 3. julija letos ob 21.35 razbil nekaj desk na avtobusni postaji - baraki v Stari cerkvi.

O poškodovanju te postajne ute, ki so jo prebivalci Stare cerkve in okolice postavili z velikim trudom, smo že poročali. Občane je veljala okoli milijon din, vendar je mlado in staro le varovala pred dežjem in vetrom, dokler niso začeli posamezni huligani uničevati oken in slednjic celo steno.

Kljub izjavi priče, ki trdi, da je videla prav mladoletnega B. J., ko je lomil deske tako, da je vanje brcal, pa mladoletnik zanika, da bi storil kaj takega. Priznava le, da „je le mislil celotno okno ven zbiti, a ga ni, ker se je prej premislil“.

Tatovi ne spijo

Mirna Vinica postaja ponoči raj za zmkavte

Pred leti je imela Vinica pet milijonov, zdaj je ostal en sam. Verjetno pa je to znano tudi ljudem, ki imajo dolge prste. Medtem ko so včasih izginjale ponoči le rože iz javnih nasadov, so se kasneje tatovi lotili že kraje lončnic iz zasebnih oken, zadnje čase pa vdirajo v avtomobile.

Neznani zlikovci so pred kratkim oropali dva avtobusa in dva osebna avtomobila, ki so ponoči parkirani na ulicah. Iz njih so odnesli vse, kar je bilo mogoče odstraniti in kar ima večjo vrednost. Iz avtobusa so odnesli celo radio. Tudi kraja lončnic se je povečala.

Vse to in pa še spomladanski vlom v trgovske lokale dokazuje, da tatovi ponoči ne spijo, pa tudi to, da je en milijonik za Vinico pre malo. Morda bi se tatovi ustrašili občasnih nočnih patrol iz Črnomlja, dobrodošla pa bi bila tudi razširjena in okrepljena javna razsvetljava. F. P.

VAŠ PISMONOŠA

vas bo prihodnji teden obiskal s položnico za plačilo naročnine za letošnje drugo polletje. Prosimo, pripravite zanj 25 dinarjev, da ne bo čakal ali izgubljal časa s prepričevanjem, zakaj je treba dolg poravnati. - Zamudnikom smo prišteli zaostanke iz prvega polletja. Naročnike izven Slovenije prosimo, da takoj pošljejo zaostalo naročnino s položnico, ki so jo te dni dobili hkrati z našim opominom.

VSE NAROČNIKE prosimo, da naročnino takoj poravnajo. To je glavni dohodek našega lista: trenutno nimamo denarja, da bi sproti plačevali račune tiskarni v Ljubljani, zato je hitra izterjava zapadle naročnine za nas in za vas toliko važnejša.

ZAMUDNIKOM, ki naročnine ne bodo poravnali, bomo morali redno dostavljanje domačega časnika žal takoj ustaviti. UPRAVA LISTA

čitniškega naselja. Nekaj slučajnih znancev-obiskovalcev te nenapovedane razstave je zadovoljno kimalo; vsem je bilo žal, da Voje svojih slik ni pokazal vsej Materadi. Fantu pa je bilo kar nekam nerodno. Da so to le slikarski zapisi, je dejal, da jih bo doma doštudiral in dodelal.

Nekaj tednov kasneje sva se srečala v njegovi sobi na Vidmu. Listala sva po mapah študijskih skic, med katerimi so bile tudi obvezne naloge prostorskih razmerij in risbe človeškega telesa kot dela narave. Na stenah: Podbočje z zeleno vrbo, nekaj aktov, olja in dela z disperznimi barvami. Izbira

- Uredite si svoje denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.
- 88 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

pravi naslov za denarne zadeve!

Neslani »šaljivci«

Velikokrat sem z dvignjenim palcem stal ob cesti in čakal na usmiljenje mimo vozečih avtomobilistov. Kadarkoli je odpeljal prazen avto, sem skremžil obraz in se spraševal, zakaj ne ustavi. „Ko bom jaz imel svojo skatlico, bom vedno pobiral stoparje“, sem ponavljal.

Casi se spreminjajo in tudi jaz sem dobil fička. Svoje nekdanje obljube nisem pozabil in moj „fičak“ je vedno sprejmal mlade fante in dekleta, ki so me ustavljali ob cesti. Prejšnji petek pa sem imel posebno slab dan. Od takrat se več ne čudim soferjem, ki hladnokrvno vozijo mimo dvignjenih palcev.

Vozil sem v koloni. Ob robu ceste sta stopali prikupni dekleti in vztrajno mahljali z roki. Ustavil

sem in ju povabil v avto. Dekleti sta se spogledali in osorno odvrnili: „Fičo za naju ni avto! Pa še najin tip nisi.“ Zaželel sem jima da bi vsaj mesec dni čakali na svoj mercedes in svojega tipa.

„Petek - slab začetek“, sem se tolžil, ko sem se ustavljal ob treh postavnih mladeničih. Eden se je leno primajal do avta in vprašal: „Fant, koliko je ura?“ Začuden sem strmel vanj, on pa se je zarežal in me zbolel: „Dobra finta, ali ne?!“ Zamahnil sem z roko, da bi ga udaril, a sem se še pravi trenutek spomnil na njegova kolega in raje jezno odpeljal. „Danes ne ustavim nikomur več“, je bil moj trden

sklep. Toda pri Novem mestu je fant z dolgimi lasmi mahal tako proseče, da sem spet pritisnil na zavore. Mladenič je veselo prisedel in se predstavil. „Ja sam Rifat“.

„Končno le ne bo sitnosti,“ sem se razveselil.

Lepo sva kramljala do vrha Gorjancev, tedaj pa je naenkrat poprosil: „Daj, da malo ja vozim!“ Ne, tega pa ne. Avta ne dam nikomur v roke. Povrhu tega fant še ni imel vozniskega dovoljenja. Nič ne bo, prijatelj.

Še dvakrat me je lepo prosil, nato pa sunkovito pritisnil na zavore. „Ako nečeš na lepši način, onda čemo ovako!“ je zagrozil. Čez nekaj trenutkov se je fičo že

spuščal z novim voznikom za volanom. 70, 80 km na uro sva dirjala po ovinkih in trikrat sva se komaj izognila trčenju. Le kaj naj storim? Proti njemu sem bil kot miška proti mačku. Najboljše, da čakam.

Pred Metliko je ustavil in izstopil. „Kolega, najlepša ti hvala. Bio si zaista dobar drug.“ se je poslovil.

Domov sem se pripeljal ves zmešan. Pa res ni čudno, da nekateri ne ustavlajo radi. Če je kdo doživel samo del tega, kar sem jaz, bo najbrž dobro premislil, preden se spet usmili kakšnega stoparja. Najtanjši konec pri tem povlečjejo vsekakor drugi stoparji, ki morajo zaradi takih in podobnih neslanih „šaljivcev“ čakati mnogo dlje kot bi sicer.

OBLOŠKI TONČEK

novomeške bolnišnice, če so ta ali prejšnji dan sprejeli kaj pacientov zaradi zastrupitve z gobami.

Niso jih. Koš strupa z Dolža torej le ni prišel v dolino... TONE GOŠNIK

Franc Švajger, gospodar LD Loka pri Črnomlju, je v petek zvečer pri Mitlerjih ustrelil 150 kg težkega jelena. To je že tretji jelen, ki ga je ustrelil zadnja leta. Trofeja bo ostala njemu, denar za meso pa bo dobila lovska družina. (Foto: M. Vesel)

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jeke, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živic.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Prime, Jože Splichal, Jožica Tappey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 1 dinar - Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustrežna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je že vstrel 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naš devizni račun: 521-620-1-32002-10-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cicerov) 33 dni, 1 cm na določeni strani 45 dni, 1 cm na 1. srednji in zadnji strani lista: 66 dni. Vsak mali oglas do 10 besed 10 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglašje in oglašje v barvi velja do predklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971 - Za oglašje odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 - Poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227 - Nenaročenih rokovpisov in fotografij ne vračamo - Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.